

85.93

X-91

РЕСТОМАТІЯ УКРАЇНСЬКОЇ ДОЖОВТНЕВОЇ МУЗИКИ

«МУЗИЧНА УКРАЇНА»

85.93
1493(2)
X-91

ХРЕСТОМАТІЯ УКРАЇНСЬКОЇ ДОЖОВТНЕВОЇ МУЗИКИ

ЧАСТИНА ДРУГА

*Учбовий посібник
для консерваторій та музичних училищ*

ВИДАННЯ ДРУГЕ,
ВИПРАВЛЕНЕ ТА ДОПОВНЕНЕ

Упорядкування та коментарі
О. Я. Шреєр-Ткаченко

«МУЗИЧНА УКРАЇНА», КИЇВ — 1976

2011

53/60

X $\frac{90204-112}{M208(04)-76}$ 221-76

© Видавництво «Музична Україна», 1976 р.

ПЕРЕДМОВА

Друга частина «Хрестоматії української дожовтневої музики», як і перевидана 1974 року перша частина цього посібника, містить у собі зразки важливих музичних творів, які характеризують найбільш істотні особливості розвитку української музики другої половини XIX — початку XX століття. Розглядуваний період був позначений зміцненням взаємозв'язків української й російської музичних культур, всезростаючим благотворним впливом російської музичної класики на розвиток української музики. Особливе значення в цьому процесі мали М. Глінка, О. Даргомижський, О. Серов, М. Мусоргський, М. Римський-Корсаков та П. Чайковський. Їх творчий приклад, серйозний інтерес до української музики та безпосередня допомога композиторам братнього українського народу стали міцною основою успішного розвитку української музичної культури в той період посилення соціальних і національних утисків у царській Росії, до складу якої входила й Україна.

Підтримувана передовими представниками російської культури, українська музика стала на шлях широкій демократизації музичного мистецтва, його ідейно-образного та жанрового збагачення, інтенсивного формування основ української національної композиторської школи, основоположником якої став великий український композитор, учень М. А. Римського-Корсакова — М. В. Лисенко.

Разом з тим в українській музичній культурі цього історичного періоду спостерігаємо зародження міжнародних зв'язків з іншими народами Росії та поглиблення інтересу до світового мистецтва, розвитку в ній багатьох музичних жанрів, які ще не мали місця в українській професійній музиці.

Так, на Україні в той час ще більше активізується розвиток хорового мистецтва, причому незалежного від духовної влади й церкви; в ньому з'являються такі жанри, як хорова поема, балада, кантата; музична творчість, пов'язана з музично-драматичним театром, збагачується різновидами оперного жанру; тогочасний український романс виходить далеко за межі побуту, значно розширюються його тематика й форми, пов'язані із зверненням українських композиторів до образів поезії українських, російських та західноєвропейських поетів — Т. Шевченка, О. Пушкіна, М. Лермонтова, В. Гете, Д. Байрона, Г. Гейне, О. Бальмонта, Лесі Українки, Івана Франка, Павла Грабовського та багатьох інших майстрів поетичного слова. Розвиток вокального жанру в той період характеризується появою таких нових для України різновидів жанру романса, як балада, мо-

нолог, ода тощо. Посилюється інтерес композиторів і виконавців до різних форм ансамблевої вокальної музики — дуета, тріо, квартету; більш вільним і плідним стає розвиток музики інструментальної, ознаменований появою нових симфоній, спробами створення програмної музики для симфонічного оркестру, фортепіано, іноді — для скрипки та віолончелі.

В усіх жанрах української професійної музики поглиблюються форми зв'язку з народнопісенною творчістю, що виявляється у вищому рівні розуміння композиторами значення фольклору, можливостей його глибокого й багатоманітного перетворення в музичних творах різних жанрів — від обробки народної пісні до опери й симфонії.

Друга частина «Хрестоматії», як і перевидана в 1974 році перша її частина, покликана збагатити зміст посібника «Історія української дожовтневої музики» численними творами українських композиторів вказаного вище історичного періоду в різних типових для них жанрах.

На зміну хронологічно-жанровому принципу упорядкування музичних зразків, застосованому в першій частині «Хрестоматії», у другій її частині упорядник намагається наблизитися до індивідуальних характеристик творчості композиторів, не відмовляючись від історико-хронологічного принципу.

Різноманітність і численність творів українських композиторів другої половини XIX — перших десятиріч XX століття спричинилися до певного обмеження кількості музичних зразків. Тому деякі з найвідоміших творів українських композиторів, що недавно вийшли у видавництві «Музична Україна» окремими виданнями (наприклад, «Вечорниці» П. Ніщинського, «Запорожець за Дунаєм» С. Гулака-Артемовського, партитура та фортепіанне дворучне перекладення симфонії М. Калачевського, видані 1974 року, опера «Катерина» М. Аркаса в оркестровій редакції Г. П. Таранова, також нещодавно видана в повному клавірі, та деякі інші музичні твори), не змогли знайти місця у другій частині «Хрестоматії», обмеженої певним обсягом.

Проте, незважаючи на необхідність обмеження розміру «Хрестоматії», вважаємо за доцільне доповнити її зміст у перевиданні деякими типовими романсами Б. Підгорецького та Я. Лопатинського, а також дворучним фортепіанним перекладенням симфонії *соль міно*р В. Сокальського, оскільки ці твори ще недостатньо відомі любителям української музики та студентській молоді.

Більшість включених до «Хрестоматії» творів подається повністю або у великих завершених фрагментах. Музичні й мовні особливості нотних та словесних текстів скрізь зберігаються.

Крім нотного матеріалу, до «Хрестоматії» включено короткі анотації про кожного композитора та кожен вміщений у «Хрестоматії» зразок.

У другому виданні «Хрестоматії» опущено розділ «Пісні-романси та інструментальні твори в домашньому побуті та любительських концертах» з огляду на те, що до нього входили найбільш відомі та дуже поширені й досі в нашому музичному побуті твори.

Друга частина «Хрестоматії української дожовтневої музики» у другому виданні містить зразки творів М. Вербицького, І. Лаврівського, П. Сокальського, І. Воробкевича, А. Вахнянина, М. Калачевського, В. Матюка, О. Нижанківського, Г. Топольницького,

Д. Січинського, Б. Підгорецького, Я. Лопатинського та В. Сокальського (перший півтом) і М. В. Лисенка, К. Г. Стеценка, Я. С. Степового, М. Д. Леонтовича та С. П. Людкевича (другий півтом).

Нові музичні матеріали, вміщені у «Хрестоматії», перевірено за авторськими оригіналами або першодруками¹.

«Хрестоматія української дожовтневої музики» є певним доповненням до посібника «Історія української дожовтневої музики» і може бути використана в усіх середніх та вищих учбових музичних закладах, де добір музичних зразків залежить від завдань педагога та учбових планів закладу.

«Хрестоматія» може стати в пригоді й музикознавцям-пропагандистам, лекторам, деякі зразки допоможуть виконавцям сформувати репертуар або скласти програму концерту.

¹ Для зазначення назв деяких установ, де зберігаються оригінали творів, використано аббревіатури: БЛДК — бібліотека Львівської державної консерваторії; БКДК — бібліотека Київської державної консерваторії.

М. М. ВЕРБИЦЬКИЙ

ЗАПОВІТ

Слова Т. Шевченка

Andante grave

The musical score is written for piano and consists of three systems of music. The first system is marked *Andante grave* and features a four-measure phrase with alternating piano (*p*) and forte (*f*) dynamics, indicated by *tr* markings above the notes. The second system continues with piano (*p*) dynamics and includes a *cresc.* (crescendo) marking over the second measure. The third system features complex arpeggiated figures in both the treble and bass staves, with piano (*p*) dynamics. The score is written in a key signature of two flats and a 4/4 time signature.

Бас соло

mp espress.

Як уи_ ру, то по_хо_ вай_ те ме_

ff *p*

Maestoso

не на мо_ гн_ ал,

f

се_ред

Maestoso

p *ff* *f*

С. *f* се _ ред сте _ пу ши _ ро _ ко _ го,

А. *f*

Б. *f*

Т. сте _ пу ши _ ро _ ко _ го, на - Вкра _ ї _ ні

Б. *f*

на Вкра _ ї _ ні ми _ лій, *p* щоб ла _ ни ши _

ми _ лій, *p* щоб ла _ ни ши _ ро _ ко _ по _ лі, і Дні _

p

-ро_ ко_ по_ ал, | Дал_ про, | кру_ ці бу_ ло вид_ но,
 -про, | кру_ ці бу_ ло вид_ но, бу_ ло

p *p* *p* *f* *f* *p* *f*

бу_ ло чу_ ти, | як ре_ се ре_ су_ чий.
 чу_ ти, | як ре_ се ре_ су_ чий. Як по_

p *f* *ff* *p* *f* *ff* *p* *f* *ff* *p*

cresc.

p *cresc.*
 Як по_ не_ се з У_ кра_ і_ ни у си_ не_ е
p *cresc.*
p *cresc.*
 не_ се з У_ кра_ і_ ни у си_ не_ е
cresc. *p*

f *ff*
 но_ ре кров но_ ро_
f *ff*
f *ff*
 но_ ре кров но_ ро_
f *ff*

Бас соло *p* *cresc.*

От то_ді я і ла_

жу...

жу...

ff *pp*

f *pp* *cresc.* *ff*

_ни, і го_ри — все по_ки_ну і по_ли_ну до са_мо_го бо_

cresc.

Musical score for a vocal and piano piece, page 11. The score is in B-flat major and 4/4 time. It features vocal parts for Soprano (S.), Alto (A.), Tenor (T.), and Bass (B.), and a piano accompaniment. The lyrics are in Russian. The piano part includes dynamic markings like *f*, *p*, and *pp*, and features arpeggiated chords and sustained notes.

Lyrics (Russian):
 - ГД МО - ЛН - ТН - СБ...
 - ЛН - ТН - СБ, МО - ЛН - ТН -
 - СБ, МО - ЛН - ТН, МО - ЛН - ТН -

Бас соло

mf animato

А до то_ го я не зна_ ю бо_ га.

- ся...

- ся...

По_ хо_

mf

f По_ хо_ вай_ те та вста_ вай_ те,

- вай_ те та вста_ вай_ те, кай_ да_ ни по_

The musical score is written for a bass solo. It begins with a treble clef and a key signature of one flat (B-flat). The tempo and dynamics are marked *mf animato*. The first system shows the vocal line with the lyrics "А до то_ го я не зна_ ю бо_ га." and a piano accompaniment. The second system continues the vocal line with "- ся..." and the piano accompaniment. The third system shows the vocal line with "- ся..." and the piano accompaniment. The fourth system shows the vocal line with "По_ хо_" and the piano accompaniment. The fifth system shows the vocal line with "По_ хо_ вай_ те та вста_ вай_ те," and the piano accompaniment. The sixth system shows the vocal line with "- вай_ те та вста_ вай_ те, кай_ да_ ни по_" and the piano accompaniment. The piano accompaniment consists of a bass line and a treble line, with various chords and melodic lines.

кай_ да_ ни по_ раі_ те і ара_ жо_ ю кро_ в'ю

_ раі_ те і ара_ жо_ ю зло_ ю кро_ в'ю

The first system consists of three staves. The top two staves are for vocal parts, with lyrics in Ukrainian. The bottom staff is for piano accompaniment, featuring a series of chords and moving lines in both hands.

Бас соло *pp*

і ме_ не в сі_ м'ї ве_

во_ лю о_ кро_ ні_ те.

во_ лю о_ кро_ ні_ те.

pp sf

The second system begins with a bass solo section, indicated by the text "Бас соло" and the dynamic marking *pp*. The lyrics "і ме_ не в сі_ м'ї ве_" are written below the bass staff. The system continues with two more staves of vocal parts, with lyrics "во_ лю о_ кро_ ні_ те." and "во_ лю о_ кро_ ні_ те." respectively. The piano accompaniment continues with chords and moving lines. The system concludes with a dynamic marking change from *pp* to *sf*.

cresc. *f*

— ли — кій, в сі — м'ї воль_ній, но_ вій, не за_будь_ те по_м'я_

p

— ну — ти не_ злим ти_ хим сло_ вом.

c. *f*

По_хо_

f

По_хо_ вай_ те та вста_

p *f*

- вай - те та ста - вай - те, кай - да - ни по -
 - вай - те, кай - да - ни по - раі - те і

- раі - те і вра - жо - ю кро - в'ю во - лю о - кро -
 вра - жо - ю зло - ю кро - в'ю во - лю о - кро -

вра - жо - ю зло - ю кро - в'ю во - лю о - кро -
 вра - жо - ю зло - ю кро - в'ю во - лю о - кро -

ТОСТ ДО РУСИ

(Дай, дівчино, нам шампана)

Слова І. Гушалевича

Allegro

т. І. Дай, дів_чи_но, нам шам_па_на, ми з шам_па_ном і з то_бою про_си_ва_ем ніч до ра_на

б. за шам_па_на і лю_бов. За тво_ї хо_ро_ші о_чі, о_чі, ли_ця, бро_ни п'ю,

Meno mosso

п'ю, лю_би_на, до_лі_но_чі за_ді_во_чу честь тво_ю. Соло (за бажанням)
Гей, за на_рід

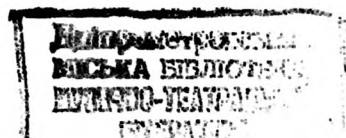
Vci
Гей, за на_рід ча_ша та_я, Соло (за бажанням)
ча_ша та_я, я за на_рід ду_шу

Vci
я за на_рід ду_шу д_дам, сло_ва, на_ти до_ро_
д_дам, сло_ва, на_ти до_ро_

Sostenuto *dim. e rall.* *Tempo I (Allegro)*
- га_я, я му_че_ня_ніє зло_жить храм. Що там сердю до кор_до_нів,
- га_я, я му_че_ня_ніє зло_жить храм. Що там сердю до кор_до_нів,

cresc. *rall.*
сер_це ви_дить ті_ляки люд. П'ю до Ру_сі, до мі_ліо_нів, ало_ди Ру_сі там і тут.
сер_це ви_дить ті_ляки люд. П'ю до Ру_сі, до мі_ліо_нів, ало_ди Ру_сі там і тут.

2. Дай шампана і не бійся,
Не спалить вино мене,
Пий же з нами, розігрійся,
Видиш, рветься і жене.
На погибель всім тиранам,
І погибель долі злій,
І погибель тим кайданам,
Що скували нарід мій.
П'ять столітій на прокляття,
А прокляття — Русі месь.
І будучність, і завзяття,
А завзяття — Русі честь.
Сторгнем напір, чорноока,
Гей, вторує нарід нам.
Від Уралу до Вислока
На погибель ворогам.

ДВІ ПІСНІ З МУЗИКИ ДО П'ЕСИ „ПІДГІРЯНИ“ І. ГУШАЛЕВИЧА

1. ЧОГО ЛОЗИ ПОХИЛИЛИСЬ

(Пісня Олі з дії І)

Andante

p

Чо_ го ло_ зи по_ хи_ ли_ лись при ти_ хій во_

p *cresc.*

ді? Чо_ му сльо_ зонь_ ки про_ ли_ лись ме_ ні мо_ ло_

p *f*

ді? Пі_ ду лу_ гом зе_ ле_ нень_ ким,

pp *dolce*

зля_ ля на_ ко_ па_ ю, при_ ло_ жу йо_ го до

pp dolce

сер_ ця, по_ лег_ ші ді_ зна_ ю.

p

cresc. f

2. ЧИ Я ТЕБЕ, ОЛЮ

(Пісня Анни з дії III)

Moderato p

p
 Чи я те_бе, О_лю, к сер_цю не ту_ли_ла, чи я тво_ю

pp

f
 до_лю де за_про пас_ти_ла, що ти ме_ні

p

го_ре тя_женьке зав_да_ла, щоб я те_бе, О_лю,

pp
 сльо_за_ми_вни_ва_ла. Про_будись, го_луб_ко,

pp

cresc.

про_ будись, рід_ на_ я, не плач, мо_ я О_ лю,

cresc.

не ту_ жи, бід_ на_ я. Про_ будись, го_ луб_ ко, про_ бу_ дись, рід_

cresc.

cresc.

_ на_ я, не плач, мо_ я О_ лю, не ту_ жи, бід_

p

p

_ на_ я.

f

mf

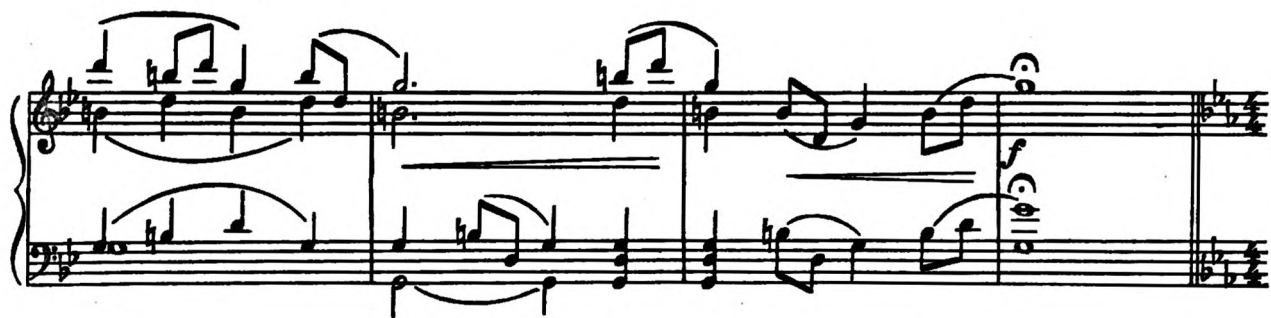
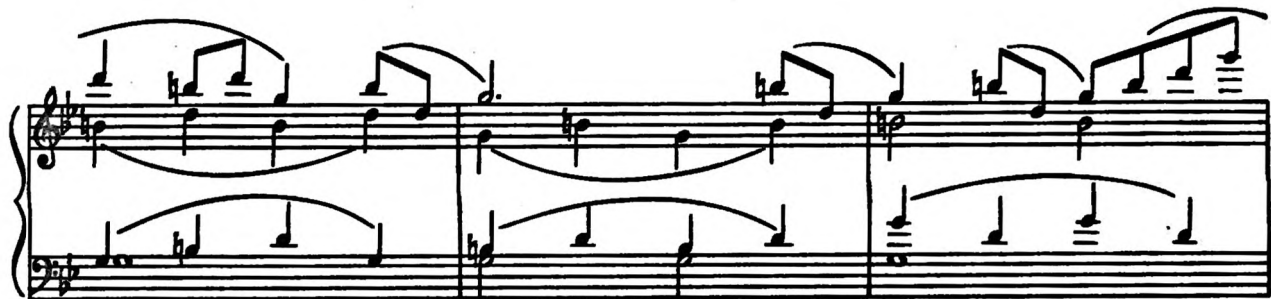
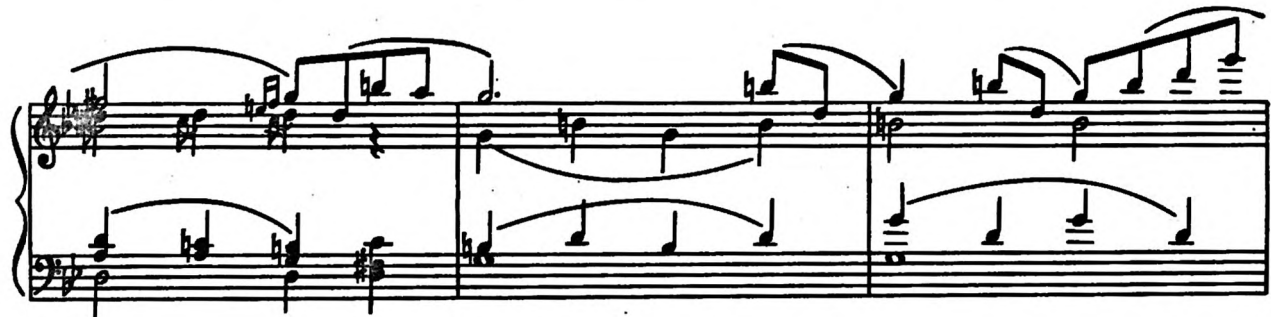
sf

СИМФОНІЯ № 6

Перекладення для фортепіано Д. Січинського
(Фрагмент)

Largo

The musical score is written for piano and consists of five systems of staves. Each system has a treble and bass staff joined by a brace on the left. The key signature is B-flat major (two flats). The time signature is 4/4. The tempo is marked 'Largo'. The score begins with a piano (*p*) dynamic. The first system includes a fortissimo (*f*) marking. The second system includes a fortissimo (*f*) marking. The third system includes a fortissimo (*f*) marking. The fourth system includes a fortissimo (*f*) marking. The fifth system includes a fortissimo (*f*) marking. The score features various musical notations including eighth notes, quarter notes, half notes, and full notes, as well as rests and slurs. The piece is a fragment of a larger work.

Allegro

First system of musical notation. The treble staff features a series of chords and a melodic line with eighth-note runs. The bass staff has a steady eighth-note accompaniment. The dynamic marking *ff* is present in the bass staff.

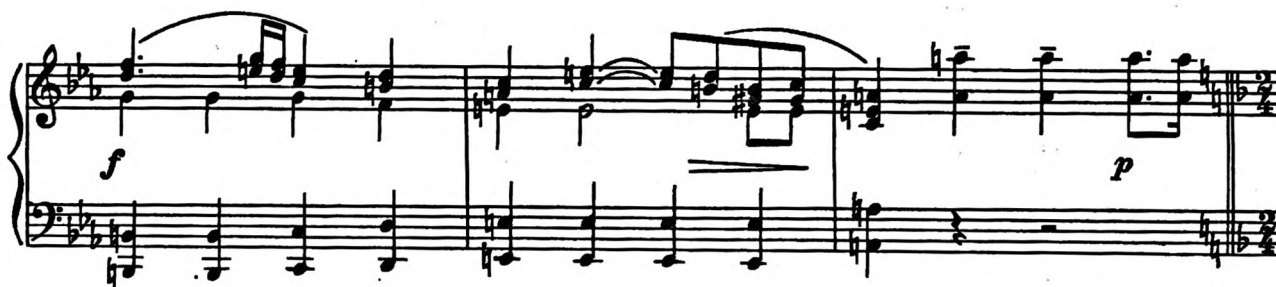
Second system of musical notation. The treble staff continues with melodic runs and chords. The bass staff maintains the eighth-note accompaniment with some harmonic changes.

Third system of musical notation. The treble staff has a long melodic line with a slur. The bass staff features a series of chords. Dynamic markings *sf* and *p cantabile* are present.

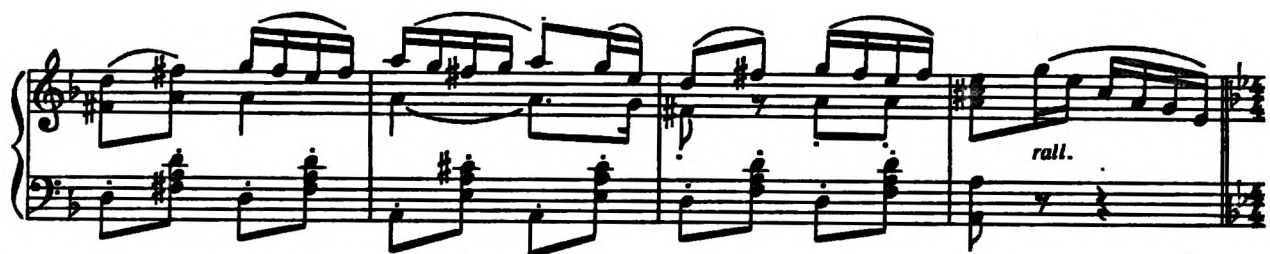
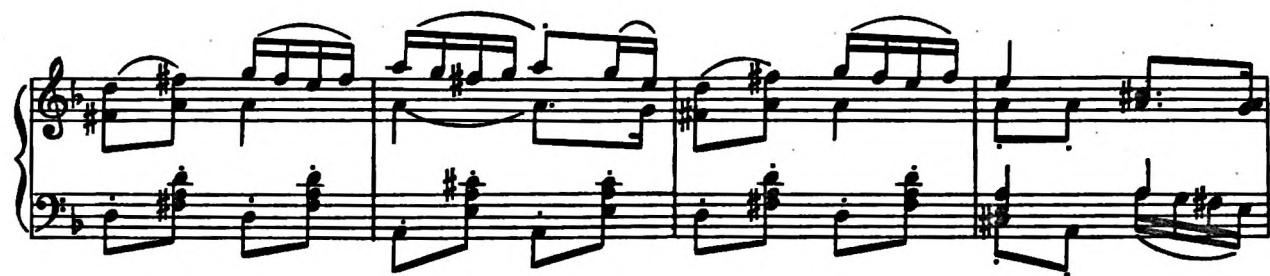
Fourth system of musical notation. The treble staff continues the melodic line. The bass staff has a series of chords with a slur. The dynamic marking *p* is present.

Fifth system of musical notation. The treble staff has a melodic line with a slur. The bass staff has a series of chords. Dynamic markings *f* and *p* are present.

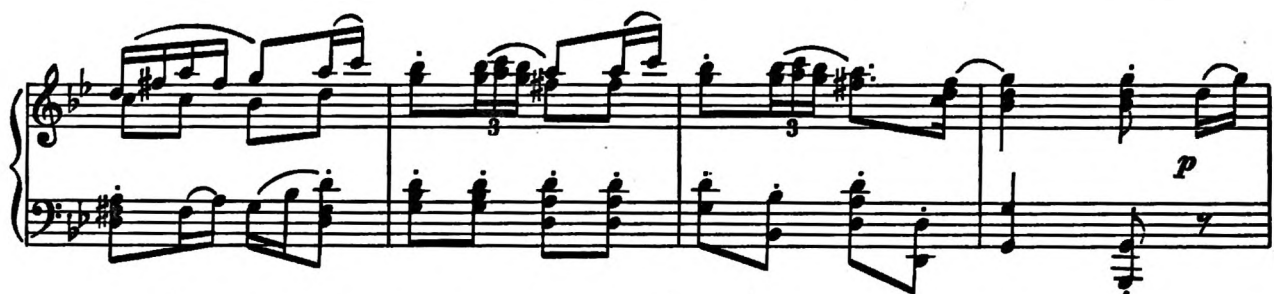
Allegretto. Tempo di Kolomyika

Allegretto. Tempo di Kolomyika

І. А. ЛАВРІВСЬКИЙ

РІЧЕНЬКА

Слова Я. Головацького

Allegretto

С.
А.
Т.
Б.

Чом, рі_чень_ко до_маш_ня_ я, так пав_веш по_во_ді, чом во_ди_ці

не роз_ли_еш з бе_ре_гів по_во_лю? Го_ді павс_ти са_мо_то_ю,

час вже ту_гу збу_ти, шу_ми, гу_ди хви_лень_ко_ю щоб да_ле_ко чу_ти.

First system of a musical score in G major (one sharp). It consists of four staves: two vocal staves (Soprano and Alto) and two piano accompaniment staves (Right and Left Hand). The tempo is marked *f* (forte). The lyrics are in Ukrainian. Dynamics include *f* and *p* (piano).

Як же ж не_лі, рід_кий си_ ну, не плач_ ти по_ ві, ви_ со_ кі_ і бе_ ре_ жень_ ки

Second system of the musical score. It continues the four-staff structure. The tempo is marked *f*. Dynamics include *f* and *p*. The lyrics continue.

і рі_ жень_ не по_ ле. Я би в хви_ лю за_ гри_ мі_ ла, та во_ дя_ ці ми_ ло,

Third system of the musical score. It continues the four-staff structure. The tempo is marked *f*. Dynamics include *f*, *p*, and *rall.* (rallentando). The lyrics continue.

за_ то гляд_ не лич_ ко мо_ є, чис_ те, як зер_ ка_ ло, чис_ те, як зер_ ка_ ло.

Andante

tr

Бу_ ли ту_ ці, до_ ці, гро_ ми, во_ ди за_ бре_ ні_ ли,

f *p*

що ж, піа_ ри_ ли бе_ ре_ жень_ ки, во_ ду ско_ ло_ ти_ ли,

dolce

во_ ду ско_ ло_ ти_ ли.

dolce

во_ ду ско_ ло_ ти_ ли.

dolce

во_ ду ско_ ло_ ти_ ли.

dolce

ско_ ло_ ти_ ли.

Темпо I

Луч_ше плав_ти по_ти_хень_ку та й пев_чень_ким хо_дом. о_мн_на_ти ост_ро_вонь_ки.

ка_мин_ня, ко_ло_ди. Та по_пли_ну ти_хо. смир_но, без шу_му, без го_ря.

з лич_ком чис_тим, не_зму_че_ним, чей дѣ_лу до мо_ря, чей дѣ_лу до мо_ря.

ОСІНЬ

Слова М. Устияновича

Quasi larghetto

pp

Сум_но, мар_но по до_ля_ні по_го_рі_ли бі_лі ки_ти.

лист по_жовк на де_ре_ви_ні, птах по_ле_тів в ін_ші сі_ти.

Від *pp* Від за_па_да си_ні хма_ри
Від за_па_да си_ні хма_ри ці_лу зем_лю по_кри_ва_ють,
Від за_па_да си_ні хма_ри

з ча_га_ра_ми ми роз_мов_ля_ють,
з ча_га_ра_ми ніч_ні хма_ри, зіг_ра_ми си роз_мов_ля_ють.
з ча_га_ра_ми роз_мов_ля_ють.

p Там на го_рі ка_линонь_ка го_лі_вонь_ку по_хи_ля_є,

p а над Дні_стром дів_чинонь_ка сльо_за_ми_ся за_ли_ва_є.

pp

f чо_го_ту_жиш, ка_линонь_ко, го_лі_вонь_ку на_хи_ля_єш,

p чо_го_пла_чеш, дів_чинонь_ко, сльо_за_ми_ся за_ли_ва_єш?

pp

Andantino cantabile

Музична партитура для голосу та фортепіано. Перший системний блок містить три системи нот. Голосова партія починає з динамічного позначення *p* і виконує мелодію з українськими ліричними текстами. Інструментальна партія фортепіано підтримує ритмічний та гармонічний фон.

Чи ти до-ля по-ки-ну-ла, чи не ма-єш ма-ту-

Другий системний блок продовжує мелодію. Голосова партія виконує наступні рядки тексту, зберігаючи повільний темп. Інструментальна партія фортепіано продовжує підтримку.

-сень-ки? Чи ти кра-са за-ги-ну-ла, чи го-во-рять

Третій системний блок включає динамічні позначення *f* (форте) та *p* (піано). Голосова партія виконує рядки тексту, що характеризують емоційну динаміку твору. Інструментальна партія фортепіано також відгукуються на зміну динаміки.

во-рі-жень-ки? Ні ми до-ля по-ки-ну-ла, ні не

Четвертий системний блок завершує цю частину. Він містить динамічні позначення *p* та *f*. Голосова партія виконує заключні рядки тексту. Інструментальна партія фортепіано завершує аккомпанемент.

ма-ю ма-ту-сень-ки, ні ми кра-са за-ги-ну-ла,

First system of a musical score. It features a vocal line with lyrics in Ukrainian and a piano accompaniment. The lyrics are: "ні го-во-рять во-рі-жень-ня." The music is in a major key with a 4/4 time signature.

Second system of the musical score. The vocal line continues with the lyrics: "Яно ми туж-но за вес-но-ю, що так ско-ро пе-ре-цві-ла,". The piano accompaniment consists of chords and moving lines. Dynamics include *p* (piano) and *mf* (mezzo-forte).

Third system of the musical score. The vocal line continues with the lyrics: "ку-да гля-ну мис-лень-ко-ю: не-ма то-го, що-м лю-би-ла,". The piano accompaniment continues with chords and moving lines. Dynamics include *p* (piano) and *mf* (mezzo-forte).

Lento, espressivo molto

Fourth system of the musical score, marked "Lento, espressivo molto". It features a vocal line and a piano accompaniment. The lyrics are: "не-ма то-го, не-ма, не-ма то-го, що-м лю-би-ла, не-ма то-го, що-м лю-би-ла, не-ма то-го, що-м лю-би-ла, не-ма то-го, що-м лю-би-ла". The piano accompaniment includes a prominent bass line. Dynamics include *mf* (mezzo-forte), *f* (forte), and *pp* (pianissimo).

ДО ЗОРІ

Слова І. Гушалевича

Обробка С. Людкевича

Andantino

Крас_ на зо_ ре! По_ ли_ ви_ ся яс_ ним

о_ ком з ви_ со_ ти. При_ хи_ ли_ ся

близ_ че, при_ хи_ ли_ ся ближ_ че, сер_ ця мо_ го

ту_ гу, ту_ гу роз_ же_ ни. За_ сві_ тай ми,

ни сві_ та_ лась, ко_ ли в щас_ тю мо_ їм живи. Ми_ ло, щи_ ро

Ми_ ло, щи_ ро

Ми_ ло, щи_ ро

все сі_ я_ лась, нім ти тем_ ний

все сі_ я_ лась, нім ти тем_ ний світ закрив.

все сі_ я_ лась, нім ти тем_ ний світ

За_ сві_ тай же мн_ ло, за_ сві_ тай же щн_ ро,

сер_ ця мо_ го ту_ гу, ту_ гу роз_ же_ нн, ту_ гу

rit.

роз_ же_ нн. Крас_ на зо_ ре, по_ дн_

a tempo

вн ся ис_ ннм о_ ком з_вн_ со_

p *rall.* *pp*

ти_ та!

П. П. СОКАЛЬСЬКИЙ

«СЛУШАЙ...»

(Фрагмент)

Слова І. Гольц-Міллера

Meno mosso

С. А. Т. Б.

Meno mosso

mp Solo Вот уа_ ник авер_

mf Вот уа_ ник авер_ху

cresc.

mf за ре_шет_кой же_лез_ной сто_ит, при_сло_

cresc.

за ре_шет_кой же_лез_ной сто_ит, при_сло_

ниа_ шиньк ок_ну,

molto rall.

— ния — шись к ок — ну, и взор у — стре —

molto rall.

и взор у — стре — мля —

molto rall.

tr

— мля он в глубь но — чи без — звезд — ной, весь слов — но вля —

tr

он в глубь но — чи без — звезд — ной,

ff *p* *ff* *p*

— ся в ти — ши — ну, в ти — ши — ну.

f *ff*

f *rall.*
 несь с собою до меня си в ти...
p *rall.*
ff *p* *rall.*

a tempo *pp*
 - у. Ни зай-мал По...
a tempo *pp*
f a tempo *p* *sf* *p*

- рои лишь со-ба-ка за-лет-ся, да
f

крик — нет со — ва не — зна — чай, да *più f*

да мер — но вни — *sf* *più f*

мер — но вни — зу под ок — ном раз — да — *cresc.*

— зу под ок — ном раз — да — ет — ся, вни — зу *cresc.*

p *cresc.*

— ет — ся: «Слу — шай!» *ff*

Solo *f* «Слу — шай!»

Andante, ma non troppo

Тенор соло

He

p

mf

rall. molto

дни и не ме_ ся_цы — дол_ ги_ е го_ ды

a tempo

p

Quasi cadenza, ad libitum

Più mosso

в тюрь_ ме о_ су_ жден я стра_

f *rall.*

— да_ть, а бед_но_е серд_це так жаж_дет сво_

agitato

— бо_ды. Нет!

a tempo *f* *agitato*

accel. molto *f*

Доль_ше не в си_лах я ждать! Здесь штык и_ли пу_ля,

accel. molto

f *rall.*

там во_ля свя_та_

p *pp* *rall.* *f*

più mosso

я!.. Эх, чер_ на_ я

più mosso dolce

ночь, вы_ ру_ чай! Будь уз_ ни_ ку

p

ты хоть за_ щи_ той, род_ на_ я!

acceler.

Слу_

p

p *sempre più mosso*

«Слу _ шай!»

_шай!

f *sempre più mosso* *p*

recitando

Чу! Ше_ лест... Вот кто- то у_ пав...

при_ под_ нял_ ся... и два ра_ за шел_ кнул ку_

...рок...

«Кто и_дет?»

Тень мет_ну... лась...

sf p

ДВА ФРАГМЕНТЫ 3 ОПЕРЫ „ОСАДА ДУБНО“

1. «БЫЛ ВЕК ЖЕЛЕЗНЫЙ»

(Арія Тараса Бульби з дії I)

Meno mosso (Allegro non troppo)

Был век же_лез_ный, век су_ро_вый, он

знал лишь меч бо_га_ты_ря, тог_да от всех в чес_

— ти о со бой сто я ла рус ска я зем ля!

О бы чай гроз ный свой дер

— жа ла, как ве ли кан, о на рос ла, к Царьгра ду

ра ти по сы ла ла и с гре ка зо ло то бра

ла, к Царь-гра-ду ра-ти по-сы-ла-ла и

с гре-ка зо-лото бра-ла!

f marcato

Но вдруг по-мерк свет соли-ца яс-ный: на-

-хлы-нул лю-тый ба-сур-ман, и тяж-кой ка-рой

бич у_ жас_ ный, как гро_ мом, гря_ нул на хрис_ тьян.

И все по_ гиб_ ло, все про_ па_ ло! О, до_ ли

тяж_ ка_ я на_ ста_ ла, и там, где пыш_ но, гор_ до Русь цве_ ла,

о_ста_лась го_ла, я зем_ля. И кто был жив, как

The first system of the musical score consists of a vocal line and a piano accompaniment. The vocal line is written in a single staff with a treble clef and a key signature of one flat (B-flat major). The lyrics are "о_ста_лась го_ла, я зем_ля. И кто был жив, как". The piano accompaniment is written in two staves (treble and bass clefs) with a key signature of one flat. It features a steady eighth-note accompaniment in the right hand and a more active bass line in the left hand.

зверь, ски_тал_ся в тру_щобах ди_ких и ле_сах, в бессиль_ной зло_бе

The second system continues the musical score. The vocal line has the lyrics "зверь, ски_тал_ся в тру_щобах ди_ких и ле_сах, в бессиль_ной зло_бе". The piano accompaniment continues with similar rhythmic patterns, including some chords and moving lines in both hands.

там тер_зал_ся, и день, и ночь вку_ша_я страх!

The third system of the score shows a key change to D minor (three flats). The vocal line has the lyrics "там тер_зал_ся, и день, и ночь вку_ша_я страх!". The piano accompaniment adapts to the new key, with the right hand playing chords and the left hand providing a harmonic foundation.

Но не по_гиб_ло хрис_ти_ан_ство! Ши_ро_кий

The fourth system concludes the page. The vocal line has the lyrics "Но не по_гиб_ло хрис_ти_ан_ство! Ши_ро_кий". The piano accompaniment includes dynamic markings: *f* (forte) at the beginning, *mf* (mezzo-forte) in the middle, and *p* (piano) towards the end. The key signature remains D minor.

Днепр со_звал бой_цов, на За_по_ро_жье вста_ло брат_ство

за ве_ру де_дов и от_цов.

И вы_рос_ла на ди_чо ми_ру ве_

_ли_ка_я, род_на_я Сечы!

f

Подняв вы_ со_ ко меч- се_ ки_ ру, су_ ме_ ла

Русь о_ на сбе_ речы! И чем взя_ ла? у_

_ ста_ вом брат_ ства, при_ ся_ гой на крес_

_ те сто_ ять за Русь, за хрис_ ти_

—ан— ство!

Нет уз свя_тей та_

—ко— го брат_ства, пред ним ни_ что зем_ной рас_чет! Е_

—му из_ме_на— свя_ то_ тат_ство, свя_ то_

- тат - стно!
 у - став су - ро - зый кре - пок клят - вой, и
 кто по - прать е - с дер - знет, то - му по - зор, то -
 - му про - кля - тье, тот в све - те мес - та не най - дет.

2. «ЕСТЬ ЗАЩИТА ДЛЯ ОТЧИЗНЫ»

(Заклучний хор з дії II)

Allegro marciale

Piano introduction in B-flat major, 4/4 time, marked *p* (piano). The music features a series of chords and moving lines in both hands.

Vocal entry for Tenor (T.) and Bass (B.) parts, marked *f* (forte) and *risoluto* (resolute). The lyrics are: "Есть за-щита для От-чиз-ны,".

Piano accompaniment for the first vocal phrase, marked *f* (forte). The piano part provides harmonic support with chords and moving lines.

Vocal continuation for Tenor (T.) and Bass (B.) parts. The lyrics are: "все мы на вра-гов, все, все! Не да-дим кро-".

Piano accompaniment for the second vocal phrase, featuring trills (*tr*) and a final cadence. The piano part includes a series of chords and moving lines.

— на — вой — тры — ны — ны справлять в род — ной зем — ле!

Не да — дим кро — на — вой тры — ны — ны справлять в род —

— ной зем — ле! Есть за — щита! За От — чиз — ну

пой _ дем гро _ зой, пой _ дем гро _ зой, на пра _
_гов пой _ дем

Plù mosso

_гов пой _ дем гро _ зой, гро_зой! Гей, прой _

Plù mosso

_дем от_дем, не_дем го _ ро _ да, го _ да и се _ да,

poco rall.

чтоб кру_гом сто_ял столбом, пир_ка за_кнй, пир_ва_

poco rall.

poco rall.

Poco meno mosso

-се_лыя! Гей, по_ды_мем гроз_ный

Poco meno mosso

ff

клич_чтоб во_все_ко_ло_ко_ля

ff

всю у_ край_ ну, всю у_ край_ ну со зво_ ни_

всю

f

_ ли, всю у_ край_ ну со_ зво_ ни_ ли,

sf

Più mosso

чтоб ко_ ней сед_ ла_ ли хлоп_ цы, саб_ ли_ ост_ ры_

Più mosso

tr

— с то — чи — ли. Гей, по — ды — мей гроз — ный

клич, гей, по — ды — мей гроз — ный клич,

чтоб на — род весь по — ды — мал — ся, к нам на пир сви —

— рал — ся, на ка — зац — ко — е ве — се —

— лье, на кро_ва — во — е по — хме — лье, на ка — зац — ко —

— е ве — се — лье, на кро_ва — во — е по — хме — лье!

ff

На вра_гов пой_дем гро_зой, вста_нем друж_но

ff

всей зем_лей! Вста_нем

sf *p*

друж_но всей зем_лей! Есть зади_та

ff *f*

у Отчиз_ны, *f* есть за_щита

у Отчиз_ны! Не да_дим кро_ва_вой

триз_ны, *росо а росо ассел.* не да_дим кро_ва_вой триз_ны *росо а росо ассел.*

Più mosso

—ны —им справ — лять в род — ной зем —

—ле Все —ны на —ра — гов!

Bcel! Bcel! Bcel!

ЕЛЕГІЯ

Andante

Piano

Musical score for Piano, measures 1-4. The piece is in 3/4 time with a key signature of two flats (B-flat and E-flat). The tempo is marked Andante. The score features a melody in the right hand and a supporting accompaniment in the left hand, with a mezzo-forte (mf) dynamic marking.

Violoncello

Musical score for Violoncello and Alla Bandura, measures 1-4. The Violoncello part is in the upper staff, and the Alla Bandura part is in the lower staff. Both parts are in 3/4 time with a key signature of two flats. The Alla Bandura part consists of sustained chords.

Musical score for Violoncello and Alla Bandura, measures 5-8. The Violoncello part continues with a melodic line, while the Alla Bandura part provides harmonic support with chords. A dashed line in the Alla Bandura staff indicates a continuation or a specific performance instruction.

Musical score for Violoncello and Alla Bandura, measures 9-12. The Violoncello part features a more active melodic line with slurs, while the Alla Bandura part continues with sustained chords.

The first system of musical notation consists of three staves. The top staff is a single melodic line in 12/8 time, featuring eighth and sixteenth notes with various accidentals. The bottom two staves are a grand staff (treble and bass clef) providing harmonic accompaniment with chords and single notes.

The second system continues the musical piece. The top staff has a more complex melodic line with some triplets and slurs. The grand staff accompaniment includes a prominent chordal structure in the right hand and a more active bass line.

The third system shows a continuation of the themes. The top staff features a melodic line with slurs and ties. The grand staff accompaniment maintains a steady harmonic support with moving lines in both hands.

The fourth system concludes the page's musical content. It features similar melodic and harmonic patterns to the previous systems, with the grand staff providing a solid foundation for the top staff's melody.

The first system of musical notation consists of three staves. The top staff is a single melodic line in bass clef with a key signature of two flats (B-flat and E-flat). It contains four measures of music, each featuring a half note followed by a quarter note, with a slur over the pair. The second and third staves are grand staves (treble and bass clefs) with a key signature of two flats. They contain four measures of music, each featuring a half note followed by a quarter note, with a slur over the pair.

The second system of musical notation consists of three staves. The top staff is a single melodic line in bass clef with a key signature of two flats. It contains four measures of music, each featuring a half note followed by a quarter note, with a slur over the pair. The second and third staves are grand staves (treble and bass clefs) with a key signature of two flats. They contain four measures of music, each featuring a half note followed by a quarter note, with a slur over the pair.

The third system of musical notation consists of three staves. The top staff is a single melodic line in bass clef with a key signature of two flats. It contains four measures of music, each featuring a half note followed by a quarter note, with a slur over the pair. The second and third staves are grand staves (treble and bass clefs) with a key signature of two flats. They contain four measures of music, each featuring a half note followed by a quarter note, with a slur over the pair.

The fourth system of musical notation consists of three staves. The top staff is a single melodic line in bass clef with a key signature of two flats. It contains four measures of music, each featuring a half note followed by a quarter note, with a slur over the pair. The second and third staves are grand staves (treble and bass clefs) with a key signature of two flats. They contain four measures of music, each featuring a half note followed by a quarter note, with a slur over the pair.

The first system of musical notation consists of three staves. The top staff is a single melodic line in bass clef with a key signature of two flats (B-flat and E-flat). It features a series of eighth notes with slurs, including a trill on the second measure. The middle and bottom staves are grand staff notation (treble and bass clefs) with block chords and some moving lines, primarily using whole and half notes.

The second system of musical notation also consists of three staves. The top staff continues the melodic line from the first system. The middle and bottom staves feature block chords and some moving lines, primarily using whole and half notes. A small 's.' marking is visible below the bottom staff in the first measure.

The third system of musical notation consists of three staves. The top staff includes a 'rit.' (ritardando) marking above the first measure. The melodic line continues with slurs and trills. The middle and bottom staves feature block chords and some moving lines, primarily using whole and half notes.

The fourth system of musical notation consists of three staves. The top staff continues the melodic line with slurs and trills. The middle and bottom staves feature block chords and some moving lines, primarily using whole and half notes.

The first system of musical notation consists of three staves. The top staff is a single melodic line in a key with two flats (B-flat and E-flat), featuring a series of eighth and sixteenth notes with a long slur. The middle staff is a grand staff (treble and bass clefs) with chords and some single notes. The bottom staff is a single bass line with chords and single notes.

The second system of musical notation consists of three staves. The top staff continues the melodic line from the first system. The middle staff contains chords and single notes. The bottom staff contains chords and single notes.

The third system of musical notation consists of three staves. The top staff continues the melodic line, ending with a measure marked "rit." (ritardando). The middle staff contains chords and single notes. The bottom staff contains chords and single notes.

The fourth system of musical notation consists of three staves. The top staff begins with the marking "a tempo" and continues with a melodic line that ends with a measure marked "rit." (ritardando). The middle staff contains chords and single notes. The bottom staff contains chords and single notes.

І. І. ВОРОБКЕВИЧ

НАД ПРУТОМ У ЛУЗІ

Слова Д. Млаки

1. Над Пру_ том у лу_ зі хат_ чи_ ня сто_ їть, жи_ ве там дів_ чи_ ня хо_

ро ша, як цвіт. В її о_ чи_ зір_ ни_ ці, що сві_ тять вно_ ці; по_ ба_ чини їх,

хлоп_ че_ вми_ рай і мов_ чи, по_ ба_ чини їх, хлоп_ че_ вми_ рай і мов_ чи!

2. Над Прутом у лузі не місяць зійшов,
То хлопець до кралі-дівчини прийшов,
Солодка розмова із уст їх пливе,
Тихенько дрімучий Прут лугом тече.

3. Над Прутом у лузі барвінок вже рвуть,
До шлюбу зелені віночки плетуть.
В хатчині заграли і скрипка, і бас,
А гості співають: «Веселість у нас».

ОГНІ ГОРЯТЬ

Слова Т. Шевченка

Andante *Con moto*

Т. *f* *pp* му — зи — ка

Ог — ні го_рять! Ог — ні го_рять, му_зи_ка гра_є, му_зи_ка пла_че,

Б. *f* *pp*

за_ви_ва_є, му_зи_ка пла_че, за_ви_ва_є, му_зи_ка пла_че,

poco rall. *pp* *f* *a tempo*

за_ви_ва_є; а_ля_ма_зом доб_рим, до_ро_гим сі_я_ють о_чі

poco rall. *pp* *f* *a tempo*

мо_ло_ді; ви_та_є ра_дість і на_ді_я в о_чак ве_се_

P не_гріш_ним,

_ля, лю_бо, лю_бо, лю_бо їм, о_чам не_гріш_ним,

о_чам не_гріш_ним,

о_чам не_гріш_ним,

мо _ ло _ дим, о _ чам не _ гріш _ ним, мо _ ло _ дим.
_ гріш _ ним, мо _ ло _ дим, мо _ ло _ дим.
_ ним, мо _ ло _ дим, мо _ ло _ дим.

Con moto giocoso

і всі ре _ го _ чуть _ ся, і всі смі _ ють _ ся,
Ха- ха- ха- ха- ха- ха- ха!

poco a poco cresc.

і всі тан _ цю _ ють, тан _ цю _ ють, тан _ цю _ ють,
Ха- ха- ха- ха- ха- ха- ха! Гоп, гоп, га!

і всі тан _ цю _ ють, тан _ цю _ ють, тан _ цю _ ють, і всі тан _ цю _ ють,
Гоп, гоп, га! Гоп, гоп, гоп, гоп,

Lento lugubre

тан _ цю _ ють, і всі тан _ цю _ ють, тан _ цю _ ють, гоп, га!
гоп, гоп, га! Гоп, гоп, гоп, гоп, гоп, гоп, га! Тіль _ ки

Solo

на че за_кла_ тий, *f* див_ люсь, див_ люсь, *f* мншком пла_ чу, пла_ чу я.
 я мов за_кла_ тий, див_ люсь, див_ люсь *f* пла_ чу, пла_ чу я.

P пла_ чу я. *più mosso* Tutti *pp* *mf* чо_ го ж я пла_ чу, чо_ го ж я пла_ чу, чо_ го ж я пла_ чу.
 пла_ чу я. *pp* *mf* чо_ го ж я пла_ чу, чо_ го ж я пла_ чу, чо_ го ж я пла_ чу.

dim. e rall. *pp* пла_ чу, чо_ го ж я пла_ чу? *Adagio, molto funebre* *cresc. molto* ма_ буть, шко_ да, що без при_ го_ ди.
dim. e rall. *pp* пла_ чу, чо_ го ж я пла_ чу? *pp* ма_ буть, шко_ да, що без при_ го_ ди.

мов не_ го_ да, що без при_ го_ ди, мов не_ го_ да, ми_ ну_ ла мо_ ло_ дість.
 мов не_ го_ да, ми_ ну_ ла мо_ ло_ дість.

Largo *pp* *ten.* *ppp* ми_ ну_ ла мо_ ло_ дість мо_ я, ми_ ну_ ла мо_ ло_ дість мо_ я.
 мо_ ло_ дість *pp* *ten.* *ppp* ми_ ну_ ла мо_ ло_ дість мо_ я.

А. К. ВАХНЯНИН

ОЙ ГУЛІ

Українська народна пісня

Обробка для хору

Allegro con anima e giocoso

f

С. А.

Ой гу_лі, ой гу_лі! Ой гу_лі, гу_лоч_ко, ва_са_но, ва_са_но, яс_на ва_са_

staccato

Sostenuto

p

Tempo I

mf

—ноч_ко! В га_ю дів_ча_та зби_ра_є, гей! До_ле_ю всіх на_ді_ля_є, гей, гей!

mf

f

ОЙ ТУЖИЛА

Українська народна пісня

Обробка для хору

Largo

mf

С. А.

1. Ой ту_жи_ла дів_чи_нонь_ка у садоч_ку, при_хи_лив_ши го_ло_вонь_ку і к листоч_ку.

mf

2. Чого, чого, дівчинонько, затужила?
За миленьким, що го'вірно полюбила?
3. Не плач, дівчинонько, по зимі — весна,
Найдеш щастя, найдеш долю, ти ще молода.

НАША ЖИЗНЬ

Слова І. Гушалевича

Andante animato

f *ritard.* *ff*

Жи... всь, жи... всь сво... їм життям, бо... го ні... хто не від... бе... ре, не

f *ritard.* *ff*

від... бе... ре. Жи... всь, жи... всь сво... їм життям, бо... го ні... хто не

a tempo

a tempo

від... бе... ре, не від... бе... ре. Ні грозь... бо... ю, стра...

ff ritard. *a tempo*

ff ritard. *a tempo*

не... чом, не... чом, ні не... чом, во... во, як наш Дні... стер, на... не,

ні грозь... бо... ю, стра... хом, не... чом, як наш Дні...

poco lento *espress.*

во_но, як наш Дніс_тер, плн_ не, во_но, як наш, як наш Дні_стер, плн_

poco lento *espress.*

_стер, плн_ве,

Тенор соло *mf* *Moderato*

При_ тих_не, при_ тих_ не, вор_кне, мчить_ся

Бас соло *mf*

при_

sempre pp

_ве,

sempre pp

Втих_ не, вор_кне, мчить_ся

вдадь, йо_го не здер_жить ні ска_

тих не, мчить_ся вдадь, не

вдадь, йо_го не здер_жить ні ска_

- ла, ні та ма, гать, про_ тив_ ний
 здер_ жить ні ска_ ла, ні

вал, ні ліс, ні ка_ мін_ на го_
 та_ ма, гать, ні вал, ні ліс, ні ка_ мін_ на го_
 вал, ні ліс, ні ка_ мін_ на го_
 го_

rall. *a tempo*
 - ра. При_ тих_ не, вор_ кне, мчить_ ся
rall. *a tempo*
 - ра. При_
rall. *a tempo*
 - ра, ні ліс. Втих_ не, вор_ кне, мчить_ ся
rall. *a tempo*
 - ра, ні гать, ні ліс.

вдаль, йо_ го не здер_ жить ні ска_

тих не, мчить_ ся вдаль, не

вдаль, йо_ чо не здер_ жить ні ска_

ла, ні та ма, гать, про_ тив_ ний

здер_ жить ні ска_ ла, ні

ла, ні та ма, гать, про_ тив_ ний

вал, ні ліс, ні ка_ мін_ на_ го_

та_ ма, гать, ні вал, ні ліс, ні ка_ мін_ на_ го_

вал, не здер_ жить

го_

- ра, ні ліс, ні гать, ні вал, ні ка - мін - на го -
 - ра, ні ліс, ні гать, ні вал, ні ка - мін - на го -
 ні ка - мін - на го -
 - ра, ні гать, ні вал,

Tempo I

- ра.
 - ра.
 - ра.
 Ра - зом, бра-ти,
 хо - тя й гро-ми, до - ші і лють нам

ff ritard. в о - ці б'ють, нам в о - ці б'ють, *a tempo* ра - зом, бра-ти, хо -
ff ritard. *a tempo* тя й гро-ми, до -

- ші і лють нам *ff ritard.* в о - ці б'ють, нам в о - ці б'ють, *a tempo* До
ff ritard. *a tempo*

спі _ ши,

пра _ ці кож _ дні з нас спі _ ши,

по _ спі _ ши, з на _

до пра _ ці кож _ дні з нас спі _ ши,

ро _ до м праз до сво _ бо _ ді,

Жи _ те рос _ те по _ се _ ред

до во _ ді, сво _ бо _ ді.

rosso lento

сму́т, ми не да _ мось, нас біля _ ше тут. Ми не да _ мось, нас біля _ ше

не да _ мось,

accel.

тут. Жи _ те рос _ те, рос _ те по _ се _ ред гроз і сму́т. Ми

біля _ ше тут. і сму́т.

Sostenuto

не да _ мось, нас біля _ ше тут, нас біля _ ше тут.

rall. *a tempo*

ПОМАРНІЛА НАША ДОЛЯ

Слова О. Партицького

Andante sostenuto

mp

mf

1. По-мар-ні-ла

rit.

mf a tempo

на-ша до-ля, у тем-но-ті ги-не люд.

Чор-ні мря-ки, тяж-кі бо-лі за-да-ля-ють русь-ку

грудь. *mf* По_ пус_ ті_ ли на_ ші ни_ ви,

за_ па_ да_ ють_ ся стрі_ хи. *f* Хо_ дим, блу_ дим не_ щас_

_ ли_ ві по_ лід ти_ ном ру_ си_ ни.

Allegro

А вже при_ йде, мо_ же, час луч_ шой до_ лі і для нас,

а вже при_ йде, мо_ же, час луч_ шой до_ лі і для нас.

2. Хто pomoже на страдане, хто стрясе наш сон з повік?
Хто поверне жизнь нам давню і подасть цілючий лік?
На Тарасовій могилі покладем святий завіт —
До послідной жизни хвилі боронити руський рід.

А вже прийде, може, час } Двічі
Лучшой долі і для нас.

3. Доки же нам старчить крові, а серця у груди б'ють,
Най нас гріє жар любові на забутий темний люд.
І всю працю, і всі думи пожертвуймо вітчизні,
Бо лиш в праці рук і ума воскресають люди всі.

А настане, певно, час } Двічі
Лучшой долі і для нас.

ДВА ФРАГМЕНТИ З ОПЕРИ „КУПАЛО“

1. ПАЛАЙ, ПАЛАЙ

(Хоровод з дії I)

Tempo di Marcia

Музичний фрагмент 1. Палай, палай. Хоровод з дії I. Tempo di Marcia. Музика в стилі марша, 4/4 такт, ключовий знак Bb. Вокальні партії (C, A, T, B) та фортепіано.

Вокальні партії:

C: - - - - -
A: - - - - -
T: Па - лай, па - лай, Ку - па - лонь - ку
B: Па - лай, па - лай, Ку - па - лонь - ку

Фортепіано:

mf

Музичний фрагмент 2. Палай, палай. Хоровод з дії I. Tempo di Marcia. Музика в стилі марша, 4/4 такт, ключовий знак Bb. Вокальні партії (C, A, T, B) та фортепіано.

Вокальні партії:

C: - - - - -
A: - - - - -
T: Па - лай, па - лай, Ку - па - лонь - ку
B: Па - лай, па - лай, Ку - па - лонь - ку

Фортепіано:

mf

Музичний фрагмент 3. Палай, палай. Хоровод з дії I. Tempo di Marcia. Музика в стилі марша, 4/4 такт, ключовий знак Bb. Вокальні партії (C, A, T, B) та фортепіано.

Вокальні партії:

C: Вже спі - ва - ють, вже і - дуть, гей, гей!
A: Вже спі - ва - ють, вже і - дуть, гей, гей!
T: Вже спі - ва - ють, вже і - дуть, гей, гей!
B: Вже спі - ва - ють, вже і - дуть, гей, гей!

Фортепіано:

mf

Музыкальный фрагмент, состоящий из вокальной и фортепианной партий. Вокальная партия имеет три строки нот с русскими текстами. Фортепианная партия имеет две строки нот. Ключевая подпись — B-flat major (два бемоля). Временная подпись — 3/4. В начале вокальной партии есть пауза, соответствующая началу фортепианной партии.

Вокальный текст:

Не_ на_ че_acho_нонь_ки гу_ дуть.

— ся — чень — ку, гей, сәі — ти, сәі —

Музыкальный фрагмент, состоящий из вокальной и фортепианной партий. Вокальная партия имеет три строки нот с русскими текстами. Фортепианная партия имеет две строки нот. Ключевая подпись — B-flat major (два бемоля). Временная подпись — 3/4. В начале вокальной партии есть пауза, соответствующая началу фортепианной партии.

Вокальный текст:

Ма_ рә_ноч_ку вже несутъ,

— ти в до_ ро_ гу ис_ но нам.

вже не_суть, ой вже не_суть. Ку_ на_лещу
 ді_ча_ топ_кам,
 По_ кло_ нимось ді_ча_ топ_кам, по_

наші! Бу_ до_ лощ_ку наші!
 кло нимось ді_ча_ топ_кам, сі_ти, сі_ти в до_ро_гу

По — радъ же ти насі

ис — по нам, по — кло — ни — мось дів — ча — тонь —

The first system consists of three staves. The top staff is a vocal line with lyrics. The middle and bottom staves are piano accompaniment. The piano part features a steady eighth-note bass line and chords in the right hand. The system concludes with a double bar line.

Стань — мо враз,

стань — мо вразі

— кам, на — лай, на — лай!

The second system continues the musical piece. It includes dynamic markings: *p* (piano) and *f* (forte). The vocal line has two measures of the phrase "Стань — мо враз," followed by a repeat. The piano accompaniment features a rhythmic pattern of eighth notes and chords, with accents on the downbeats. The system ends with a double bar line.

Allegretto moderato

C. A. *mf*

mf Хо — ди — ли ди — во — ки,

T. *mf*

mf

B. *mf*

Allegretto moderato

mf

mf

пла — ва — ли ле — бя — ки,

HO — DI — LI, HO — DI — LI, HO — DI — LI,
 HO — DI — LI,
 HO — DI — LI, HO — DI — LI,

PLA — BA — LI, PLA — BA — LI, PLA — BA — LI
 HO — SO TO — TO
 PLA — BA — LI,
 PLA — BA — LI, PLA — BA — LI

Музыкальный фрагмент, состоящий из трех систем нот. Первая система включает вокальные партии (верхние и нижние голоса) и фортепиано. Вокальные партии имеют следующие тексты:
 Верхний голос: Ку - на - ла, ко - ло то - го
 Нижний голос: Ку - на - ла,
 Вторая система:
 Верхний голос: Ку - на - ла,
 Нижний голос: Ку - на - ла,
 Третья система:
 Верхний голос: ко - ло то - го
 Нижний голос: ко - ло то - го

Музыкальный фрагмент, состоящий из трех систем нот. Первая система включает вокальные партии (верхние и нижние голоса) и фортепиано. Вокальные партии имеют следующие тексты:
 Верхний голос: Бу - ло - ла, ко - ло, ко - ло то - го
 Нижний голос: Бу - ло - ла,
 Вторая система:
 Верхний голос: ко - ло, ко - ло то - го
 Нижний голос: ко - ло то - го
 Третья система:
 Верхний голос: ко - ло то - го
 Нижний голос: ко - ло то - го

Presto

Му - за - за, ко - ло, ко - ло то - го

mp *mp* *mp*

ff

Му - за - за,

Presto

f *mp*

Poco lento

Бу - ло - за, Бу - ло - за.

ff *ff*

ff

Fine

Poco lento

ff *mp*

Fine

S. A. Solo *Ha- ку- пав- ся і- ван та й у во- ду у- пав,*

Tutti *ха- ха- ха- ха, ха- ха- ха!* Solo *За- лю бив- ся ко- зак,*

до ді- чи- ни при- став, Tutti *до ді- чи-*

- ни при- став, до ді- чи- ни при- став,

First system of the musical score. It consists of three vocal staves and a piano accompaniment. The vocal staves have lyrics in Russian. The piano part is in the lower register.

Vocal 1: *гей!* *Гей!* *Гей!*

Vocal 2: *гей!* *Гей, гей!* *Гей!*

Vocal 3: *До ла_чи_ни при_стан, гей, гей!*

Piano: Accompaniment for the vocal parts, featuring chords and moving lines in both hands.

Second system of the musical score. It consists of three vocal staves and a piano accompaniment. The vocal staves have lyrics in Russian. The piano part continues the accompaniment.

Vocal 1: *На_ку_пав_ся* *Ку_па_лонь_ко,* *на_ку_пав,* *на_ку_пав,*

Vocal 2: *Ха-ха-ха!*

Vocal 3: *Ха-ха-ха!*

Piano: Accompaniment for the vocal parts, featuring chords and moving lines in both hands.

Third system of the musical score. It consists of three vocal staves and a piano accompaniment. The vocal staves have lyrics in Russian. The piano part continues the accompaniment.

Vocal 1: *На_ку_пав_ся* *Ку_па_лонь_ко,* *на_ку_пав,* *на_ку_пав,*

Vocal 2: *Ха-ха-ха!*

Vocal 3: *Ха-ха-ха!*

Piano: Accompaniment for the vocal parts, featuring chords and moving lines in both hands.

у во-ди-ці сту-де-нь-кій по-то-пав,

This system contains the first vocal line and a piano accompaniment. The vocal line is in a treble clef with a key signature of two flats. The piano accompaniment consists of two staves, treble and bass, with a key signature of two flats. The lyrics are written below the vocal staff.

8-

This block shows the piano accompaniment for the first system. It features a treble staff with a melodic line and a bass staff with a harmonic line. A dashed line with the number '8' indicates a measure rest or a specific musical instruction.

по-то-пав.

Ха-ха-ха!

А ми то-го Ку-па-лонь-ка

This system contains the second vocal line and a piano accompaniment. The vocal line is in a treble clef with a key signature of two flats. The piano accompaniment consists of two staves, treble and bass, with a key signature of two flats. The lyrics are written below the vocal staff.

8

7

mf

This block shows the piano accompaniment for the second system. It features a treble staff with a melodic line and a bass staff with a harmonic line. A dashed line with the number '8' indicates a measure rest or a specific musical instruction. The dynamic marking 'mf' is present.

Ха- ха- ха!

ви - таг - нем, ви - таг - нем.

По

дів - ча - ні

Ха-ха-

хо - ро - шень - кий ви - бе - рем, ой ви - бе - рем, ой ви - бе - рем, ой ви - бе - рем!

ха- ха- ха- ха- ха- ха- ха- ха! Щасть нам, щасть, Ку - ла - лонь - ку

наш! Щасть нам, щасть, Бу - ло - лонь - ку наш!

giocoso
mf
Щоб по-дру-га ви-най-ти, о-чень-ка-ми змор-га-ти,

mf

під ні-но-чок бар-ні-но-чок по-вес-ти, під ні-но-чок

mf *mp*

по _ вес _ ти, під ві _ но _ чок по _ вес _ ти. Гей! Гей!

Під ві _ но _ чок по _ вес _ ти, гей,

The first system of the musical score consists of three staves. The top staff is for the vocal line, the middle for the piano right hand, and the bottom for the piano left hand. The key signature has three flats (B-flat, E-flat, A-flat), and the time signature is 4/4. The vocal line includes lyrics in Ukrainian. Dynamics include *mf* and *f*. The piano accompaniment features a steady eighth-note pattern in the left hand and chords in the right hand.

гей!

Ку _ на _ лонь _

Ну - те, хлоп _ ці, за _ бі _ гаї _ те,

Ну - те, хлоп _ ці,

The second system continues the musical score with three staves. The vocal line has lyrics in Ukrainian. Dynamics include *mf*. The piano accompaniment continues with a steady eighth-note pattern in the left hand and chords in the right hand.

— ку, до — лі дай, до — лі, до — лі, дай!

дів — ча — то — чок по — ло — няй — те, дів — ча — то — чок по — ло — няй — те!

за — бі — гай — те,

Нас, си — рі — ток, по —

Ну — те Ну — те ну — те враз, по — ки час! По — ло — няй —

за — бі — гай — те,

— сь — гай! ой у — ті_кай_мо!

— те, по — ки час, гей ну — те, хлоп — ці.

Гей, ну — те, хлоп_ці, за — бі_гай_те,

— те, по — ки час, гей ну — те, хлоп — ці.

Гей, ну — те, хлоп_ці, за — бі_гай_те,

ой не по_дай_мось, ой у — ті_кай_мо, ой

за — бі_гай_те, дів_ча_то_чок по_ло_

дів_ча_то_чок по_ло_ний_те, ну_те, хлоп_ці, за — бі_гай_те, дів_ча_то_чок

ой не по_дай_мось, ой у — ті_кай_мо, ой

за — бі_гай_те, дів_ча_то_чок по_ло_

дів_ча_то_чок по_ло_ний_те, ну_те, хлоп_ці, за — бі_гай_те, дів_ча_то_чок

не по-дай — носі! А кур нам, кур, а
 — ний — те, ну- те враз, по — ки
 по — ло-ний — те,

пек нам, пекі
 час, ну- те, хлоп — ці, ну- те враз!
 пек нам, пекі

2. НЕМА МЕНІ ПОРАДОНЬКИ

(Арія Одарки з дії III)

Moderato

Piano introduction in 3/4 time, marked *Moderato*. The music features a melody in the right hand and a supporting bass line in the left hand, both with a *p* (piano) dynamic.

Vocal entry and piano accompaniment for the first line of the aria. The vocal line is marked *tr* (trill) and *mf* (mezzo-forte). The piano accompaniment is marked *tr* and *mf*. The lyrics are: Не_ ма_ мені_ по_ ра_ донок_ки, до_ лень_ко_ мо_

Vocal entry and piano accompaniment for the second line of the aria. The vocal line is marked *mf animato* and *rosso rit.* (ritardando). The piano accompaniment is marked *mf* and *rosso rit.* The lyrics are: _я. Про_ па_ ла_ я_ на_ весь_ мій_ вік, без_та_ 3 лан_ на

Vocal entry and piano accompaniment for the third line of the aria. The vocal line is marked *mf a tempo*. The piano accompaniment is marked *a tempo* and *mf*. The lyrics are: я! Рос_ ти_ ла_ я_ бар_ ві_ но_чок,

ten.
бу _ р'яном він за _ ляг. Лю _ би _ ла я ко _

sf colla parte
mf

_ за _ чень_ка, вбив його лю _ тий кат, вбив його лю _ тий

rit. *ten.*
sf *f* *rit.* *colla parte*

кат.

a tempo *sf*

dim. *p*
Бар _

- ві - ноч_ку, пе_сті_еч_ку, на_що те_бе рос_

- ти - ла? Ко_со мо_я шов_ко_ва_я,

на_що те_бе пе_сті_ла? Бар_ві_ночок зе_

ле нень_кий на гря_доч_ці у_схне, ко_

- су мо - ю шов - ко - ву - ю ли - хий та - та - рин

втіє, ли - хий во - рог втіє.

sf *f* *p sub.* *p*

risoluto *mp* Ви віль - ні всі, ви

mp

mf poco più mosso віль - ні всі, вер - тай - тесь в рід - ний край! Бар - ві - нок мій візь -

p *mf poco più mosso*

poco rit. *a tempo*

— міть з со_бой, Сте_па_на там знайдіть, Йо_му ві_нок від_

poco rit. *a tempo*

ten. *meno mosso*

— дай_ те ви,— хай зга_ду_є ме_не...

p *colla parte* *meno mosso*

f

воль_ні_ї не_воль_ницю ми_ром по_м'я_ніть,

sf *f*

ми_ром по_м'я_ніть, і воль_ні_ї не_воль_ницю

p

ми ром по-м'я-нїть.

p

rall.

М. М. КАЛАЧЕВСЬКИЙ

«ЗОВИ НАДЕЖДУ СНОВИДЕНЬЕМ»

Слова М. Лермонтова

Allegro molto appassionato

Зо-ви на-деж-ду сно-ви-де-ньем, не-прав-ду

p

ис-ти-ной зо-ви, не-верь хва-

p

— лам и у— ве— ре— ньям, но верь од—

cresc. *sf* *cresc.*

— ной мо_ей люб— ви, од_ной мо_ей люб— ви.

rit. *a tempo* *rit.* *a tempo*

Та_кой люб— ви нель_зя не ве— рить, мой

p *pp*

взор не скро_ет ни_че_го, с то_бо_ю грех мне ли_це_

string. *string.*

f *pesante*

ме- рить, ты слишком ан- гел для то- го, ты слыш- ком

dim. e rit.

ан- гел для то- го.

dim. e rit.

«ПАЛА НОЧЬ НА ЗЕМЛЮ»

(Серенада)

Слова К-в

Tranquillo *p*

Па- ла ночь на зем- лю

pp

ров- ной не- пргладной по- ло- сой.

Час сви_да_нья был у_слов_ный, жду те_бя,

жду те_бя, жду, и целый рой звезд не_

espress. *ten.* *pp*
_ бес_ных ждет со мной! Воз_дух ды_шит страстью

colla parte *p a tempo* *pp*

том_ной, за_мол_ча_ла воли се_мья, и к те_

mf *cresc.*

- бе средь но- чи тем- ной шёл на- деж- ды по- лон

mf

я. Вый-ди, ра- дость, вый- ди, жизнь мо- я!

f

Вый- ди, жизнь мо- я!

dim.

p dim.

string.

И бал- кон о-на от-

mp

p a tempo

— кры — ла, об — вя — за — ла о пе — ри — ла пе — тель ряд.

И за пе — ри — ла, бро — сив их, скольз — ну — ла

вниз!

pp dim. *pp*

«Я ПОМНЮ СЧАСТЬЕ ВЕШНИХ ДНЕЙ»

Слова А. Голенищева-Кутузова

Moderato con moto

Я пом - ню счас - тье веш - них дней, ког - да кра -

-су ду - ши тво - ей, ду - ши, у - ста - лой от тре -

-вог, я вдруг пос - тиг. И крот - кий

свет тво - их о - чей в ме -

- ня про - ник. Все

rit. *p*

пе - ре - жи - ты - е го - да, бе - зумство го - ря

a tempo *p a tempo* *tr*

и сты - да, вос - крес - шей ра - дос - ти тог - да

я по - за - был. Те -

f

-бя од-ну и на-всег-да я по-лю-бил.

agitato
mf За-чем же роб-ко-ю ду-шой, как бы на-

-зло се-бе са-мой, ты со-мне-ва-ешь-ся по-

-рой в мо-ей люб-ви? И

смот- рят на ме- ня с тос-кой гла- за тво- и.

Ког- да б пле- нил- ся я то- бой в по- ры- ве

страс- ти мо- ло- дой, по- рыв тот, бур- ный и сле-

-пой, сре- ди тре- вог, су- ет и

празд - ности зем - ной ос - тить бы мог.

Но

от стра-тей и су - е - ты меня взя - ла с со - бо - ю

ты в пре- дел доб- ра и кра- со -

—ты, где мир и свет.

The first system of the musical score. The vocal line (treble clef) begins with a whole note G4, followed by a half note A4, and then a half note B4. The piano accompaniment (grand staff) features a flowing eighth-note melody in the right hand and a supporting bass line in the left hand. The key signature is B-flat major (two flats).

По-верь мне, друг, с той вы-со-ты

The second system of the musical score. The vocal line continues with a half note C5, followed by a half note D5, and then a half note E5. The piano accompaniment provides harmonic support with chords and moving lines. The key signature remains B-flat major.

воз-вра-та нет.

The third system of the musical score. The vocal line concludes with a half note F5, followed by a half note G5, and then a half note A5. The piano accompaniment features a series of chords in the right hand and a steady bass line. The key signature remains B-flat major.

The fourth system of the musical score. The vocal line continues with a half note B4, followed by a half note A4, and then a half note G4. The piano accompaniment provides harmonic support with chords and moving lines. The key signature remains B-flat major.

В. Г. МАТЮК

ВЕСНІВКА

Слова М. Шашкевича

Andante

p dolce

Цвіт_ ка дріб_ на_ я мо_ ли_ ла нень_ ку, вес_ ну ра_ нень_ ку:

mf

«Не_ не рід_ на_ я! Во_ ли ми во_ лю, во_ ли ми во_ лю,

Più mosso

дай ме_ ні до_ лю, щоб я за_ ці_ ла, весь луг кра_ си_ ла,

cresc.

що_ би я бу_ ла. як сон_ це, яс_ на, як зір_ ка, кра_ сна,

dim. e rit. *tr a tempo*

що_ би-м згор_ ну_ ла весь світ до се_ бе; щоб я за_ цві_ ла,

dim. e rit. *tr a tempo*

весь луг вкра_ си_ ла, що_ би я бу_ ла, як сон_ це, яс_ на,

cresc. *dim. e rit.*

як зір_ ка, кра_ сна, що_ би-м згор_ ну_ ла весь світ до се_ бе!

cresc. *dim. e rit.*

Allegretto

The first system shows the piano introduction. The right hand features a melodic line with eighth and sixteenth notes, while the left hand provides a harmonic accompaniment with chords and single notes. The tempo is marked 'Allegretto' and the dynamic is 'mf'.

The second system begins with the vocal entry. The vocal line starts with the lyrics 'До-ню, го-луб-ко, жаль ме-ні те-'. The piano accompaniment continues with a steady eighth-note pattern in the right hand and chords in the left hand. Dynamics include 'mf con passione' and 'f'.

The third system continues the vocal melody with the lyrics '-бе, гар-на-я люб-'. The piano accompaniment features a more active eighth-note pattern in the right hand. The dynamic is marked 'mf'.

The fourth system concludes the vocal phrase with the lyrics '-ко! Бо ви-хор сви-сне, мо-роз по-ги-сне,'. The piano accompaniment includes a repeat sign and continues with eighth-note patterns. The dynamic is marked 'f'.

бу_ ря за_ гу_ де, кра_ са змар_ ні_ е,

ли_ ко зчор_ ні_ е, го_ ло_ вон_ ку скло_ ниш,

ли_ стон_ ки зро_ ниш, жаль сер_ цю бу_

де!»

ДО РУСЬКОЇ ПІСНІ

Слова Б. Кирчіва

Allegro moderato

Русь- на піс- ни бла- го- віс- на, гар- мо- ній- на, ми- ла,

не- стить, лю- бить і го- лу- бить, на- че сон- ні кри- л: При- гор- та- е,

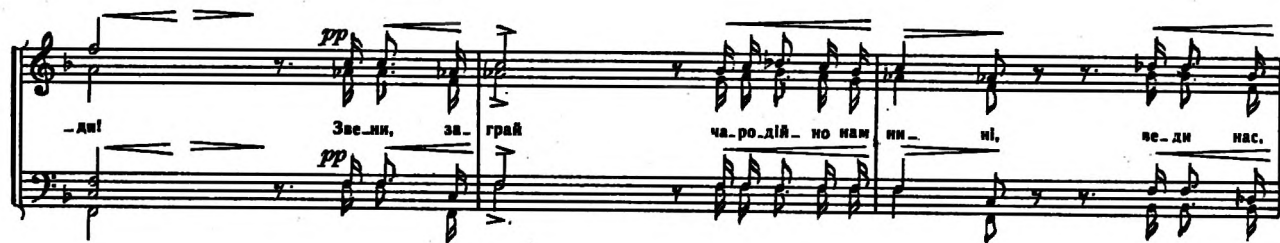
об- ні- ма- є і гля- дить сер- день- ко, що га- да- єш,

що ти в ра- ю, так сер- цю ми- лень- ко. О русь- ка піс- не! Звучи со- ло.

и двигни нас, піс- не, збу- ди з дрі- мо- ти, звіс- ти ро-

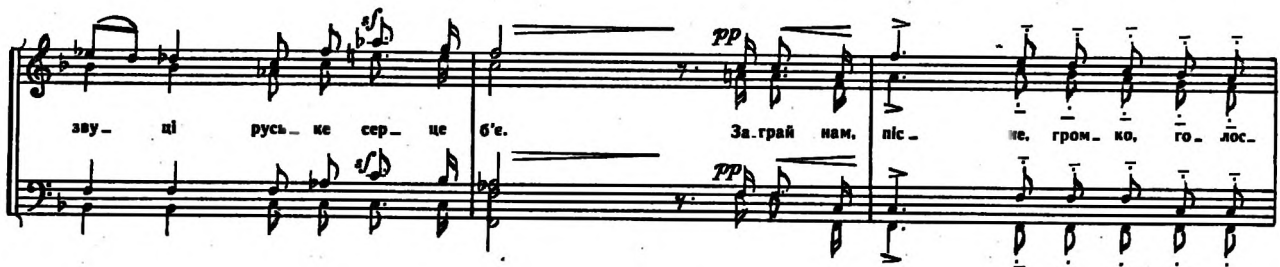
—ди— ні пре- крас- ну на- ді- ю: день во- лі, до- лі, сла- ви, сво- бо-

—ди! Зве-ни, за- грай ча-ро-дія- по нам ни- ні, че-ди нас.

піс- не, на бій за жит- тя! Твій звук не бес- ний, грім-кий, бла- го- віс- ний, а в кож-нім

звучі русь- не сер- це б'є. За-грай нам, піс- не, гром-ко, го- лос-

—нень— ко, щоб чуть да- ле- ко, да- ле- ко до зір. Нам зра- ду- єсь

сер- це і рід- ни ми- лень- ка, і русь- ка- я нень- ка, і бо- жий весь мир.

О. Й. НИЖАНКІВСЬКИЙ

ГУЛЯЛИ

Слова Ю. Федьковича

Vivace

Гу- ля- ли, гу- ля- ли- гус- лі роз- ри- ва- лись, гу- ли цим- ба- ли, *cresc.*

бас ре- ві, гу- ли цим- ба- ли, бас ре- ві, як ви- хор, ле- ге- ні лі- та- ли, кру- *cresc.*

- жок ді- чат, як мак, ле- лі, кру- жок ді- чат, як мак, ле- лі, як мак, ле- лі, як

Я ме- не ти- гли в'ни до гу- *f*

мак, ле- лі. Я ме- не ти- гли в'ни *f*

- лян - *mf*

Solo

He

Moderato *cresc.*

Бо у кут_ ку на цвин_та_ рі,
 Tutti

ні_ ду. брат_ чи_ ки, я з ва_ ни!

ох, брат_ чи_ ки ми_ лі, сто_ ять са_ жі, не_ мо_ рос_ лі даі чор_ ні мо_

... ги_ ли. А по_ ни там по_ хо_ ва_ ли а не_ ді_ лень_ ку вран_ ці

Solo

ти_ хе_ сень_ ко, без го_ мо_ ну а од_ ну но_ во_ бран_ ці, а од_ ну

Solo

Tutti *pp*

но_ во_ бран_ ці, Ми... а у дру_ гу. дру_ гу_ ту_ ю ді_ ча_ ну з чор_ ни_ ми о_

Tutti *pp* Ми...

1 2 *accel.*

-чи - ма, з чор-ни-ни о - чи - ма, Ви зна-ли б Ви *f* *accel.* *P*

Tutti *f* *accel.* *P*

espress. e ritard. *a tempo*

зна-ли б Ви зна-ли б Ви *P* Ха-ти поч-ка в га-ю при до- *a tempo* *P*

espress. e ritard. *a tempo*

ritard. *Poco allegro*

-ли-ли... О- біа- ко ж їх ко-ва-ли чер-ні, як *ritard.* го-лу-ба. Ви гу-

гу-ля-ти не бу-ду, гу-

-ля-те, а я біля-не гу-ля-ти не бу-ду, гу-

-ли- ти не бу-ду, гу-ля-ти не бу-ду, гу-ля-ти не *pp*

гу-ля-ти не бу-ду, гу-ля-ти не бу-ду, гу-ля-ти не *pp*

-ти, *pp*

бу-ду, гу-ля-ти не бу-ду, гу-ля-ти не бу-ду, гу-ля-ти не *pp*

Слова Ю. Федьковича

7.

го- рах. Де той віс- чар наш хма- ров наш- дру- а, де він сю тем- ну ніч за- но-

Музыкальный фрагмент из «Молитвы Господней» (The Lord's Prayer) в G-мажоре, 4/4 такта. Фрагмент включает вокальную партию (Soli) и фортепианное сопровождение (Solo). Вокальная партия начинается с ноты G4 (двукратная октава) и содержит текст: «Слава Тебе, Боже, Отче, во славу Твою». Фортепианное сопровождение начинается с ноты G4 (двукратная октава) и содержит текст: «Слава Тебе, Боже, Отче, во славу Твою». Музыкальный фрагмент включает вокальную партию (Soli) и фортепианное сопровождение (Solo). Вокальная партия начинается с ноты G4 (двукратная октава) и содержит текст: «Слава Тебе, Боже, Отче, во славу Твою». Фортепианное сопровождение начинается с ноты G4 (двукратная октава) и содержит текст: «Слава Тебе, Боже, Отче, во славу Твою».

Tutti

Музыкальный фрагмент для вокального ансамбля «Тутти». Музыка записана на двух системах: верхняя — для сопранов и альтов (линия G4), нижняя — для теноров и басов (линия G2). Ключевая подпись — G major (одна sharp), метр — 2/4. Текст песни: «Чи де ді-ча-та в Зель-ма-на гра-ють, чи де ді-ча-та в Зель-ма-на». Музыкальная структура включает восьмые и шестнадцатые ноты, а также аккорды. В конце фрагмента есть знак «V» (forte).

Чи де ді-ча-та в Зель-ма-на гра-ють, чи де ді-ча-та в Зель-ма-на

Tutti

Музыкальное произведение: **Сельская жизнь** (Rural Life) композитора **А. Копылов**.

Музыкальный жанр: **Песня** (Song).

Музыкальный стиль: **Советская народная музыка** (Soviet folk music).

Музыкальный язык: **Русский** (Russian).

Музыкальный инструмент: **Голос** (Voice) и **Фортепиано** (Piano).

Музыкальный ритм: **4/4**.

Музыкальный темп: **Темп не указан** (Tempo not specified).

Музыкальный тон: **Диез-мажор** (D major).

Музыкальный текст:

Музыкальный текст (голос):

Музыкальный текст (фортепиано):

гра-ють, гра-ють, *dim. e rall.* Меню mosso

гра-ють, в Заль-ма-на гра-ють, Чи де в на-ра-ці

гра-ють, *dim. e rall.*

гра-ють,

molto rall. *p*

до-печ-ка ту-жить, вір-ний мій дру-же.

p

Moderato con grazia, Sostenuto

T. I Хто там ви-со-ко зо-ло-тов труб-ков

T. II хма-ров ман-дру-є, сія-ці гур-ту-

B. I Хто там ви-со-ко зо-ло-тов труб-ков

B. II хма-ров ман-дру-є, сія-ці гур-ту-

I ви-на-са-є, ще й у трем-бі-ту,

-є I за-вер-та-є, гра-є та гра-

I ви-на-са-є, ще й у трем-бі-ту,

-є I за-вер-та-є, гра-є та гра-

ще й у трем-бі- ту

-е, ще й у трем-бі- ту гра-є та гра-є, ра-ю мій, ра-ю, ра-ю мій, ра-ю!

Presto

recit. *p* О- бер- та- юсь, а ті лі- та, ті мо- ло- ді мо- *rall.*

recit. *p* *rall.*

Marciale

ff - і ма- ше- ру- ють за там- бо- ром ці- сар- ськов до-

- ро- гов, ма- ше- ру- ють за там- бо- ром ці- сар- ськов до-

dim. *dim.*

Баритон соло

f А я сто- ю та й див- лю- ся, та

- ро- гов. *pp* Ма- ше- ру- ють за там- бо- ром

ни щеч - ком пла - чу, та й си - ві - ю,

ці - сар - ськов до - ро - гов, ма - не - ру - ють

як той го - луб, сам не зна - ю, за що. А

за там - бо - ром ці - сар - ськов до - ро - гов.

сам не зна - ю, за що во - ни не

ці - сар - ськов до - ро - гов.

вже по - ки - ну - ли.

pp По - ки - ну - ли!

Tempo I (Allegro)

sf
 Мі- ся цю- кня- зю, бі- лий ві- ча- ро, в зо- ло- ту сур- му по по- чак

V
 гра- см, да- ле- ко ви- дити, ба- га- то чу- см... Де я сю тем- ну ніч за- мо

f
 -чу- ю, чи в Те- ге- ра- ні, в ро- же- вім га- ю, де о- да- ліс- ки пер- ли зби-

Vpp
 -ра- ють? Чи в Те- ге- ра- ні, в ро- же- вім га- ю, де о- да- ліс- ки пер- ли зби-

rall. *Presto*
 -ра- ють, пер- ли зби- ра- ють? Я сам не зна-
rall. Я сам не

pp
 -ю, я сам не зна- ю, не зна- ю.
 зна- ю, я сам не зна- ю, зна- ю.

ПІСНЬ ВЕЧІРНЯ

Слова Б. Кирчіва

Larghetto

Т. Доб-ра ніч, доб-ра ніч... Доб-ра ніч, в рай-ських

Б. Доб-ра ніч, доб-ра ніч... Доб-ра ніч, в рай-ських

ти-хих снах, спо-кій-но о-чі складь, ти в час-то, го-рю

ти-хих снах, спо-кій-но о-чі складь, ти в час-то, го-рю

сле-зак все дум-ки ціл-но-єй, все дум-ки ціл-но-

сле-зак все дум-ки ціл-но-єй, все дум-ки ціл-но-

Бас соло

Хоч від-да-лять-ся об-раз твій, рій мрій ми о-за-

-єй. Доб-ра ніч! Сніг со-

-єй. Доб-ра ніч! Сніг со-

sf. *ten.*

-рять. Ти зо-ря, що у мрач-ній тьмі у стін не-бес го-
у стін не-бес го-

-лод-ко, зо-ря, що у 'мрач-ній тьмі го-рять, Ти
у стін не-бес го-
го-рять. Ти

-рять.
-рять. Ти зо-ря, що в мрач-ній тьмі го-рять.

зо-ря, що в мрач-ній тьмі го-рять, Ти
-рять. Ти зо-ря, що в мрач-ній тьмі го-рять. Ти
зо-ря, що в мрач-ній тьмі го-рять.

ff *lunga*

зо-ря, що в мрачній тьмі у стін не-бес го-рять. Доб-ра ніч!

ff *lunga*

Спи со-лод-ким сном.

Спи. Спи со-лод-ким сном, спи. Доб-ра ніч, доб-ра ніч!

Спи спом.

ЛЮБЛЮ ДИВИТИСЬ

Слова О. Кониського

Andantino

p Люб-лю ди-ви-тись,

p

rit. *p*

як во-ди-ця по-лім, по бі-лім ка-ме-ні бі-

—жить. Люб-лю ди-ви-тись, як пше-ни-ця на ни-ві, на

ни-ві зо-ло-том бли-щить! Люб-лю ди-ви-тись,

як на не-бі мі-сяць ви-хо-дить мо-ло-дик

1 зір- кам яс- ним, мов дів- ча- там, на доб- рий

ве- чір шле при- віт! На доб- рий ве- чір

шле при- віт!

Allegretto

Темпо I

tr

Люб-лю ди-ви-тись, як дів-чи-на, об-няв-шись, об-

tr

Люб-лю ди-ви-тись, як дів-

tr

-няв- з па-руб-ком, сто-їть, а со-ло-вей-ко

-чи-на

p

не-да-леч-ко і за-ля-на-ється і трем-

rit. *v*

rit. *v*

rit.

Meno mosso

mf

-ти-ть. То-ді і я мов мо-ло-ді-ю, і о-жи-

Meno mosso

pp

cresc.

ва-ю, і люб-лю.

f

То-ді і я мов мо-ло-

cresc.

f

Темпо I

pp

-ді-ю! і сер-цем чис-тим, не-зло-

pp

Темпо I

pp

First system of the musical score. It features a vocal line with lyrics and a piano accompaniment. The vocal line has two staves: the top staff contains the lyrics and the bottom staff contains the vocal melody. The piano accompaniment consists of two staves. The key signature is one sharp (F#) and the time signature is 4/4. The lyrics are: "бл- вим у- сіх, у- сіх лю- дей, у- сіх бла- го- слов-". There are triplets in the piano accompaniment.

Second system of the musical score. It continues the vocal and piano parts. The vocal line has two staves. The piano accompaniment consists of two staves. The key signature is one sharp (F#) and the time signature is 4/4. The lyrics are: "-лю. у- сіх лю- дей бла- го- слов- лю,". There are triplets in the piano accompaniment.

Third system of the musical score. It continues the vocal and piano parts. The vocal line has two staves. The piano accompaniment consists of two staves. The key signature is one sharp (F#) and the time signature is 4/4. The lyrics are: "у- сіх лю- дей бла- го- слов- лю!". There are triplets in the piano accompaniment. The system ends with a double bar line.

ВІТРОГОНИ

Presto, Introductio

m. d.

First system of musical notation, measures 1-4. The music is in 2/4 time with a key signature of two flats. The first measure contains a whole note chord in the right hand and a half note in the left hand, marked *2da.*. The second measure features a half note in the right hand and a half note in the left hand, marked *ten.*. The third measure has a half note in the right hand and a half note in the left hand, marked *2da.*. The fourth measure contains a half note in the right hand and a half note in the left hand, marked ** 2da. ten.*. The dynamic *mf* is indicated above the first measure of the second system.

Second system of musical notation, measures 5-8. The music continues in 2/4 time. The first measure of this system is marked *f espressivo e rallent.*. The second measure is marked *p tempo*. The third measure is marked *f espressivo e rallent.*. The fourth measure is marked *p*. The dynamic *2da.* appears below the first and third measures.

Third system of musical notation, measures 9-12. The tempo marking **Allegro** is placed above the first measure. The first measure is marked *f*. The second measure is marked *sf*. The third measure is marked *p*. The fourth measure is marked *f*. The dynamic *2da.* appears below the first and third measures.

Fourth system of musical notation, measures 13-16. The first measure is marked *p*. The second measure is marked *p*. The third measure is marked *f*. The fourth measure is marked *ff*. The dynamic *2da.* appears below the first and third measures.

rubato

ff

rubato

ff

f

f *sf*

p

f *sf*

p

Fine

p

sf

f

Fine

basso ben marcato

ff f sf

D. C. al Fine

III mp Fine

rubato f f D. C. al Fine

IV et Coda poco a poco cresc.

p

First system of musical notation. The right hand features a melody with triplets and accents, marked with a *cresc.* (crescendo) dynamic. The left hand provides a steady accompaniment of eighth notes.

Second system of musical notation. The right hand continues the melodic line with various articulations. The left hand features a more active accompaniment with chords and eighth notes, marked with *f* (forte) and *ff* (fortissimo) dynamics.

Third system of musical notation. The right hand has a melodic line with accents. The left hand continues with a steady accompaniment of eighth notes.

Fourth system of musical notation. The right hand features a melodic line with a triplet and accents, marked with a *p* (piano) dynamic. The left hand continues with a steady accompaniment of eighth notes.

Fifth system of musical notation. The right hand features a melodic line with various articulations, marked with *p* (piano) and *f* (forte) dynamics. The left hand continues with a steady accompaniment of eighth notes.

First system of musical notation. The treble staff begins with a piano (*p*) dynamic and features a triplet of eighth notes. The bass staff has a piano (*p*) dynamic. The system concludes with a piano (*p*) dynamic in the treble staff.

Second system of musical notation. The treble staff starts with a piano (*p*) dynamic and includes a triplet of eighth notes. The bass staff begins with a piano (*p*) dynamic. The system ends with a fortissimo (*ff*) dynamic in the treble staff.

Third system of musical notation. The treble staff starts with a forte (*f*) dynamic. The bass staff begins with a forte (*f*) dynamic. The system concludes with a fortissimo (*ff*) dynamic in the treble staff, marked with the instruction *rubato*.

Fourth system of musical notation. The treble staff starts with a fortissimo (*ff*) dynamic. The bass staff begins with a fortissimo (*ff*) dynamic. The system concludes with a fortissimo (*ff*) dynamic in the treble staff, marked with the instruction *Presto*.

Fifth system of musical notation. The treble staff starts with a fortissimo (*ff*) dynamic. The bass staff begins with a fortissimo (*ff*) dynamic. The system concludes with a fortissimo (*ff*) dynamic in the treble staff.

Г. Г. ТОПОЛЬНИЦЬКИЙ

У НЕДІЛЮ НЕ ГУЛЯЛА

(Кантата «Хустина», частина I)

Слова Т. Шевченка

Allegro gioioso

p *cresc.* *f* *ff*

Allegretto quasi andante

у не-ді-лю не гу-ля-ла, на шовк за-роб-ля-ла
за-роб-ля-ла,

Allegretto quasi andante

p *mf*

та хус- ти- пу ви- ши- ва- ла, ви- ши- ва- ю- чи, си- ва- ла:
та ви- ши- ва- ла, і си- ва- ла:
ви- ши- ва- ла

Andante

Сопрано соло

«Хус- ти- ноч- ко ме- ре- жа- на- я, ви- ши- ва- на- я!»
p

Ви гап- ту- ю, по- да- ру- ю, а він ме- не по- ці- лу- є!
3

rall. *p a tempo*

Хус-ти-но-мо-я, ма-льо-ва-на-я! А я ко-су

rall. *espress.* *pp a tempo*

rall.

роз-лі-та-ю, з дру-жи-но-ю по-хо-джа-ю, до-лень-ко ти мо-я,

rall.

ма-тін-ко мо-я!

mf a tempo

Зди-ву-ють-ся вран-ці лю-ди, що в си-ти хуст-ка бу-де!

mf a tempo

rit. *mf*

Ху-с-точ-ка ме-ре-жа-на-я, 7

Темпо I

ма-лю-ба-на-я.

О-так до-на-ви-ди-ва-ла | в на-кон-це по-гля-да-ла,

по-гля-да-ла,

Темпо I

mf

чи не ре-вуть кру-то-ро-гі, чи не йде чу-мак з до-ро-гі, чи не ре-вуть кру-то-ро-гі,
 чи не йде чу-мак із до-ро-гі,
 чи не йде чу-мак з до-ро-гі,

Allegro **Presto**

чи не йде чу-мак з до-ро-гі.

Allegro **Presto**

f *poco rit.*

ПЕРЕБЕНДЯ

Слова Т. Шевченка

Allegretto

Пе-ре-бен-дя ста-рий, сла-ний,—

Пе-ре-бен-дя- хто до-го не зна-є?

Пе-ре-бен-дя-

Він у-сю-ди веш-та-єть-ся та на коб-зі гра-є. А хто гра-є,

Meno mosso

то-го зна-ють і дя-ку-ють лю-де: він їм гу-гу

Tempo I

роз-га-ня-є, хоч сам сві-том ну-дять. По-під-тін-ню сі-ро-ма-ха

Meno mosso

! дню- є й но- чу- є. Не- ма йо- му в са- ті ха- ти; не- до- ля жар-

Tempo I

-ту- є над ста- ро- ю го- ло- во- ю, а йо- му бай- ду- же! Са- де со- бі,

за- ці- на- є: За- ці- на- є та й зга- да- є,
«Ой не шу- ми, ду- же!»
за- ці- на- є:

що він са- ро- ти- на, по- жу- ритьс-я, по- су- му- є, са- дя- чи під
dim. poco a poco
dim. poco a poco

ти- ном, по- жу- ритьс-я, по- су- му- є, са- дя- чи під ти- ном.

ТРИ ШЛЯХИ

Слова Т. Шевченка

Maestoso

p

1. Ой три шляхи ми роки і до купи зійшлися.

На чужину з україни бра́ти ро́зійшлися, ро́зій-

p

Покинули *accl.* шлясь. Покинули стару на́ тір. *a tempo* Той жінку покинув. *a tempo*

А той се́ стру, а найменший мо́ло́ду дівчи́ну.

А той се́ стру,

Solo Покинула стару на́ ти три а́се́ни а по́лі,

p Ми... Ми... а по́лі,

а не-віст-ка по- са- ди- ла ви- со- ку то- по- лю,
то- по- лю.

Три я- во-ри по- са- ди- ла се- стра при до- ли- ні...

Solo Три я- во-ри по- са- ди- ла се- стра при до- ли- ні...

Tutti А дів-чи-на за-ру-че-на- чер-во-ну ка-ли-ну.

Tutti А дів-чи-на за-ру-че-на- чер-во-ну ка-ли-ну.

2. Не прийнялись три ясени,
Тополя всихала,
Повсихали три явори,
Калина зов'яла.
Не вертаються три брати.
Плаче стара мати,
Плаче жінка з діточками
В нетопленій хаті.

Сестра плаче, йде шукати
Братів на чужину...
А дівчину заручену
Кладуть в домовину.
Не вертаються три брати,
По світу блукають,
А три шляхи широкії
Терном заростають.

Д. В. СІЧИНСЬКИЙ

ЛІЧУ В НЕВОЛІ

(Кантата)

Слова Т. Шевченка

Larghetto maestoso

pp

rit. *a tempo*

rall. e dim.

(Larghetto maestoso)

C. A. T. B.

pp

Ли- чу в не- по- ли дні і по- ці-

pp

a tempo *pp*

The first system of the musical score consists of four vocal staves (C, A, T, B) and a piano accompaniment. The vocal parts are in a key of three flats (B-flat major or D-flat minor) and a 4/4 time signature. The tempo is marked 'Larghetto maestoso'. The dynamics are 'pp' (pianissimo) for the vocal parts and 'a tempo' for the piano accompaniment. The lyrics are in Ukrainian: 'Ли- чу в не- по- ли дні і по- ці-'. The piano accompaniment features a steady eighth-note pattern in the right hand and a more complex, flowing pattern in the left hand.

і ані за- бу- на- ю. О гос- по- ди,

The second system of the musical score continues the vocal and piano parts. The vocal parts are in a key of three flats (B-flat major or D-flat minor) and a 4/4 time signature. The tempo is marked 'Larghetto maestoso'. The dynamics are 'pp' (pianissimo) for the vocal parts and 'a tempo' for the piano accompaniment. The lyrics are in Ukrainian: 'і ані за- бу- на- ю. О гос- по- ди,'. The piano accompaniment features a steady eighth-note pattern in the right hand and a more complex, flowing pattern in the left hand.

First system of the musical score. It consists of three staves: a vocal staff (top) and two piano staves (middle and bottom). The vocal staff has lyrics in Russian. The piano accompaniment features a melody in the right hand and a bass line in the left hand.

Век то тяж _ ко ти _ і дні ми _ на _ ють!

Piano accompaniment for the first system, showing the right and left hand parts. The right hand plays a melody with eighth and sixteenth notes, while the left hand provides a harmonic foundation with chords and moving lines.

Second system of the musical score. It consists of three staves: a vocal staff (top) and two piano staves (middle and bottom). The vocal staff has lyrics in Russian. The piano accompaniment continues the melody and bass line from the first system.

А ал _ та ми _ зуть за ми _ ми,

Piano accompaniment for the second system, showing the right and left hand parts. The right hand continues the melodic line, and the left hand provides a steady bass line. A *pp* (pianissimo) dynamic marking is present at the beginning of the system.

First system of the musical score. It consists of three staves: a vocal staff (top), a vocal staff (middle), and a piano accompaniment staff (bottom). The vocal staves contain the lyrics "нм - вуть со - бн" and "стн - за,". The piano accompaniment features a complex, flowing melody in the right hand and a more rhythmic, chordal accompaniment in the left hand.

Piano accompaniment for the first system. The right hand plays a rapid, ascending and descending scale-like pattern, while the left hand provides a steady, rhythmic accompaniment with chords and single notes.

Second system of the musical score. It consists of three staves: a vocal staff (top), a vocal staff (middle), and a piano accompaniment staff (bottom). The vocal staves contain the lyrics "за - бн - ра - ють" and "за со - бо - ю". The piano accompaniment continues with a similar pattern to the first system, with a complex melody in the right hand and a rhythmic accompaniment in the left hand.

Piano accompaniment for the second system. The right hand continues the rapid, flowing melody, while the left hand provides a steady, rhythmic accompaniment with chords and single notes.

Музыкальный фрагмент, состоящий из двух систем. Первая система содержит вокальную партию (верхние две стaves) и фортепиано (нижние две стaves). Вокальные партии имеют русские тексты: «люб-ро» и «ли-хо». Музыкальная запись включает ноты, паузы и скобки, указывающие на продолжение фраз. Вторая система продолжает мелодию и аккомпанемент, с более сложными ритмическими рисунками на фортепиано.

Музыкальный фрагмент, состоящий из двух систем. Первая система содержит вокальную партию (верхние две стaves) и фортепиано (нижние две стaves). Вокальные партии имеют русские тексты: «За-ба-ють, не вер-та-ють ли-ко-ли-ли-». Музыкальная запись включает ноты, паузы и скобки, указывающие на продолжение фраз. Вторая система продолжает мелодию и аккомпанемент, с более сложными ритмическими рисунками на фортепиано.

First system of music. The vocal line (top staff) has lyrics: - чо - го, | не бла_гай, | бо про_. The piano accompaniment (bottom two staves) features a steady eighth-note pattern in the right hand and a more active bass line in the left hand.

Second system of music. The piano accompaniment continues with a dense texture of chords and moving lines in both hands, maintaining the rhythmic drive established in the first system.

Third system of music. The vocal line has lyrics: - па - де мо - лнт - ва. The system includes tempo markings: *rit.* (ritardando) above the first measure, *a tempo* above the second measure, and *rit.* above the third measure. The piano accompaniment follows these changes, with a more active bass line during the *rit.* sections.

Fourth system of music. The piano accompaniment features a complex texture with rapid sixteenth-note passages in the right hand and a more active bass line in the left hand. The system includes tempo markings: *rit.* above the first measure and *mf a tempo* above the second measure.

Тенор соло

Andante

mp
Ка_ла_

ritard.

м_ут_ ни_ ми бо_ ло_ та_ ми, між бу_ р'я_ на_ ми, за го_

mp

да_ ми три го_ да сум_ но про_ тек_ ли. Ба_

га_ то де_ чо_ го взя_ ли з мо_ е_ ї тем_ но_ ї ко_

p

—мо— ри і в мо . ре ниш— ком од— не—сли.

pp

і ниш— ком про_ковт_ ну_ ло мо— ре мо_е не

pp

зла_ то_се_ реб_ ро, мо_ї лі_ та, мо_е доб_

pp *V*

—ро, мо_ю нудь_ гу, мо_ї пе_

p

- ча - лі, ті - ї не зри - мі - ї скри жа - лі,

f rit. a tempo

не зри - ми пи - са - ні пе - ром.

p

Не зри - ми пи - са - ні пе -

ppp

V

Andantino

First system of musical notation. It consists of three staves: two vocal staves (treble and bass clef) and one piano accompaniment staff (bass clef). The vocal staves have long horizontal lines indicating sustained notes. The piano accompaniment staff has a single note in the first measure, followed by rests. The key signature is two flats (B-flat and E-flat), and the time signature is 2/4.

Andantino

Second system of musical notation. It consists of two staves: a treble clef staff and a bass clef staff. The treble staff contains a series of chords in the first measure, followed by a melodic line. The bass staff contains a single note in the first measure, followed by a melodic line. The key signature is two flats (B-flat and E-flat), and the time signature is 2/4.

Third system of musical notation. It consists of three staves: two vocal staves (treble and bass clef) and one piano accompaniment staff (bass clef). The vocal staves have lyrics written below them. The piano accompaniment staff has a single note in the first measure, followed by a melodic line. The key signature is two flats (B-flat and E-flat), and the time signature is 2/4.

І чет_ вер_ тий рік ми_ на_ є ти_ хень_ ко, по_ во_ лі,

Fourth system of musical notation. It consists of two staves: a treble clef staff and a bass clef staff. The treble staff has a single note in the first measure, followed by rests. The bass staff has a single note in the first measure, followed by rests. The key signature is two flats (B-flat and E-flat), and the time signature is 2/4.

rit. *a tempo*

і чет_ вер_ ту на_ чи_ на_ ю кин_ жеч_ ку в ме_ во_ лі ме_ ре_ жа_ ти.

rit. *a tempo*

rit. *a tempo*

кин_ жеч_ ку ме_ ре_ жа_ ти.

a tempo *p* *mf*

f *p*

Зме_ ре_ жа_ ю кро_ в'ю та сльо_ за_ ми мо_ є го_ ре на чу_ жи_ ні,

f *p*

f *p*

rit. *pp a tempo*

бо го-ре сло-ва-ми не роз-ка-жеть-ся ні-ко-му ні-ко-ли, ні-

rit. *pp a tempo*

rit. *rit.* *rit.*

-ко-ли, ні-где на сві-ті Не-ма слов в да-ле-кій не-во-лі!

rit.

Andante grave

mp

He- на - с са-ов, не - на - с са-ов, не - на - с на -

mp

Andante grave

mp

3 3 3 3

f

- чо - го. He - на на - ать кр- ром те-бе

f

f

rit.

не - на - но - го го -

rit.

rit.

Allegretto non troppo

pp

С. Не на на що по-ди-ви-тись, з ким пого-во-ри-ти. Життя не хо-четь-ся на сві-ті,

Т. *pp*

А. *pp*

espress. *f* *molto rit.*

А сам му-снн жи-ти. Життя не хо-четь-ся на сві-ті, а сам му-снн жи-ти.

espress. *f* *molto rit.*

f *espress.* *molto rit.*

espress. *f* *molto rit.*

f *ff*

ПІСНЕ МОЯ

Слова І. Франка

Andantino
pp

С. А.
Т. Б.

Піс- не мо-є, ти під- стре- ле- на пташ- ко, му- сии за- мо-в- киуть і ти.

rit. *a tempo*
Го- ді ри- да- ти і пла- ка- ти тяж- ко, час нам зо сце- ни зі- йти,

rit. *a tempo*
час нам зо сце- ни зі- йти. Го- ді вглуб- ля- тись у ра- ну за- гру- ту-ю,

rit. *a tempo*
го- ді бла- гать о ду- бов. З кожда- ю стро- фо-ю, з кож- до- ю ну- то-ю

rit. *a tempo* *rit.*
ка- па-є з сер- день- на кров, на- па-є з сер- день- на кров.

a tempo

p

З кож- до- ю стро- фо- ю, з кож- до- ю ну- то- ю слаб- ша- є від- го- мін

a tempo

p

таїї.

espress.

f

Піс- не, на-по- є- на го- рем, о-тру- то- ю, час вже то- бі на спо-

espress.

f

- кії, на спо- кії,

pp

час вже то- бі на спо- кії.

rit.

pp

rit.

КОБИ Я БУВ ПТАШКОВ

Слова І. Грабовича

Moderato tranquillo

pp

Ко- би я був пташ- ков, по- ле- тів би-м га- єм, жит- тям би-м ся

pp

ті- шив і го- ря не знав. В ка- ли- ні у- сія би-м над ти- хим ру-

p

p

[illegible]

в зер_ка_лі чи_стім гу_ляв би ве_се_ло, на сон_це ди_вись і з хви_лю си

мі_рив в ле_ті сво_їм бм_стрим, а хтів би спо_чи_ти, на дні бм я виривсь!

Andante

Ко-би я був цвіт-ков, як та-я ле-лі-я, ме-не б ро-си-

пер-ли зми-ла-ли що-день, що-день би ско-ди-ла б для ме-не на-ді-я, вно-

...чи я дри... нав би, а ти... шно ся вадень, а ти... шно ся вадень. Ко...

Tempo I

-би я гу-ляв мо-ти-лем там лу-га-ми, я б з цвіт-ки на цвіт-ку з у-

-ті-хов ал-тав, во-ни б ми кор-ми-ли со-лод-ко у-ста-ми, я б

poco ritard.
в ля-стю зе-ле-нім ти-хень-ко дрі-мав. *Tranquillo*
Ко-би я ска-

-лов був, я ти-хо ле-жав би, ні стру-ни од-но... і не бу-ло б жит-

-ти, ні ра-до-сті й смут-ку вже біль-ше не знав би, лю-дей вже не

poco rit.
чув би, ні сер-ця бит-тя. *sempre dim. smorzando*
Лю-дей вже не чув би, ні сер-ця бит-тя! *sempre dim. smorzando.*

ЯК ПОЧУЄШ ВНОЧІ

Слова І. Франка

Risoluto, ma non troppo ed espressivo

mf

p

Як по-чу-єш вночі край тво-го вікна, що щось

пла-че хли-па-є важ-ко, не три-вож-ся зовсім, не збав-

ляй со-бі сна, не ди-ви-ся в той бік, мо-я пташ-ко! Се не

rit. *pp a tempo*

rit. *pp a tempo*

е си-ро-та, що без ма-ми блука, не го-

-лод-ний жеб-рак, мо-я зір-ко, се роз-

rit. *a tempo*

-лу-ка мо-я, не-вти-ши-ма то-ка, се лю-

mp

-бов мо-я пла-че так гір-ко, се роз-

- лу - ка мо - я, не - вти - ши - ма тос - ка, то лю -
 - бов мо - я пла - че так гір - ко.

НЕ СПІВАЙТЕ МЕНІ СЕІ ПІСНІ

Слова Лесі Українки

Andantino

Не спі - вай - те ме - ні се - ї

піс- ні, не вра- жай- те сер-день-ка мо- го! Лег- ким

pp

сном спить жаль мій у сер- день- ку, на- що ж спі- вом бу- ди- ти йо-

pp

-го, на- що ж спі- вом бу- ди- ти йо- го? Ви не

p *rit.* *p*

p *rit.* *p*

зна- є- те, що я га- да- ю, як сид- жу я мов-чаз-на, блі-

espress.

- да. То ж то- ді в ме- не в сер-ці глі- бо- ко ся- я

rall. піс- ня сум-на- я ри- да! *a tempo* То ж то- ді в ме- не в сер-ці глі- *molto cresc.*

rall. *a tempo* *molto cresc.*

ff *molto rall.* - бо- ко ся- я піс- ня сум-на- я ри- да!

ff *molto rall.*

БАБИНЕ ЛІТО

Слова М. Гавалевича

Moderato con moto

tr
Гей, ле-ти, па-ву-тин-ня,

па-ву-тин-ня ти яс-не, ві-тер йде по до-

рoco rit.
ли-ні, гей, ле-ти, па-ву-тин-ня, по-ки со-неч-ко

рoco rit.

a tempo *p*

зло_ те не згас_ не. Ось і ві_ тер ні_

a tempo *p*

мі є, всю_ ди лис_ тя по_ жов_ кло,

в мра_ ці від_ даль си_ ні_ є, на_ віть ві_ тер не ві_ є,

rit.

а в ду_ ші щось на_ ві_ ки замов_ кло.

rit.

Andante cantabile

mp

Но вес_ на все роз_ бу_ дить, блис_ нуть

p

ча_ ри вес_ ня_ ні, те, що вмер_ ло у гру_ дях, те вес_

mf

_ на вже не збу_ дить, не вос_ крес_ нуть вже мрі_ і ко_

mf

rit. **Темпо I** *p*

_ ха_ ні. Тіль_ ки мрій па_ ву_ тин_ ня

rit. *p*

по- не- сь- ся го- ро- ю, сер- це в смут- ку го-

-ди- ни роз- сну- є па- ву- тин- ня мрій ро- же- вих, що

molto rit.

ци- ли ве- сно- ю.

a tempo

f a tempo

ІЗ СЛІЗ МОЇХ

Слова Г. Гейне

Український текст А. Кримського

Andantino

із сліз моїх, любко, вро-

-ди- лось ба- та- то па- ху- чих кві- ток. Зіт-

-хан- ня мо- ї о- бер- ну- лись у хо- ри спі- ву- чих пта-

rit.

rit.

a tempo

- шок. Як_ що ти ме_ не по_ ко_ ха_ єш, да_

a tempo

- ру_ ю всі кві_ ти то_ бі, і в вік_ нах тво_ їх со_ ло_

- вей_ ки за_ ступ_ лять до_ ро_ гу жур_ бі,

rall.

p meno mosso

в вік_ нах тво_ їх со_ ло_ вей_ ки за_ ступ_ лять до_ ро_ гу жур_ бі.

Б. В. ПІДГОРЕЦЬКИЙ

ЧОТИРИ ФРАГМЕНТИ З ОПЕРИ „КУПАЛЬНА ІСКРА“

І. ІВАНА ТА ІВАШЕНЬКУ

(Хоровод з дії І)

Andante
f Дівчата
І ва на та І ва шень ку, то не грай ко нем по над

f Хлопці

Andante
f

мо рем, І ва на Ку па ла!

Andante

p

Ой на-сень-ка нл-ка та не-трл-во-ка, та не нн-сна-ла-ся

Andante

p

Allegro

на-на дл-во-ка! Ой гон, го-па-ка, кан-че на-ти

Allegro

но-за-ка! Ой гон, го-па-ка, кан-че на-ти но-за-ка!

А ко - зак то - го не чу - с та на

чу - ли - цю манд - ру - е! Ой го, го - на - на, кан - че на - ти

ко - за - на, кан - че, ви - кан - на, до - до - монь - ку по - вер - та!

2. СТЕРЕЖІМОСЬ, ЧЕЛЯДОНЬКО

(Арія Марусі з дії I)

Agitato

Сте-ре-жі-мось,

че-ля-донь-ко, я-ко-їсь при-го-ди,

бо за-сла-ли-хма-ри мі-сяць мов про-ти не-

Più mosso

-го-ди. Під-ня-ла-ся хви-ля вго-ру,

об ка-мін-ня б'єть-ся, а у при-рві

tr

f

tr

на-пів з пла-чем щось на-че смі-єть-ся

3. НА БЕРЕЗІ, НА ПІСОЧКУ

(Хор русалок з дії II)

Allegro

Piano introduction in G major, 2/4 time. The right hand features a continuous eighth-note melody, while the left hand provides a simple bass line. The dynamic is marked *pp* (pianissimo).

First vocal line (Soprano, Alto, Tenor) and piano accompaniment. The vocal line begins with a rest, followed by a melodic phrase starting on 'А...'. The piano accompaniment continues with the eighth-note melody. The dynamic is marked *p* (piano).

Русалка

А ...

На бе-ре-зі на пі-соч-ку

Second vocal line and piano accompaniment. The vocal line continues the melody with the lyrics 'зі-бра-ли-ся ру-са-лоч-ки, ух!'. The piano accompaniment features a more active eighth-note melody. The dynamic is marked *p* (piano).

зі-бра-ли-ся ру-са-лоч-ки, ух!

Piano accompaniment for the first system. The right hand features a rhythmic pattern of eighth and sixteenth notes, often beamed together. The left hand provides a steady bass line with occasional chords. A *pp* (pianissimo) dynamic marking is present in the right hand.

Vocal and piano accompaniment for the second system. The vocal line begins with a long note marked 'А...'. The piano accompaniment continues with the same rhythmic patterns. The lyrics are written below the vocal line.

А...

Зібралися в котка гра-ти, миш-ку сі-ру-ри-ту-ва-ти,

Piano accompaniment for the third system. The right hand continues with the established rhythmic patterns. The left hand maintains the bass line. A *уа!* (ua!) marking is present in the left hand.

уа!

А...

Го_ ді, кот_ ку, ла_ су_ ва_ ти, бу_ дем миш_ ку ли_ зво_ ли_ ти,

This system contains three staves. The top staff has a single note with a fermata. The middle staff features a vocal melody with eighth notes and lyrics. The bottom staff is a piano accompaniment with chords and eighth notes.

ух!

This system contains three staves. The top staff has a single note with a fermata. The middle staff has a vocal melody with eighth notes and lyrics. The bottom staff is a piano accompaniment with chords and eighth notes.

This system contains three staves. The top staff has a single note with a fermata. The middle staff has a vocal melody with eighth notes. The bottom staff is a piano accompaniment with chords and eighth notes.

mf A...

Ті_кай, миш_ко, по_спі_вай_ся,

A...

у нас швид_ше за_хо_вай_ся; ко_тик те_бе до_га_ня_є.

клі_ті го_стрі ви_пу_ска_є, ух!

tr

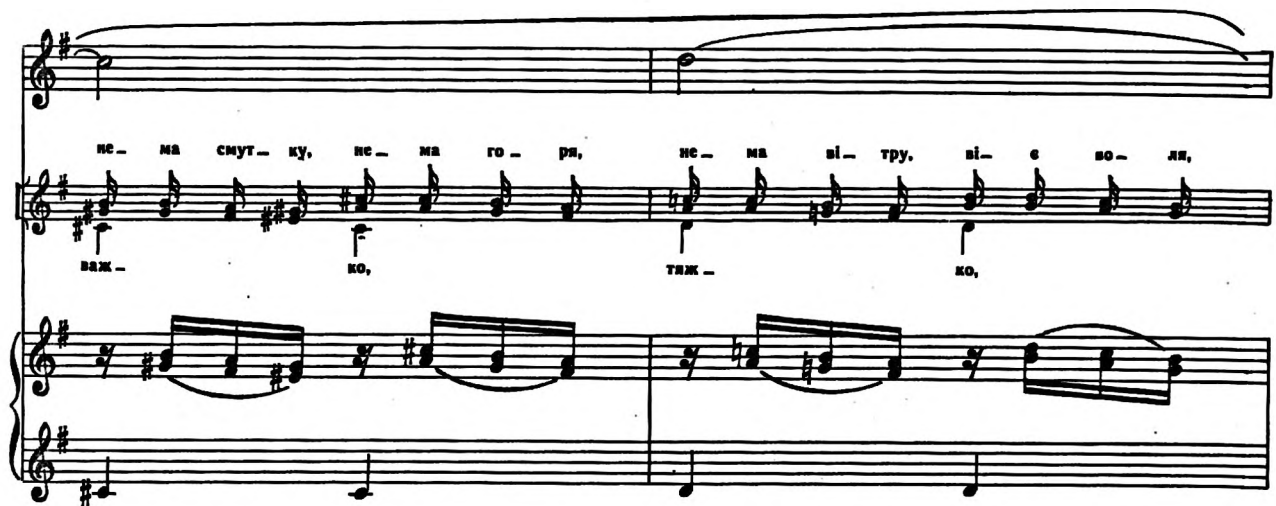
tr
Тяж_ ко на зем_ лі, тяж_ ко на зем_

tr Тяж_ ко,
tr Ох, тяж_ ко, важ_ ко миш_ кам,

лі бід ним миш_ кам жи_ ти, цить

ох, важ_ ко. В ти_ хих во_ дах на дні мо_ ря

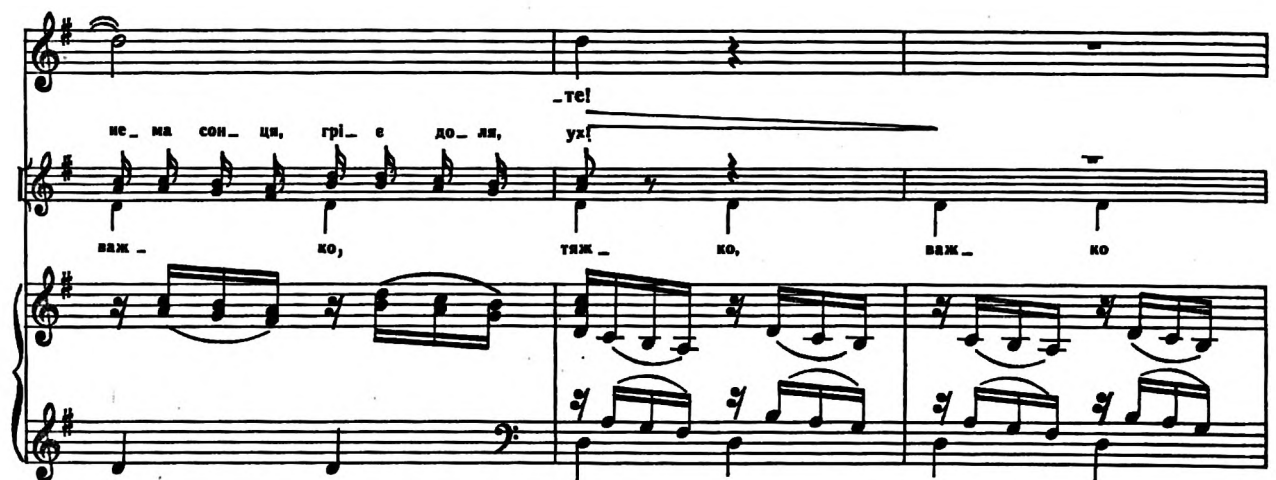
ох, тяж_ ко, важ_ ко миш_ кам, тяж_ ко,

не- ма смут- ку, не- ма го- ря, не- ма ві- тру, ві- є во- ля,

важ- ко, тяж- ко,

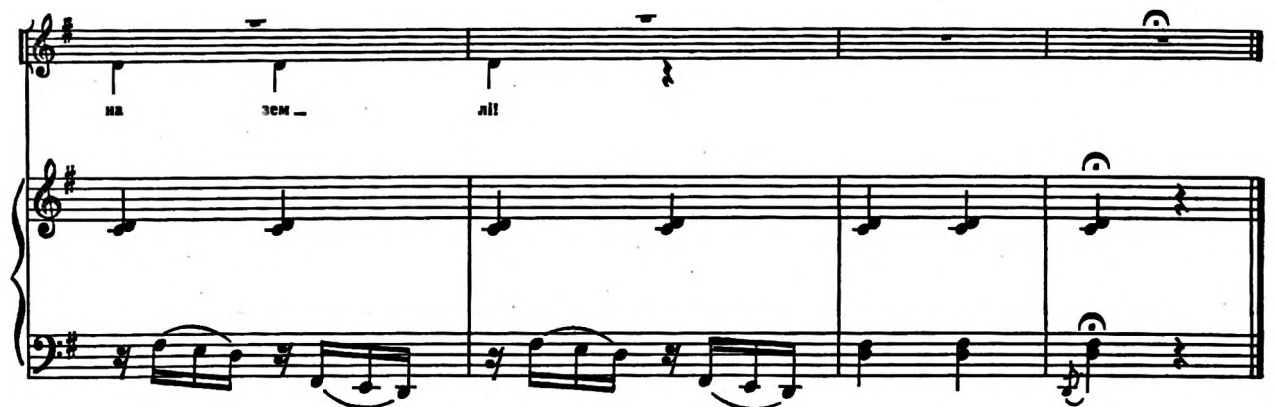
This system contains the first two lines of the musical score. The top staff is a vocal line in G major with lyrics. The middle staff is a piano accompaniment with chords and moving lines. The bottom staff is a bass line.

не- ма сон- ця, грі- є до- ля, ух- _те!

важ- ко, тяж- ко, важ- ко

This system contains the second and third lines of the musical score. It continues the vocal melody and piano accompaniment. The lyrics include a melisma on the word 'ух'.

на зем- лі

This system contains the fourth line of the musical score, concluding the phrase. It features the vocal line, piano accompaniment, and bass line.

4. ОСЬ ІДЕ ВІН, МІЙ КОХАНИЙ

(Аріозо русалки з дії II)

Andante

Русалка

tr

Ось і_ де він, мій ко_ ха_ ний, до_ ля

стеж_ ко_ ю ве_ де; мі_ сяць сві_ тить, ся_ ють

зо_ рі, до ру_ сал_ ки, до ру_ са_ лонь_ ки він йде!

Русалки

С. *mf*
Ци́ть... те, він і... де!

А. *mf*
Ци́ть... те, він і... де!

Русалка

По_спі_ша_єть_ся до ме_ не, сер_день_ко не_ се, ось і_ де він, мій ко_

ха ний, мрі_ю щас_тя спе_ре_ жа!

І з і́ ро_же_вих кві_ тів со_бі не_ від, со_бі не_ від

ви_ плі_ та.

Allegretto
mf Я по_зи_чу

в со_ло_вй_ ка на сю ніч пі_ сень, у го_луб_ки

Sostenuto

си_зо_кри_лой_ти_хень_ких_ре_чей, ти_хень_ких_ре_

Allegretto

_чей, ти_хень_ких_ре_чей. Бу_деш ти_ши_

_тись пі_сня_ми, в яс_ну ніч_ку ви_гра_вать, бу_деш, бу_деш

про_ти во_лі нас, ру_са_ло_чок, ко_хать, нас, ру_

Più mosso

Pia mosso

- са- ло- чок, ко- хать, нас, ру- са- ло- чок, ко- хать, ко- хать, ко- хать, ко-

ко- хать, ко- хать, ко-

Presto

Presto

- хать, ко - хать!

- хать, ко - хать!

Presto

The musical score for 'The Rose Tree' is presented in three systems. The first system consists of a single treble staff with a key signature of three sharps (F#, C#, G#) and a common time signature (C). It begins with a treble clef and a key signature signature. The melody starts with a half note G4, followed by a quarter note A4, and then a half note B4. The second system also consists of a single treble staff with the same key signature and time signature. It begins with a treble clef and a key signature signature. The melody starts with a half note G4, followed by a quarter note A4, and then a half note B4. The third system consists of two staves, a treble staff and a bass staff, both with the same key signature and time signature. The treble staff begins with a treble clef and a key signature signature. The melody starts with a half note G4, followed by a quarter note A4, and then a half note B4. The bass staff begins with a bass clef and a key signature signature. The melody starts with a half note G2, followed by a quarter note A2, and then a half note B2. The score concludes with a double bar line.

«Я ПРИШЕЛ К ТЕБЕ С ПРИВЕТОМ»

Слова А. Фета

Allegro

—затъ, что сол_нце вста_ло, что о_но го_ря_чим

све_том по лис_там за_тре_пе_та_ло; рас_ска_

—затъ, что лес про_снул_ся, весь про_снул_ся вет_кой

каж_дой, каж_дой пти_цей встре_пе_ну_ся и ве_

cresc.

- сен - ней по - лон жаж - дой; рас - ска - зать, что с той же

стра - стью, как вче - ра, при - шел я сно - ва, что ду -

- ша все так же сча - стью и те - бе слу - жить го -

- то - ва; рас - ска - зать, что о - то - всю - ду на ме -

cresc.

— ня ве_ се_ лем ве_ ет, что не зна_ ю сам, что

бу_ ду петь, но толь_ ко пес_ ня зре_ ет.

МИНАЮТЬ ДНІ

Слова Т. Шевченка

Andante con moto

p

trp

Ми_ на_ ють дні, ми_ на_ ють

но_чі, ми_ на_ є лі_то, ше_ лес_ тить по_ жов_ кле

p

лис- та, гас- нуть о- ці, за- сну- ли ду- ми, сер- це

p

спить, і все за- сну- ло.

pp

mf

Не зна- ю, чи я жи-

p

mf

музична партитура, що складається з вокального та фортепіанного складових. Вокальна лінія виконана на скрипковій лінійці з ключем Ф-дур (два діжки) та ритмом 4/4. Підписи під нотами: «-ву, чи до- жи- ва- ю, чи так по сві- ту во- ло-».

Фортепіанний супровід виконаний на двох лінійках (скрипковій та басовій) з ключем Ф-дур. Він включає акорди та мелодичні лінії, що підтримують вокальну партію.

Друга частина партитури, що продовжує вокальну та фортепіанну лінії. Підписи під нотами: «-чусь, бо вже не пла- чу, не сні- юсь, бо вже не».

Вокальна лінія продовжує свою мелодію, а фортепіанний супровід додає більше мелодичних елементів у правої руки.

Третя частина партитури, що починається з написання **Più mosso** (швидше). Підписи під нотами: «пла- чу, не сні- юсь».

Вокальна лінія виконана з більшою швидкістю. Фортепіанний супровід також змінюється, додаючи більше мелодичних елементів у правої руки.

Четверта частина партитури, що завершує цю сторінку. Підписи під нотами: «пла- чу, не сні- юсь».

Вокальна лінія виконана з більшою швидкістю. Фортепіанний супровід також змінюється, додаючи більше мелодичних елементів у правої руки.

Я. Й. ЛОПАТИНСЬКИЙ

Я ВАС ЛЮБІВ

Слова О. Пушкіна

Adagio

mf

Я вас лю_ бив, л_с_ бов по_ гас_ ла мо_ же,

mf

та ще в ду_ ші мо_ їй во_ на го_ рить, вас

f

біль_ ше вже во_ на не пот_ ри_ во_ жить, я ж не ба_ жа_ ю ні_

cresc. *f*

p

— чим вас жу_ рить. Я вас лю_ бив, ко_

f

— хан_ ням ти_ хим, щи_ рим, а в сер_ ці страсть, а

f

dolce

ду_ шу лях гні_ тив, я вас лю_ бив так

rall.

ніж_ но, так без мі_ ри, як, дай вам бог, щоб дру_ гий вас лю_ бив.

ГОРИТЬ МОЁ СЕРЦЕ

Слова Лесі Українки

Agitato e con espressione

System 1: Piano introduction. Treble and bass staves with chords and arpeggios. Dynamics: *mf*.

System 2: Vocal entry. Treble staff with lyrics: Го_ рить мо_ є сер_ це, йо_ го за_ па_. Piano accompaniment continues. Dynamics: *p*.

System 3: Vocal continues. Treble staff with lyrics: _ли_ ла го_ ря_ ча_ я і_ скра пал_ ко_ го жа_. Piano accompaniment continues. Dynamics: *f*.

System 4: Vocal continues. Treble staff with lyrics: _лю. Чо_ му ж я не пла_ чу ряс_ ни_ ми сльо_. Piano accompaniment continues. Dynamics: *mf*.

System 5: Final system. Treble staff with lyrics: _лю. Чо_ му ж я не пла_ чу ряс_ ни_ ми сльо_. Piano accompaniment continues. Dynamics: *p*, *poco a poco crescendo*.

f

— за — ми, чо — му ж я страш — но — го вог — ню не зал —

p

лю?

f

ritard.

лю —

Cantabile

mf

— ша мо — я пла — че, ду — ша мо — я рветь — ся, та

p

слю_ зи не ри_ нуть по_ то_ ком буй_ ним. Ме_

ні до о чей не до_ хо_ дять ті слю_ зи, бо

cresc. су_ шить ту_ га їх вог_ нем за_ паль_ ним. *Più mosso*

ritard. Хо_

Tempo I

p
-ті_ ла_б_ я_ вий_ ти_ у_ чис_ те_ є_ по_ ле, при_ пас_ ти_ ли_
f *p*
-цем до си_ро_ї зем_лі і так за_ри_да_ти, щоб
cresc. *ritard.*
зо_рі по_чу_ли, щоб лю_ди вжах_ну_лись на сльо_зи мо_
p *morendo* *pp*

В. І. СОКАЛЬСЬКИЙ

СИМФОНІЯ

Перекладення для фортепіано Ю. Рожавської

Allegro

The image displays a piano score for the first system of a symphony by V. I. Sokalskyi, arranged for piano by Y. Rozhavska. The score is in G major, 2/4 time, and consists of five systems of music. The first system is marked 'Allegro' and 'pp'. The second system is marked 'mf'. The third system is marked 'p'. The fourth system is marked 'mp'. The fifth system is marked 'p'. The score features a variety of musical notations, including eighth and sixteenth notes, rests, and dynamic markings.

A musical score for the song "The Rose Tree". The score is written for voice and piano. The voice part is in the upper staff, and the piano accompaniment is in the lower staff. The key signature is one flat (B-flat), and the time signature is 4/4. The piano part features a prominent bass line with a double bass clef. The score includes dynamic markings such as *sf* (sforzando) and *mp* (mezzo-piano). The lyrics "The Rose Tree" are written below the voice staff.

[illegible]

A handwritten musical score for the song "The Rose Tree". The score is written on two staves, Treble and Bass clef, in G major (one sharp) and 2/4 time. The melody is in the Treble staff, and the accompaniment is in the Bass staff. The piece consists of 12 measures. A first ending bracket is placed over the final three measures (10, 11, and 12). The notation includes various musical symbols such as notes, rests, accidentals, and a repeat sign. The handwriting is in black ink on aged paper.

A musical score for the song 'The Rose Tree'. It features a treble and bass staff with a key signature of one flat (B-flat) and a common time signature. The melody is written in the treble staff, and the accompaniment is in the bass staff. The score consists of four measures. The first measure has a treble staff starting with a treble clef and a bass staff starting with a bass clef. The second measure has a treble staff starting with a treble clef and a bass staff starting with a bass clef. The third measure has a treble staff starting with a treble clef and a bass staff starting with a bass clef. The fourth measure has a treble staff starting with a treble clef and a bass staff starting with a bass clef. The melody is a simple, catchy tune, and the accompaniment provides a steady, rhythmic foundation.

A musical score for the song 'The Rose Tree'. The score is written for piano (p) and features a treble and bass staff. The key signature is one flat (B-flat), and the time signature is 4/4. The melody is primarily in the treble staff, with the bass staff providing harmonic support. The score includes various musical notations such as notes, rests, and dynamic markings like 'p' (piano) and 'f' (forte). The lyrics 'The Rose Tree' are written below the bass staff.

First system of musical notation, featuring a grand staff with treble and bass clefs. The key signature has two flats (B-flat and E-flat). The music consists of eighth and sixteenth notes, with some chords. A dynamic marking of *sf* (sforzando) is present in the right hand.

Second system of musical notation. The right hand features a melodic line with eighth notes and some chords. The left hand has a bass line with eighth notes and some chords. A dynamic marking of *mp* (mezzo-piano) is present in the left hand.

Third system of musical notation. The right hand features a melodic line with eighth notes and some chords. The left hand has a bass line with eighth notes and some chords.

Fourth system of musical notation. The right hand features a melodic line with eighth notes and some chords. The left hand has a bass line with eighth notes and some chords. A dynamic marking of *ff* (fortissimo) is present in the left hand. A box containing the number 2 is located above the first measure of the right hand.

Fifth system of musical notation. The right hand features a melodic line with eighth notes and some chords. The left hand has a bass line with eighth notes and some chords.

First system of musical notation, featuring a treble and bass staff. The treble staff contains complex chords and arpeggiated figures. The bass staff has a more rhythmic accompaniment. A dynamic marking **[ff]** is present in the treble staff.

Second system of musical notation, continuing the piece. It features a treble and bass staff. The treble staff has a dynamic marking **ff** and a fermata at the end. The bass staff continues the accompaniment.

Third system of musical notation, starting with a measure marked with a box containing the number **3**. The treble staff has a dynamic marking **pp** and the instruction *poco a poco cresc.* The bass staff continues the accompaniment.

Fourth system of musical notation, featuring a treble and bass staff. The treble staff has a complex chordal texture. The bass staff continues the accompaniment.

Fifth system of musical notation, featuring a treble and bass staff. The treble staff has a dynamic marking **molto rit.** and the instruction *molto rit.* The bass staff has a triplet of eighth notes marked with a **3**.

First system of a musical score. The treble clef staff contains complex chords and arpeggiated figures. The bass clef staff features a triplet of eighth notes in the first measure, followed by other eighth and sixteenth note patterns. The key signature has three sharps (F#, C#, G#).

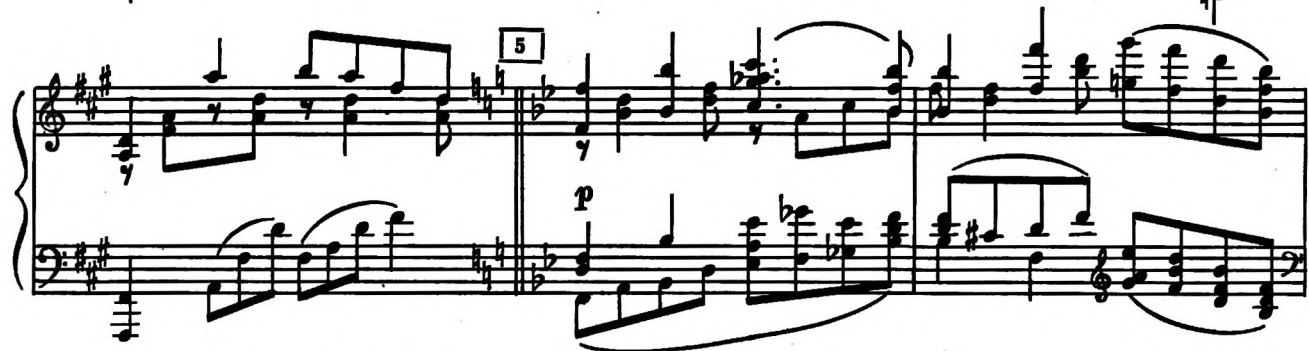
Meno mosso

Second system of the musical score. The tempo marking "Meno mosso" is positioned above the first measure. The treble clef staff has a melodic line with some rests. The bass clef staff begins with a piano (*p*) dynamic and an *espressivo* marking. It contains a series of eighth and sixteenth notes with slurs.

Third system of the musical score. The treble clef staff continues the melodic line. The bass clef staff features a steady eighth-note accompaniment with some slurs and ties.

Fourth system of the musical score. The treble clef staff has a series of chords and moving lines. The bass clef staff continues the eighth-note accompaniment. A dashed line in the bass staff indicates a continuation of a melodic line from the previous system.

Fifth system of the musical score. The first measure of the treble clef staff is marked with a box containing the number "4". The treble clef staff features a melodic line with slurs. The bass clef staff continues the eighth-note accompaniment.

The first system of musical notation consists of two staves. The upper staff features a series of chords and arpeggiated figures, while the lower staff provides a harmonic accompaniment with sustained notes and some melodic movement. The key signature has two flats, and the time signature is 4/4.

Vivace (♩)

The second system continues the piece with a more rhythmic and energetic feel. The upper staff has a driving melody with eighth and sixteenth notes, and the lower staff has a steady eighth-note accompaniment. A forte (*f*) dynamic marking is present at the beginning of the system.

The third system shows further development of the musical themes. The upper staff includes some chromaticism and trills, while the lower staff maintains the rhythmic foundation. The key signature changes to one flat in the final measure of this system.

The fourth system concludes the page with a final melodic flourish in the upper staff and a sustained harmonic base in the lower staff. A first ending bracket labeled '8' is shown above the final measure of the upper staff.

The musical score is written for piano and consists of five systems of staves. The key signature has two flats (B-flat and E-flat), and the time signature is 4/4. The notation includes various chords, arpeggios, and melodic lines. There are some markings above the staves, including '8' and '6' in boxes, and some notes are marked with '7'.

poco a poco cresc. ed allarg.

Meno mosso

f *p*

sempre allarg.

fff

First system of a musical score in G major, 2/4 time. The right hand features a melodic line with eighth-note patterns, while the left hand provides a harmonic accompaniment with chords and eighth notes. Dashed lines above the staff indicate phrasing or articulation.

Tempo I (Allegro)

Second system of the musical score. It begins with a forte (*f*) dynamic marking. The right hand has a series of beamed eighth notes, and the left hand has a steady eighth-note accompaniment. A *dim.* (diminuendo) marking appears in the second measure.

Third system of the musical score. The right hand features a melodic line with slurs, and the left hand continues with a rhythmic accompaniment. A piano (*pp*) dynamic marking is present in the first measure.

Fourth system of the musical score. The right hand has a flowing melodic line with slurs, and the left hand provides a harmonic support with chords and eighth notes.

Fifth system of the musical score. It includes a measure number '7' in a box above the staff. The system concludes with a forte (*f*) and piano (*pp*) dynamic marking in the final measures.

First system of musical notation, featuring a treble and bass staff. The treble staff contains a melodic line with eighth and sixteenth notes, while the bass staff provides a harmonic accompaniment with chords and single notes.

Second system of musical notation, continuing the melodic and harmonic development from the first system. The treble staff shows a continuation of the melodic line, and the bass staff features a steady accompaniment.

Third system of musical notation, marked with a box containing the number 8. The treble staff includes dynamic markings *sf* (sforzando) and *p leggiero* (piano, lightly). The bass staff continues with a rhythmic accompaniment.

Fourth system of musical notation, showing further melodic and harmonic progression. The treble staff has a melodic line with some rests, and the bass staff provides a consistent accompaniment.

Fifth system of musical notation, concluding the page. The treble staff features a melodic line that ends with a sharp sign, and the bass staff provides a final accompaniment.

9

f

mf *crescendo*

3

ff

3

3

10

f

First system of musical notation. The treble staff contains a melodic line with eighth and quarter notes, and the bass staff contains a supporting line with chords and eighth notes. A slur connects the two staves across the first two measures. The instruction *poco dim.* is written above the bass staff in the third measure. The system ends with a *sf* (sforzando) marking on a chord in the bass staff.

Second system of musical notation. The treble staff continues the melodic line with eighth notes and some beamed sixteenth notes. The bass staff features a series of chords and eighth notes. A dashed line connects a note in the treble staff to a note in the bass staff, indicating a cross-staff relationship.

Third system of musical notation. The treble staff has a melodic line with eighth notes. The bass staff has a line of eighth notes with some chords. A slur is present in the treble staff across the last two measures.

Fourth system of musical notation. The treble staff features a series of half notes, each with a slur above it. The bass staff has a series of chords. The instruction *p* (piano) is written above the first measure of the treble staff, and *cresc.* (crescendo) is written above the last measure of the treble staff.

Fifth system of musical notation. The treble staff has a melodic line with half notes and slurs. The bass staff has a series of chords. The instruction *rit.* (ritardando) is written above the last measure of the treble staff.

a tempo

11

dim.

f

Measures 11-15. Measure 11 has a first ending bracket. Dynamics include *dim.* and *f*. The key signature has two flats.

sf

sf

Measures 16-20. Dynamics include *sf*. The key signature has two flats.

p

Measures 21-25. Dynamic includes *p*. The key signature has two flats.

cresc.

Measures 26-30. Dynamic includes *cresc.* The key signature has two flats.

12

f

Measures 31-35. Measure 31 has a first ending bracket. Dynamic includes *f*. The key signature has two flats.

First system of musical notation. The treble staff begins with a key signature change to one flat (B-flat) and a dynamic marking of *p* (piano). The bass staff continues with a similar melodic line.

Second system of musical notation. The treble staff features a *cresc.* (crescendo) marking. The bass staff continues with a similar melodic line.

Third system of musical notation. The treble staff features a *ff* (fortissimo) marking. The bass staff continues with a similar melodic line.

Fourth system of musical notation. The treble staff features a triplet of eighth notes. The bass staff continues with a similar melodic line.

Fifth system of musical notation. The treble staff features a triplet of eighth notes. The bass staff continues with a similar melodic line.

This page of musical notation consists of five systems of staves, each with a treble and bass clef. The music is written in a key with one sharp (F#) and a 4/4 time signature. The notation includes complex chords, often with triplets indicated by a '3' over the notes. The first system shows a descending line in the treble and a more active bass line. The second system begins with a measure number '13' in a box and includes the instruction 'poco dim.' (poco diminuendo). The third system features a 'pp' (pianissimo) marking. The fourth and fifth systems continue the melodic and harmonic development, with various articulations and phrasing slurs. The overall texture is dense and expressive.

The first system of musical notation consists of a grand staff with a treble and bass clef. The treble staff begins with a half rest, followed by a quarter note, a half note, and a quarter note. The bass staff begins with a half note, followed by a quarter note, a half note, and a quarter note. The system concludes with a half note and a quarter note in the treble staff, and a half note and a quarter note in the bass staff.

The second system of musical notation continues the piece. The treble staff features a half note, a quarter note, a half note, and a quarter note. The bass staff features a half note, a quarter note, a half note, and a quarter note. The system concludes with a half note and a quarter note in the treble staff, and a half note and a quarter note in the bass staff.

The third system of musical notation includes a *rit.* (ritardando) marking above the treble staff. The treble staff features a half note, a quarter note, a half note, and a quarter note. The bass staff features a half note, a quarter note, a half note, and a quarter note. The system concludes with a half note and a quarter note in the treble staff, and a half note and a quarter note in the bass staff. A *(a tempo)* marking is present above the treble staff, and a *p* (piano) marking is present below the bass staff.

The fourth system of musical notation continues the piece. The treble staff features a half note, a quarter note, a half note, and a quarter note. The bass staff features a half note, a quarter note, a half note, and a quarter note. The system concludes with a half note and a quarter note in the treble staff, and a half note and a quarter note in the bass staff.

The fifth system of musical notation continues the piece. The treble staff features a half note, a quarter note, a half note, and a quarter note. The bass staff features a half note, a quarter note, a half note, and a quarter note. The system concludes with a half note and a quarter note in the treble staff, and a half note and a quarter note in the bass staff.

First system of musical notation. The treble clef staff contains a melody with eighth and sixteenth notes, some beamed together. The bass clef staff provides harmonic support with chords and moving lines. The key signature has two flats (B-flat and E-flat).

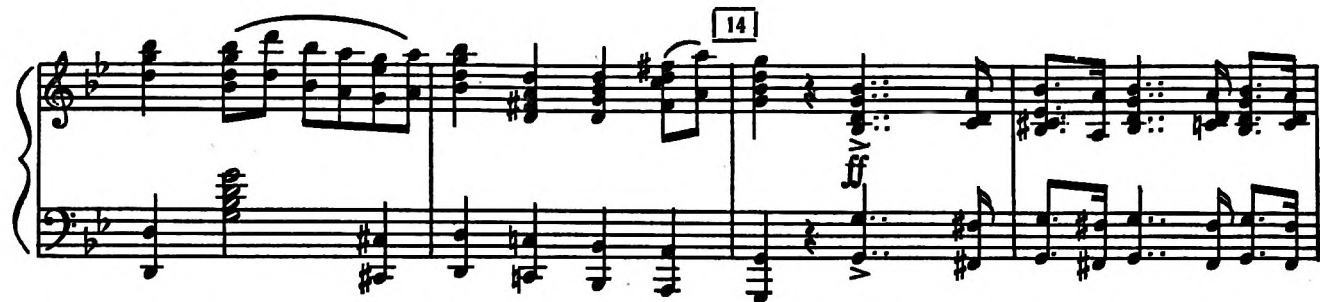
Second system of musical notation. The treble clef staff features a dense texture of sixteenth-note chords. The bass clef staff has a more active line with eighth notes. A mezzo-piano (*mp*) dynamic marking is present in the treble staff.

Third system of musical notation. The treble clef staff continues with sixteenth-note chords. The bass clef staff has a more active line with eighth notes. A mezzo-piano (*mp*) dynamic marking is present in the treble staff.

Fourth system of musical notation. The treble clef staff features a melody with eighth notes. The bass clef staff has a more active line with eighth notes. A fortissimo (*sf*) dynamic marking is present in the treble staff.

Fifth system of musical notation. The treble clef staff features a melody with eighth notes. The bass clef staff has a more active line with eighth notes. A fortissimo (*f*) dynamic marking is present in the treble staff.

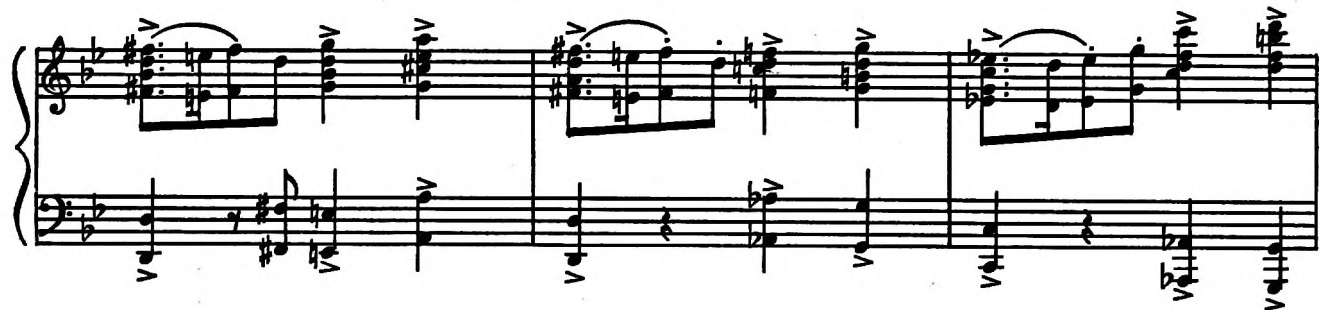
14

First system of a musical score. The treble staff features a complex melodic line with many beamed sixteenth and thirty-second notes, some marked with accents. The bass staff provides a harmonic accompaniment with chords and moving lines. The key signature has two flats, and the time signature is 4/4.

Second system of the musical score. The treble staff continues the melodic development with various articulations like accents and slurs. The bass staff maintains the harmonic support with steady eighth-note patterns.

Third system of the musical score. The treble staff shows a change in texture with more sustained chords and some sixteenth-note runs. The bass staff continues with a consistent rhythmic accompaniment.

Fourth system of the musical score. The treble staff features a descending melodic line in the second half. The bass staff has a more active role with eighth-note patterns.

Fifth system of the musical score. The treble staff has a melodic line with many accidentals (sharps and flats). The bass staff provides a steady accompaniment with eighth notes.

15

pp

This system contains the first two staves of music. The first staff begins with a measure marked with a box containing the number 15. The music is in a key with two flats and a 4/4 time signature. The second staff starts with a piano (*pp*) dynamic marking.

poco a poco cresc.

This system contains the third and fourth staves. The third staff has a *poco a poco cresc.* (poco a poco crescendo) instruction. The music continues with various chords and melodic lines in both staves.

This system contains the fifth and sixth staves. The music features more complex chordal textures and melodic development.

molto rit.

ff

This system contains the seventh and eighth staves. The seventh staff has a *molto rit.* (molto ritardando) instruction. The eighth staff begins with a fortissimo (*ff*) dynamic marking and includes triplet markings (3) over the bass line.

This system contains the ninth and tenth staves. The music continues with dense harmonic structures and triplet markings (3) in the bass line.

Meno mosso

The first system of musical notation consists of a grand staff with a treble and bass clef. The key signature has four sharps (F#, C#, G#, D#). The time signature is 3/4. The tempo marking 'Meno mosso' is at the top left. The first measure of the treble staff contains a triplet of eighth notes (F#, C#, G#) followed by a quarter rest. The bass staff begins with a piano (p) dynamic marking. The first measure of the bass staff contains a triplet of eighth notes (F#, C#, G#) followed by a quarter rest. The system continues with several measures of music, including more triplets and arpeggiated figures.

The second system of musical notation continues the piece. It features a grand staff with a treble and bass clef. The key signature remains four sharps. The music includes various rhythmic patterns, such as eighth and sixteenth notes, and some measures with multiple beamed notes. The system concludes with a measure containing a whole note chord in the treble and a half note in the bass.

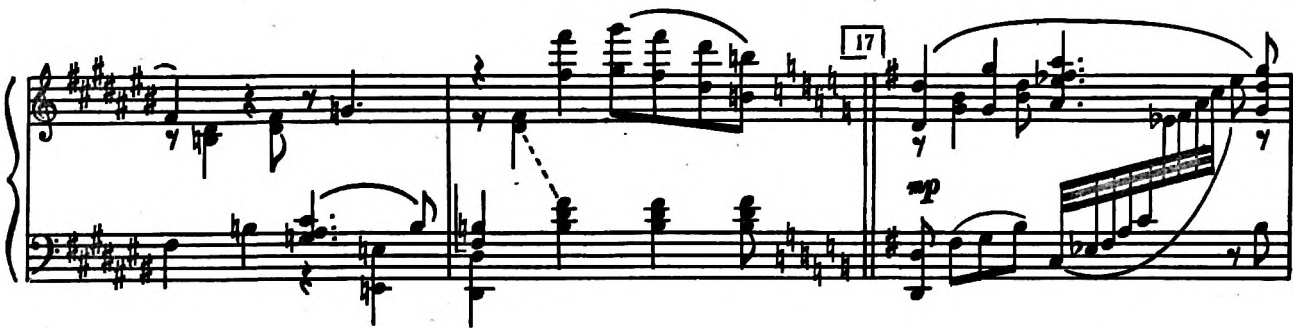
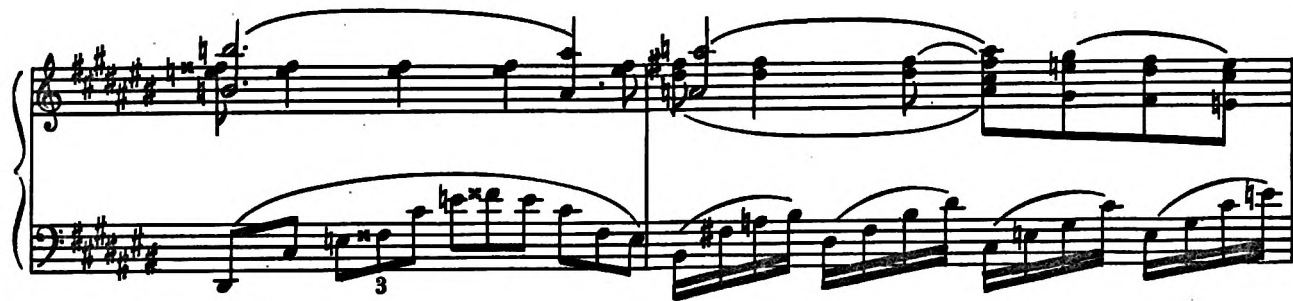
The third system of musical notation continues the piece. It features a grand staff with a treble and bass clef. The key signature remains four sharps. The music includes various rhythmic patterns, such as eighth and sixteenth notes, and some measures with multiple beamed notes. The system concludes with a measure containing a whole note chord in the treble and a half note in the bass.

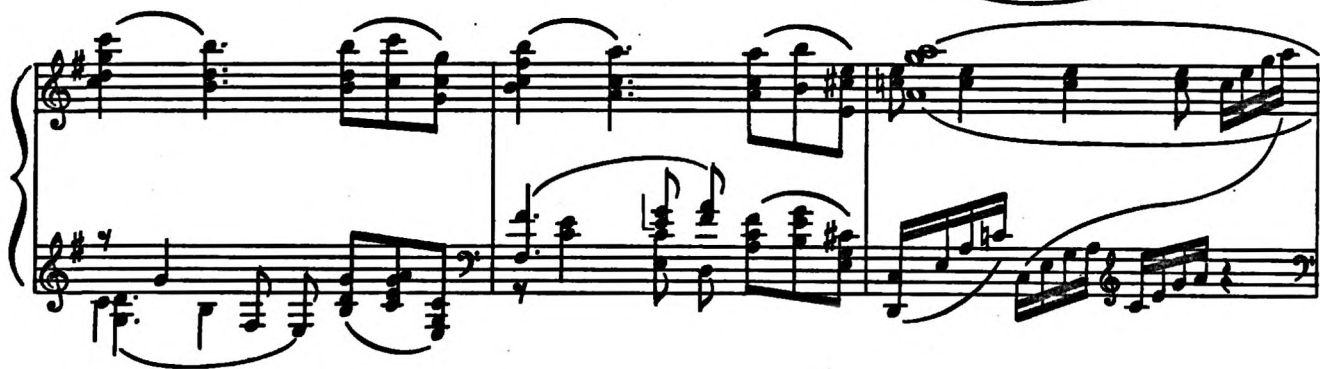
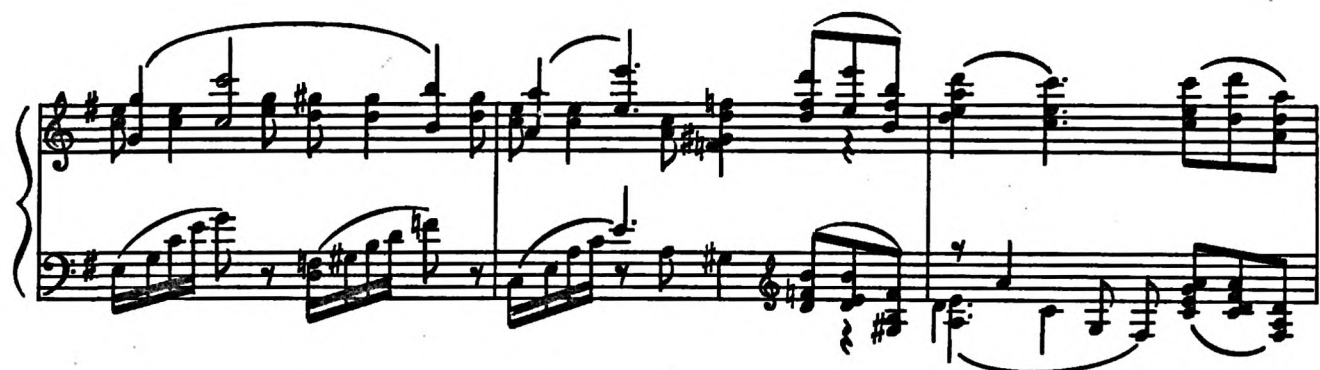

The fourth system of musical notation begins with a measure number '16' in a box. It features a grand staff with a treble and bass clef. The key signature remains four sharps. The music includes various rhythmic patterns, such as eighth and sixteenth notes, and some measures with multiple beamed notes. The system concludes with a measure containing a whole note chord in the treble and a half note in the bass.

The fifth system of musical notation continues the piece. It features a grand staff with a treble and bass clef. The key signature remains four sharps. The music includes various rhythmic patterns, such as eighth and sixteenth notes, and some measures with multiple beamed notes. The system concludes with a measure containing a whole note chord in the treble and a half note in the bass.

The image displays a page of musical notation for a piano piece, consisting of five systems of staves. Each system typically includes a treble staff and a bass staff, with some systems having a grand staff (treble and bass clef on a single grand staff). The notation includes various musical symbols such as notes, rests, and dynamic markings. The first system begins with a forte (ff) dynamic marking. The second system includes a measure marked with a box containing the number 18. The third system features a measure with a box containing the number 8. The fourth and fifth systems continue the musical composition with various note values and rests. The key signature is one sharp (F#), and the time signature is 4/4.

First system of musical notation, piano score in G major. Measures 1-4. The right hand features a melodic line with a trill in measure 1 and a half-note triplet in measure 4. The left hand provides a steady eighth-note accompaniment.

Second system of musical notation, piano score in G major. Measures 5-8. The right hand has a melodic line with a trill in measure 5 and a half-note triplet in measure 8. The left hand continues with eighth-note accompaniment. Dynamics include *p* and *cresc. e rit.*

Third system of musical notation, piano score in G major. Measures 9-12. The right hand features a melodic line with a trill in measure 9 and a half-note triplet in measure 10. The left hand continues with eighth-note accompaniment. Dynamics include *Meno mosso*, *[sf]*, and *p*.

Fourth system of musical notation, piano score in G major. Measures 13-16. The right hand has a melodic line with a trill in measure 13 and a half-note triplet in measure 14. The left hand continues with eighth-note accompaniment. Dynamics include *sempre allargando* and *fff*.

Fifth system of musical notation, piano score in G major. Measures 17-20. The right hand features a melodic line with a trill in measure 17 and a half-note triplet in measure 18. The left hand continues with eighth-note accompaniment. Dynamics include *fff*.

1 2 3 4

Tempo I (Allegro)

5 6 7 8

sf = f *ad lib.* *acceler.*

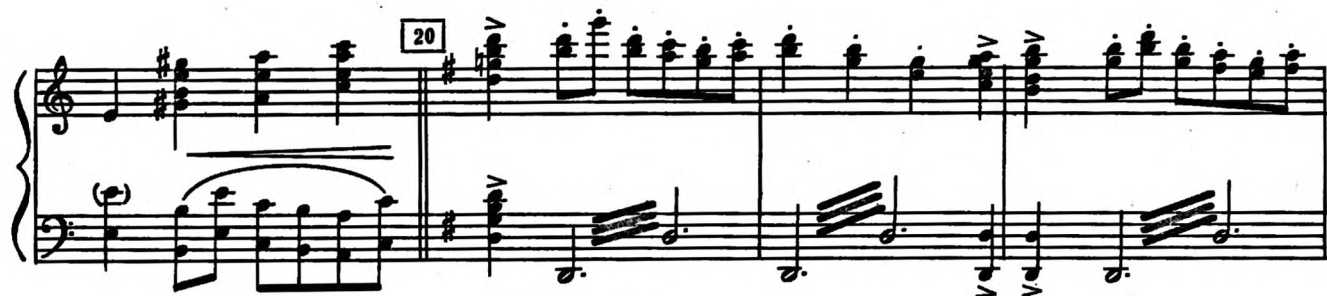
9 10 11 12

13 14 15 16

p

17 18 19 20

ff *sf = f* *ad lib.* *mp*

First system of musical notation, featuring a treble and bass staff. The treble staff contains a series of chords and eighth notes, while the bass staff features a steady eighth-note accompaniment. Both staves include numerous accents (v) above the notes.

Second system of musical notation. The treble staff continues with eighth-note patterns and chords. The bass staff features a more complex accompaniment with some rests. The system concludes with a **molto rit.** (molto ritardando) marking and a **ff** (fortissimo) dynamic marking. The final measure of the bass staff contains a double bar line.

Third system of musical notation, beginning with a **Vivace** tempo marking. The treble staff features a rapid, dense sequence of chords and eighth notes. The bass staff provides a steady eighth-note accompaniment.

Fourth system of musical notation. The treble staff continues with the rapid chordal sequence. The bass staff maintains the steady eighth-note accompaniment.

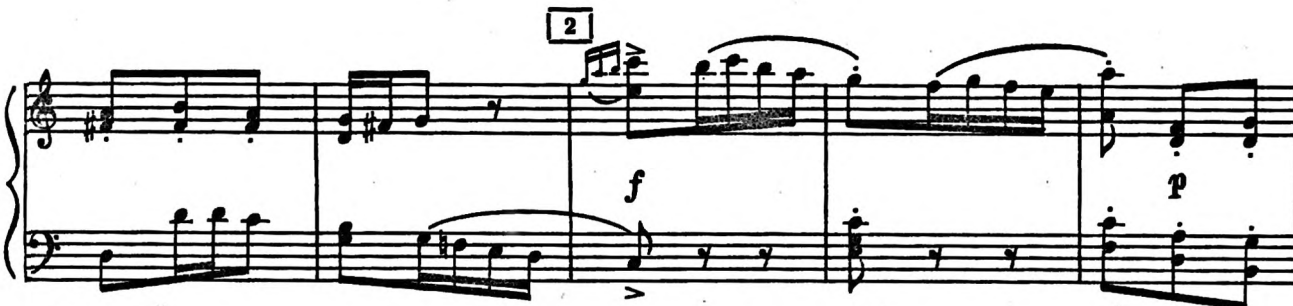
Fifth system of musical notation. The treble staff features a series of chords and eighth notes. The bass staff continues with the steady eighth-note accompaniment.

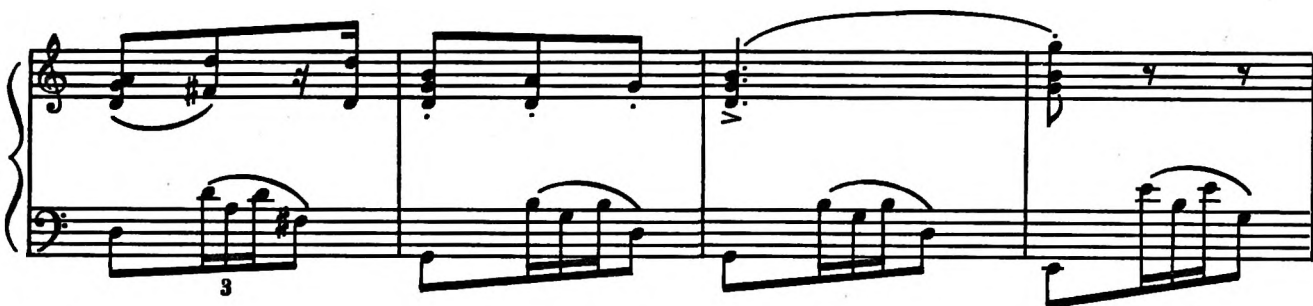
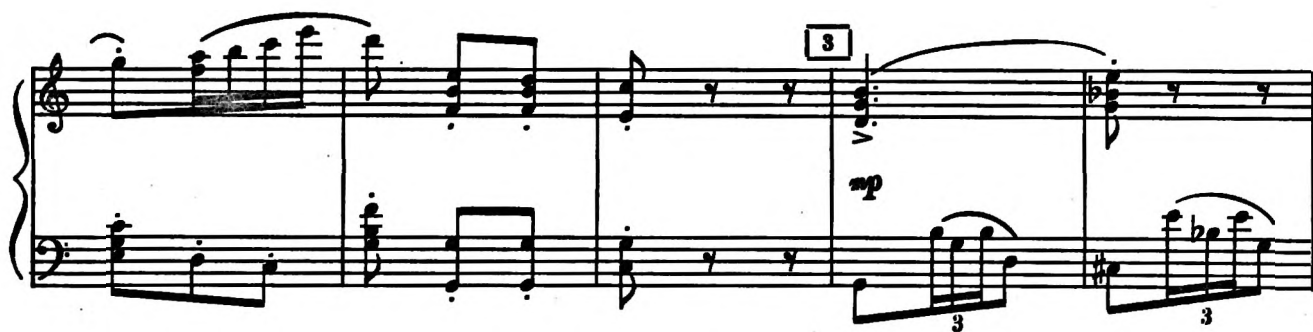
Three systems of piano music in G major. The first system consists of two staves with arpeggiated chords in the right hand and eighth-note patterns in the left hand. The second system continues this pattern with more complex arpeggiations. The third system concludes the section with a final arpeggiated chord and a whole rest in the right hand, while the left hand plays a few final notes.

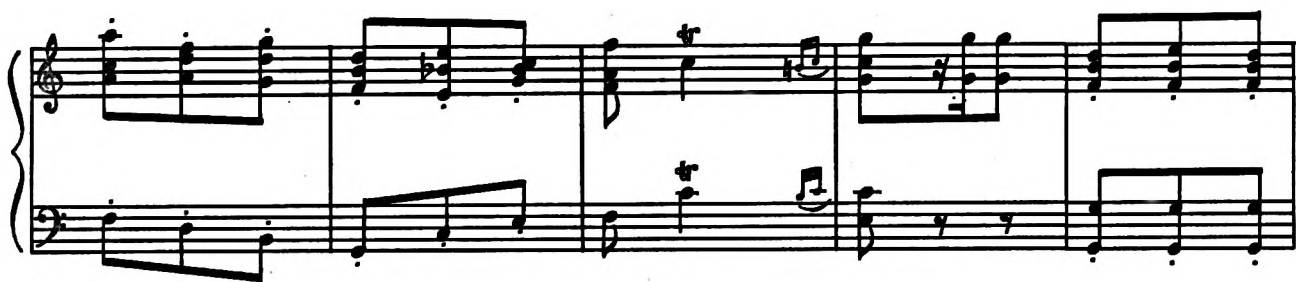
II

Presto giocoso

Two systems of piano music in 3/8 time, marked **Presto giocoso**. The first system begins with a forte (**f**) dynamic. The right hand features rapid eighth-note runs and arpeggiated figures, while the left hand provides a steady accompaniment of eighth notes. The second system continues the lively character with similar rhythmic patterns and melodic lines.

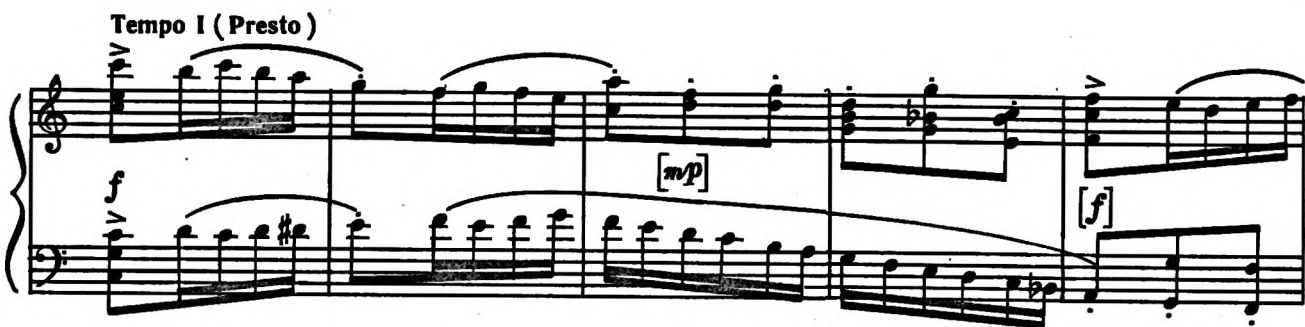

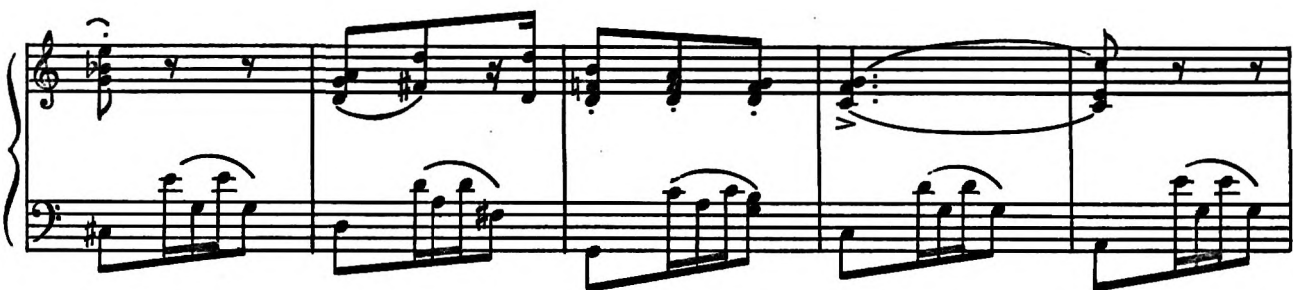
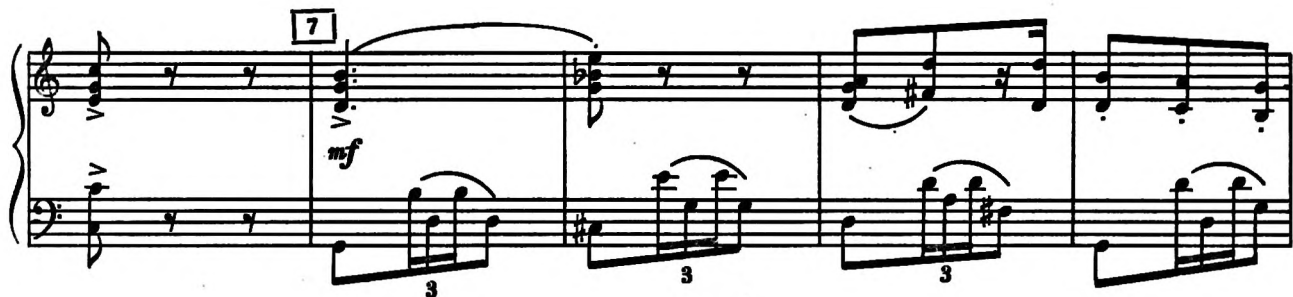
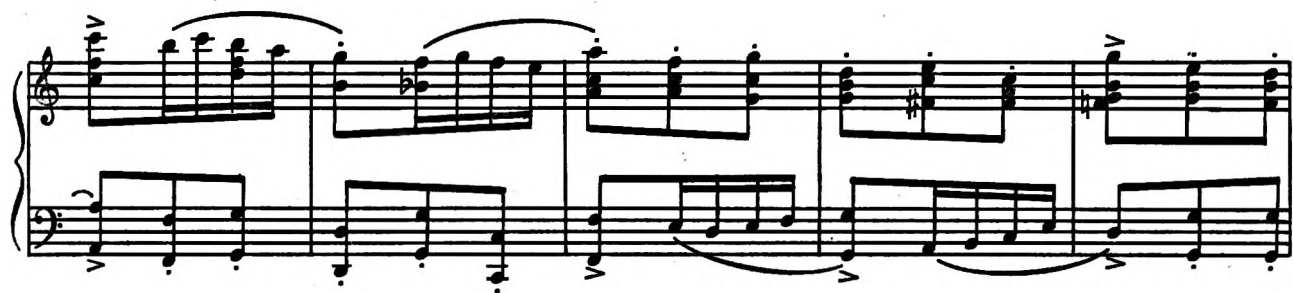
Trio I
Poco meno mosso

First system of a musical score. The right hand features a complex, flowing melody with many beamed sixteenth and thirty-second notes, accented with > and marked with *ff*. The left hand provides a steady accompaniment of eighth notes.

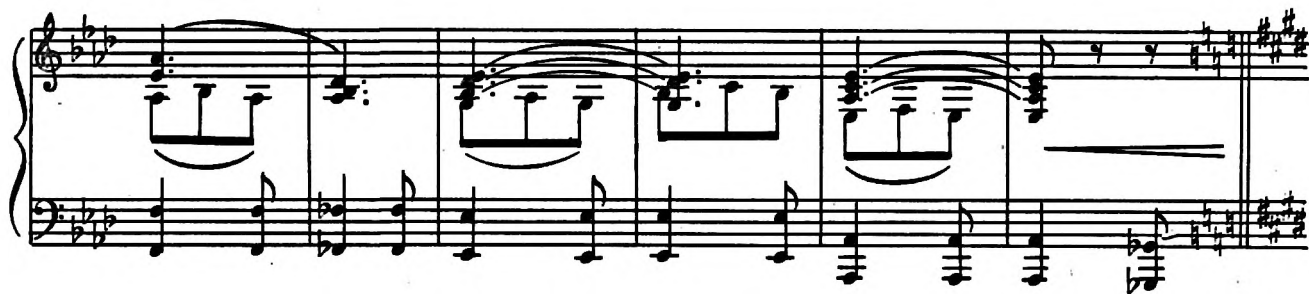
Second system of the musical score. The right hand continues the melodic line, ending with a *rit.* (ritardando) marking. The left hand continues with eighth-note accompaniment.

Trio II
Meno mosso

Third system, the beginning of the Trio II section. The right hand has a long rest followed by a few notes, marked with *ff* and *p*. The left hand continues with eighth-note accompaniment.

Fourth system of the musical score. The right hand features a series of chords and dyads, mostly beamed together. The left hand continues with eighth-note accompaniment.

Fifth system of the musical score. The right hand continues with chords and dyads. The left hand continues with eighth-note accompaniment.

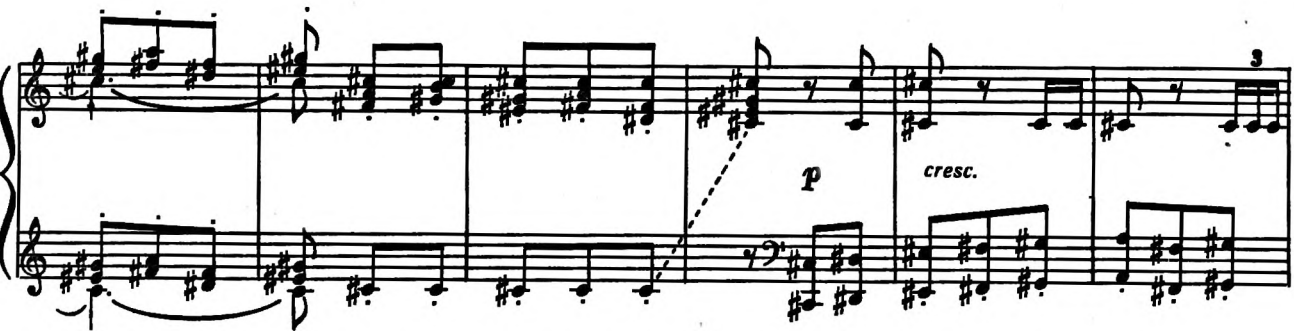

9

The image displays a page of musical notation, likely for a piano piece. It consists of five systems of staves, each with a treble and bass clef. The key signature is three sharps (F#, C#, G#). The notation includes various musical elements such as notes, rests, and dynamic markings. The first system begins with a forte (f) dynamic, followed by a piano (pp) dynamic. The notation is complex, featuring many beamed notes and slurs, suggesting a fast and technically demanding piece. The page number 256 is visible in the bottom left corner.

Tempo I (Presto)

10

poco a poco cresc.

ff

8-1

11

mf

(4)

12

f *ff*

Coda

III

Andante elegiaco

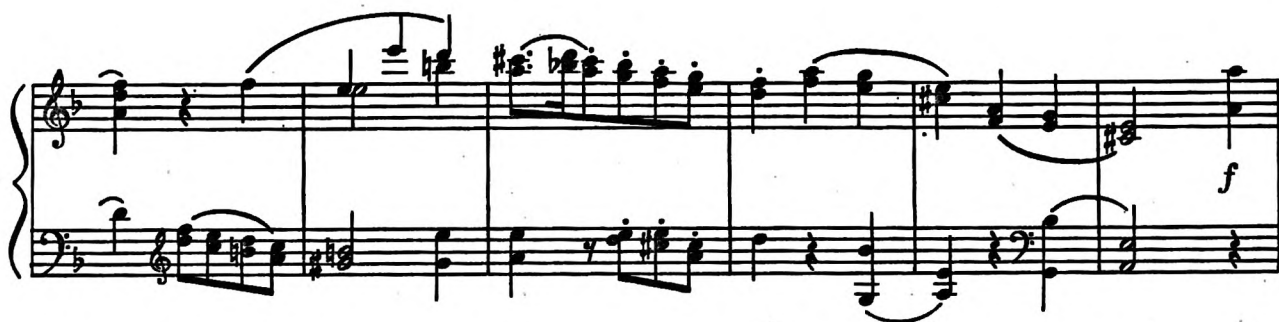
pp

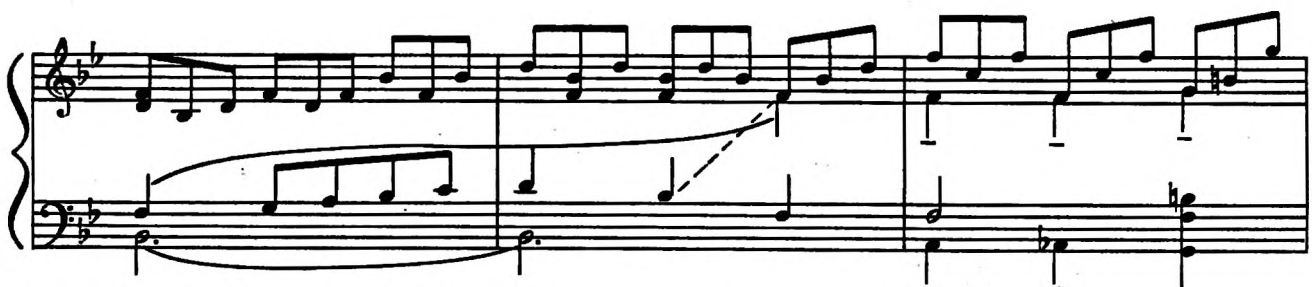
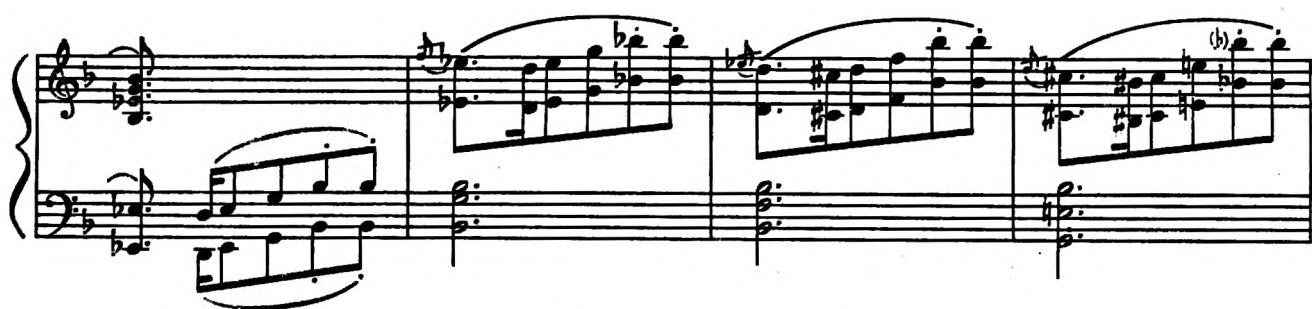
rit.

1 a tempo

rit.

1 a tempo

First system of musical notation. The treble clef staff contains a series of eighth and sixteenth notes, with a slur over a group of notes in the second measure. The bass clef staff contains a few notes, including a half note in the second measure. A dashed line connects a note in the treble staff to a note in the bass staff.

Second system of musical notation. The treble clef staff continues with eighth and sixteenth notes. The bass clef staff has a few notes, including a half note in the second measure. A slur is present over a group of notes in the treble staff. The word "cresc." is written above the bass staff in the third measure.

Third system of musical notation. The treble clef staff has a box containing the number "4" above the fourth measure. The bass clef staff has a few notes, including a half note in the second measure. A slur is present over a group of notes in the treble staff. The word "dim." is written above the bass staff in the second measure. The word "p" is written above the bass staff in the fourth measure. A triplet of eighth notes is marked with a "3" in the fourth measure of the bass staff.

Fourth system of musical notation. The treble clef staff contains a series of chords, mostly triads and dyads, with a slur over a group of chords. The bass clef staff contains a series of eighth and sixteenth notes.

Fifth system of musical notation. The treble clef staff contains a series of chords, mostly triads and dyads, with a slur over a group of chords. The bass clef staff contains a series of eighth and sixteenth notes.

First system of musical notation, featuring a treble and bass staff. The treble staff contains chords and melodic fragments, while the bass staff has a continuous eighth-note accompaniment. A *pp* (pianissimo) dynamic marking is present in the third measure of the treble staff.

Second system of musical notation, continuing the piece with similar textures in both staves.

Third system of musical notation. A box containing the number **5** is placed above the treble staff. The tempo instruction **Poco più animato** is written above the treble staff. A *(pp)* dynamic marking is placed above the bass staff in the second measure.

Fourth system of musical notation. The instruction *poco a poco cresc.* is written in the middle of the system, between the staves.

Fifth system of musical notation, concluding the page with sustained chords in the treble and moving lines in the bass.

First system of musical notation. The treble clef staff contains a melody with eighth and sixteenth notes, starting with a forte (*f*) dynamic. The bass clef staff features a bass line with a triplet of eighth notes marked with a '5' and a slur. The key signature has two flats, and the time signature is 3/4.

Second system of musical notation. The treble clef staff continues the melody. The bass clef staff has a triplet of eighth notes marked with a '5' and a slur. The key signature has two flats, and the time signature is 3/4.

Third system of musical notation. The treble clef staff has a measure marked with a box containing the number '6'. The bass clef staff has a piano (*p*) dynamic marking. The key signature has two flats, and the time signature is 3/4.

Fourth system of musical notation. The treble clef staff features a triplet of eighth notes marked with a '5' and a slur. The bass clef staff has a fortissimo (*ff*) dynamic marking. The key signature has two flats, and the time signature is 3/4.

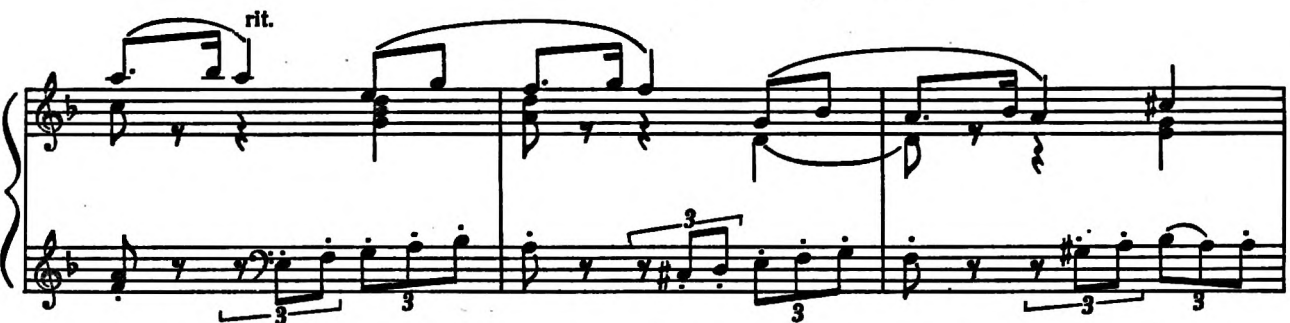
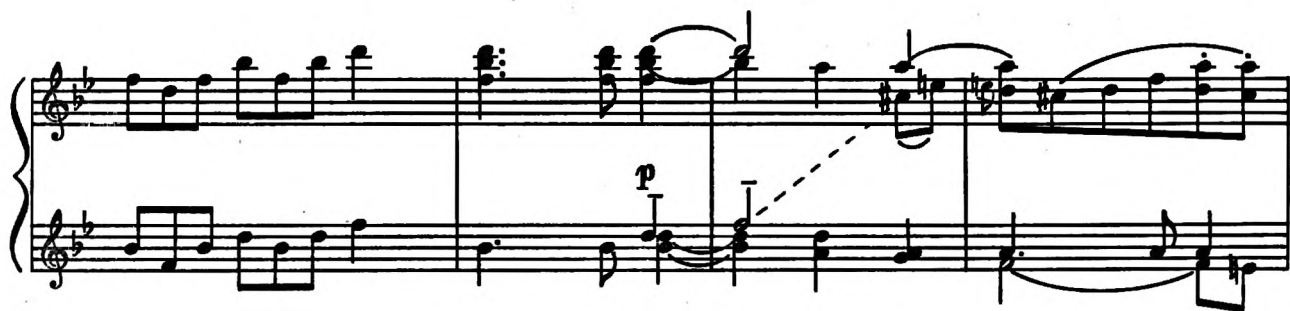
Fifth system of musical notation. The treble clef staff has a triplet of eighth notes marked with a '5' and a slur. The bass clef staff has a fortissimo (*ff*) dynamic marking. The key signature has two flats, and the time signature is 3/4.

Tempo I

This page of musical notation is for a piano piece, marked "Tempo I". It consists of five systems of staves, each with a treble and bass clef. The key signature is B-flat major (two flats). The notation includes various musical elements:

- System 1:** Features a wide interval in the right hand, a slur over the first two measures, and a triplet in the bass hand.
- System 2:** Continues the melodic lines with slurs and ties.
- System 3:** Includes a triplet in the bass hand and a dynamic marking of *p* (piano) in the right hand.
- System 4:** Features a dynamic marking of *mf* (mezzo-forte) in the right hand.
- System 5:** Includes a dynamic marking of *pp* (pianissimo) in the right hand and a boxed number "7" above the staff.

The notation is detailed, with many slurs, ties, and articulation marks, indicating a complex and expressive piece.

8 a tempo

9 Più animato
(poco agitato)

10

f

3

cresc.

rit.

ff

marcato cresc.

3

11

(ff)

legato sempre

3

a tempo

p

pp

mp

12

The musical score consists of five systems of staves. The first system is marked 'a tempo' and 'p'. The second system continues the piece. The third system is marked 'pp'. The fourth system continues the piece. The fifth system is marked 'mp' and includes a box with the number '12' above the first measure. The notation includes various musical symbols such as notes, rests, beams, and dynamic markings.

First system of musical notation. The right hand features a melodic line with a slur and an accent (>) over the first measure. The left hand plays a steady eighth-note accompaniment. The instruction *poco a poco cresc.* is written above the right hand.

Second system of musical notation. The right hand has a slur and an accent (>) over the first measure, followed by a triplet of eighth notes. The left hand continues the eighth-note accompaniment. Dynamic markings *mf* and *f* are present.

Third system of musical notation. The right hand features a slur and an accent (>) over the first measure, followed by a triplet of eighth notes. The left hand continues the eighth-note accompaniment. Dynamic markings *ff* and *f* are present.

Fourth system of musical notation. The right hand has a slur and an accent (>) over the first measure, followed by a triplet of eighth notes. The left hand continues the eighth-note accompaniment. Dynamic markings *f* and *f* are present.

Fifth system of musical notation. The right hand has a slur and an accent (>) over the first measure, followed by a triplet of eighth notes. The left hand continues the eighth-note accompaniment. Dynamic markings *mf* and *cresc.* are present. A box containing the number 13 is located above the right hand.

This page of musical notation consists of five systems of staves, each with a treble and bass clef joined by a brace. The key signature is one sharp (F#). The notation includes various musical elements:

- System 1:** Features complex chordal textures in the right hand and moving lines in the left hand. Dynamics include *ff* (fortissimo) and articulation marks like *v* (accents).
- System 2:** Includes the tempo marking *poco rit.* (a little slower) and *Tempo I* (return to the original tempo). Dynamics include *ff* and *f* (forte).
- System 3:** Continues the musical development with sustained chords and moving bass lines.
- System 4:** Features a section marked with a dashed line and the number 8, indicating an 8-measure phrase.
- System 5:** Includes a section marked with a dashed line and the number 8, and a dynamic marking of *p* (piano).

First system of the musical score. It features a treble and bass staff. The treble staff begins with a series of chords and a melodic line. The bass staff has a dynamic marking of **[f]** and contains a continuous eighth-note accompaniment. The key signature has two sharps (F# and C#).

Second system of the musical score, starting with a measure number **14** in a box. The treble staff has a **pp** (pianissimo) dynamic marking. The bass staff continues with the eighth-note accompaniment. The key signature remains two sharps.

Third system of the musical score. The treble staff includes a **mf** (mezzo-forte) dynamic marking. The bass staff continues with the eighth-note accompaniment. The key signature remains two sharps.

Fourth system of the musical score. The treble staff features triplets marked with a '3' and a **p** (piano) dynamic marking. The bass staff continues with the eighth-note accompaniment. The key signature remains two sharps.

Fifth system of the musical score, starting with a measure number **15** in a box. The treble staff includes triplets marked with a '3' and a **pp** dynamic marking. The bass staff has a **sf** (sforzando) dynamic marking. The system concludes with the instruction **Poco a poco accel.** (Poco a poco accel.).

A musical score for a piano piece titled "The Rose Tree". The score is written for two staves, both in bass clef. The key signature is one sharp (F#), and the time signature is 4/4. The music features a melody in the right hand and a supporting bass line in the left hand. The melody includes several triplet markings (indicated by a '3' over the notes) and a trill in the final measure. The piece concludes with a double bar line and repeat dots. The tempo marking "rit." (ritardando) is placed above the final measure.

Tempo I

pp

The musical score for 'Tempo I' consists of two staves. The upper staff features a complex melodic line with many beamed sixteenth and thirty-second notes, creating a rapid, shimmering effect. The lower staff provides a harmonic accompaniment with chords and moving lines, including some longer note values like half notes. The piece is marked 'pp' (pianissimo) and begins with a treble clef and a key signature of one flat.

A musical score for the song 'The Rose Tree'. It consists of two staves. The top staff is a treble clef with a key signature of one sharp (F#) and a 2/4 time signature. It contains a melody with various note values, including eighth and sixteenth notes, and rests. The bottom staff is a bass clef with a key signature of one sharp (F#) and a 2/4 time signature. It contains a bass line with various note values, including eighth and sixteenth notes, and rests. The music is written in a simple, clear style.

A handwritten musical score for the song "The Rose Tree". The score is written on two staves, both in treble clef. The key signature has one sharp (F#), and the time signature is 3/4. The melody is written on the upper staff, and the accompaniment is on the lower staff. The music features various musical notations including eighth notes, quarter notes, and chords. A bracket labeled "8" spans the first two measures of the melody. The score is written in ink on aged, slightly yellowed paper.

A musical score for the song "The Rose Tree". The score is written for voice and piano. The voice part is in the upper staff, and the piano accompaniment is in the lower staff. The key signature is one flat (B-flat), and the time signature is 4/4. The music is in common time. The piano part features a prominent bass line with a descending eighth-note pattern in the left hand and a more active right hand. The voice part consists of a single line of melody. The score includes a "rit." (ritardando) marking above the piano part. The music concludes with a double bar line.

IV (Козачок)

Vivace

p

mp

sf

1

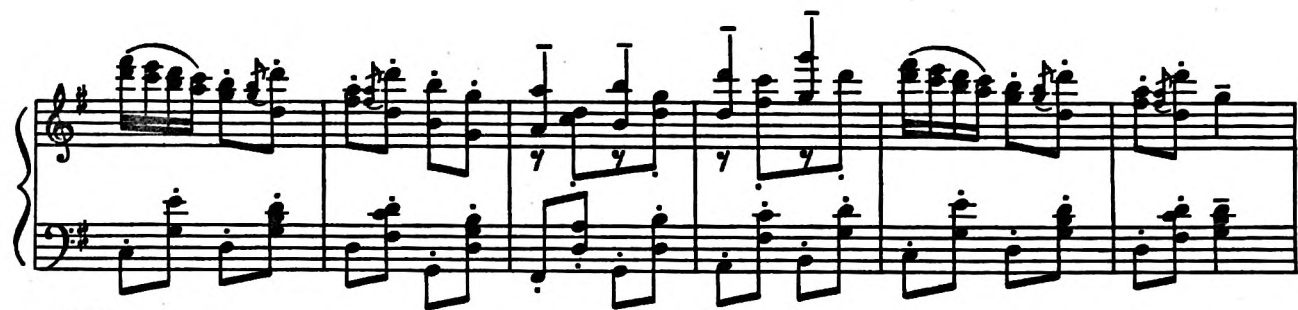
p

sf

sf

cresc. poco a poco

First system of musical notation, featuring a treble and bass staff. The music is in a key with two sharps (F# and C#) and a common time signature. The bass staff includes the instruction *cresc.* (crescendo).

Second system of musical notation, featuring a treble and bass staff. The music is in a key with two flats (Bb and Eb) and a common time signature. The tempo marking *Meno mosso* is present above the treble staff. The bass staff includes the instruction *staccato* (staccato).

Third system of musical notation, featuring a treble and bass staff. The music is in a key with two flats (Bb and Eb) and a common time signature. The bass staff includes the instruction *p* (piano).

Fourth system of musical notation, featuring a treble and bass staff. The music is in a key with two flats (Bb and Eb) and a common time signature.

Fifth system of musical notation, featuring a treble and bass staff. The music is in a key with two flats (Bb and Eb) and a common time signature.

Sixth system of musical notation, featuring a treble and bass staff. The music is in a key with two flats (Bb and Eb) and a common time signature.

First system of a musical score in G minor. The right hand features a melodic line with a crescendo and a fortissimo (f) dynamic. The left hand provides a steady accompaniment.

Second system of the musical score. It begins with a measure rest marked "G. p." and a box containing the number "6". The tempo is marked "Vivace". Dynamics include sf, sf, and mf.

Third system of the musical score, continuing the melodic and accompanimental lines.

Fourth system of the musical score. The tempo is marked "Meno mosso". Dynamics include sf and sf.

Fifth system of the musical score. The tempo is marked "Vivace".

Sixth system of the musical score. It begins with a measure rest marked with a box containing the number "7". Dynamics include sf and sf.

Meno mosso

First system of musical notation, marked *Meno mosso*. The score is in 2/4 time and features a treble and bass staff. The treble staff contains a melodic line with slurs and accents, while the bass staff provides a harmonic accompaniment. Dynamics include *sf* (sforzando) and *v* (accent).

Vivace

Second system of musical notation, marked *Vivace*. The tempo is faster than the previous section. The treble staff features a more active melodic line with slurs and accents. The bass staff continues with a steady accompaniment. Dynamics include *mf* (mezzo-forte) and *v* (accent).

Third system of musical notation. The treble staff has a melodic line with a slur and an accent. The bass staff has a more active accompaniment. Dynamics include *sf* (sforzando) and *v* (accent).

Fourth system of musical notation, marked *a tempo*. The tempo returns to the original speed. The treble staff has a melodic line with a slur and an accent. The bass staff has a more active accompaniment. Dynamics include *mf* (mezzo-forte) and *ff* (fortissimo). A box containing the number 8 is present above the treble staff.

Fifth system of musical notation, marked *molto rit.* (molto ritardando). The tempo is significantly slower. The treble staff has a melodic line with a slur and an accent. The bass staff has a more active accompaniment. Dynamics include *mf* (mezzo-forte) and *ff* (fortissimo).

Vivace

pp

First system of musical notation, measures 1-4. Treble and bass staves. Treble staff has a treble clef and a key signature of two sharps (F# and C#). Bass staff has a bass clef and the same key signature. Dynamics include *pp* (pianissimo) and accents.

p

Second system of musical notation, measures 5-8. Treble and bass staves. Dynamics include *p* (piano) and accents.

f

Third system of musical notation, measures 9-12. Treble and bass staves. Dynamics include *f* (forte) and accents.

9

p

Fourth system of musical notation, measures 13-16. Treble and bass staves. Measure 13 is boxed with the number 9. Dynamics include *p* (piano) and accents.

mf

p

Fifth system of musical notation, measures 17-20. Treble and bass staves. Dynamics include *mf* (mezzo-forte) and *p* (piano).

10

First system of musical notation, measures 10-13. Treble and bass staves. Key signature: three flats (B-flat, E-flat, A-flat). Measure 10 has a box with the number 10. Measure 12 has a dynamic marking *f* and an accent mark.

Second system of musical notation, measures 14-17. Treble and bass staves. Continuation of the piece.

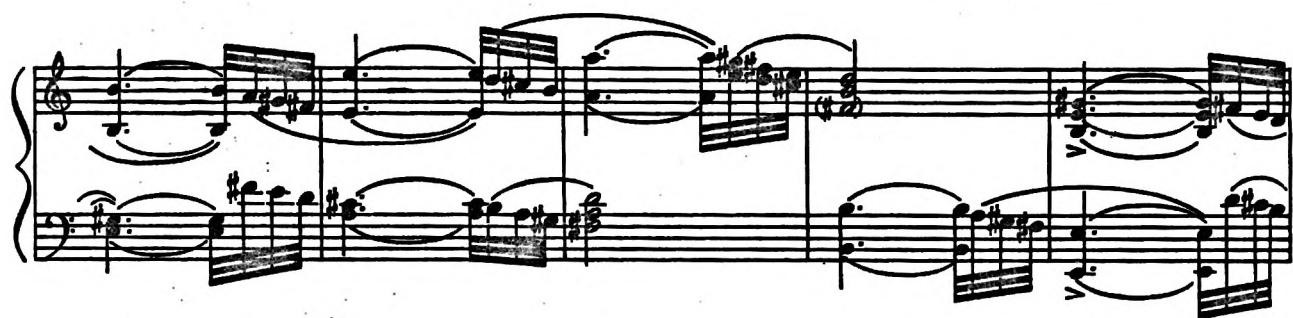
Poco meno mosso

Third system of musical notation, measures 18-21. Treble and bass staves. The tempo marking "Poco meno mosso" is centered above the staff. Measure 18 has a dynamic marking *sf*. Measure 20 has a dynamic marking *mp*.

Fourth system of musical notation, measures 22-25. Treble and bass staves. Measure 24 has a triplet marking "3" under the bass staff.

11

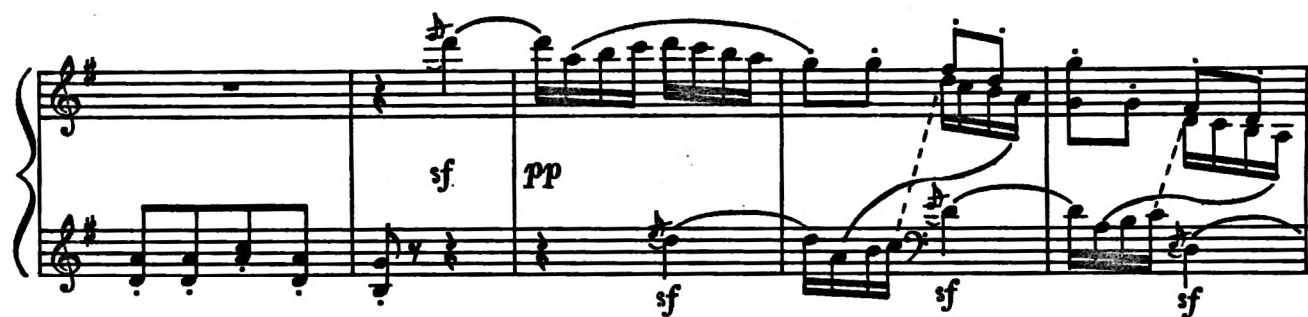
Fifth system of musical notation, measures 26-29. Treble and bass staves. Measure 26 has a box with the number 11. Measure 26 has a dynamic marking *sf*. Measure 28 has a dynamic marking *mf*.

Tempo I (Vivace)

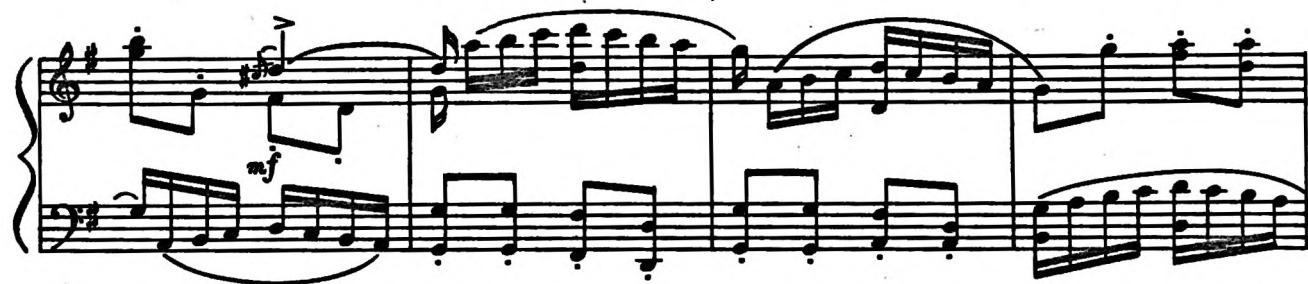
The first system of musical notation consists of a grand staff with a treble and bass clef. The key signature has one sharp (F#). The tempo is marked 'Tempo I (Vivace)'. The first measure of the bass line is marked *mp* (mezzo-piano). The music features a series of chords in the bass line and a single note in the treble line.

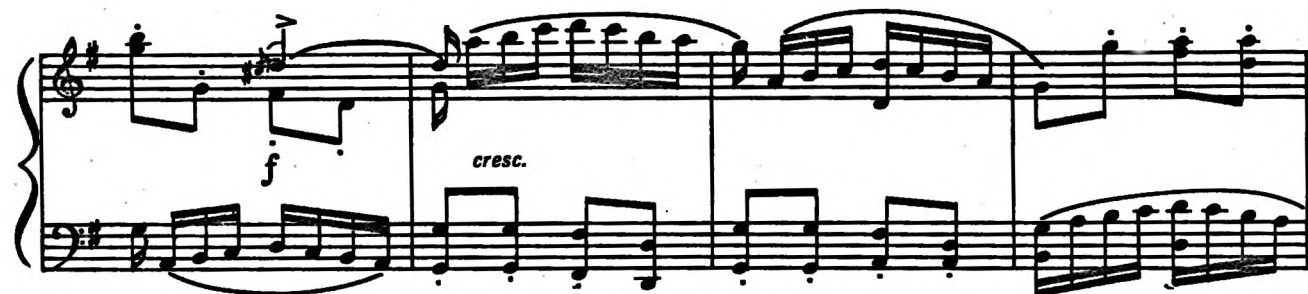
The second system of musical notation continues the piece. It features a grand staff with a treble and bass clef. The key signature has one sharp (F#). The music includes a series of chords in the bass line and a single note in the treble line. The dynamics are marked *sf* (sforzando) and *pp* (pianissimo). The music features a series of chords in the bass line and a single note in the treble line.

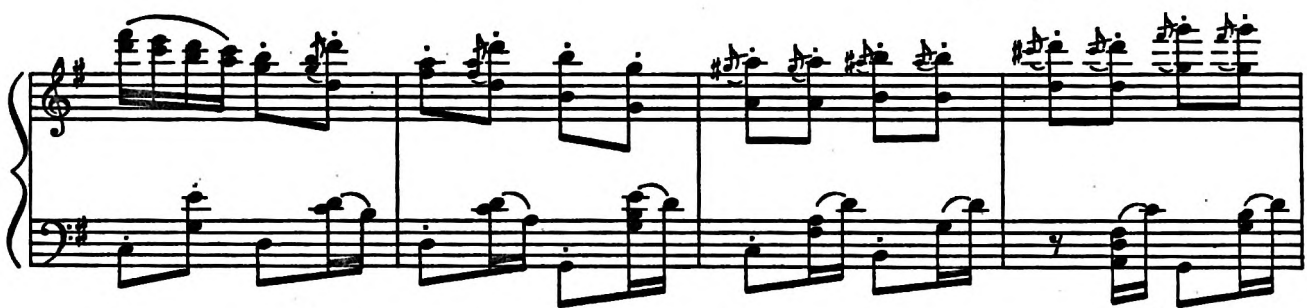
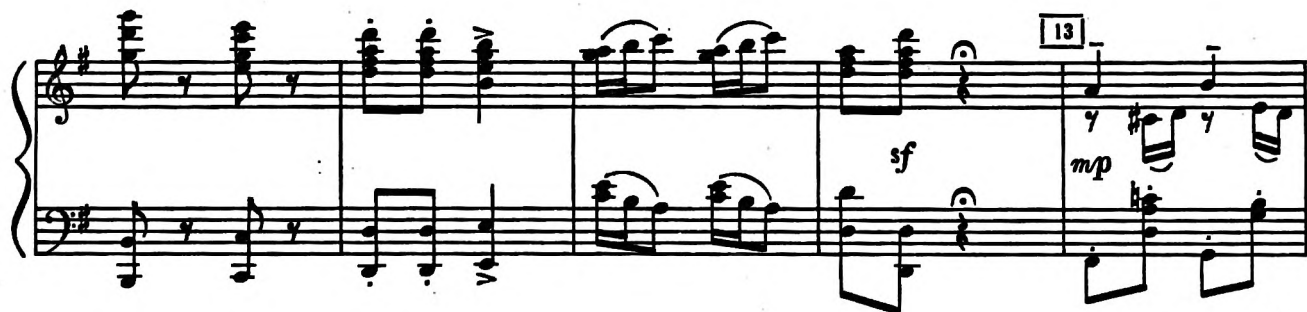
The third system of musical notation continues the piece. It features a grand staff with a treble and bass clef. The key signature has one sharp (F#). The music includes a series of chords in the bass line and a single note in the treble line. The dynamics are marked *sf* (sforzando). The music features a series of chords in the bass line and a single note in the treble line.

The fourth system of musical notation continues the piece. It features a grand staff with a treble and bass clef. The key signature has one sharp (F#). The music includes a series of chords in the bass line and a single note in the treble line. The dynamics are marked *mf* (mezzo-forte). The music features a series of chords in the bass line and a single note in the treble line.

The fifth system of musical notation continues the piece. It features a grand staff with a treble and bass clef. The key signature has one sharp (F#). The music includes a series of chords in the bass line and a single note in the treble line. The dynamics are marked *f* (forte) and *cresc.* (crescendo). The music features a series of chords in the bass line and a single note in the treble line.

14

This page of musical notation consists of six systems of staves, each with a treble and bass clef. The music is written in a key with two sharps (F# and C#). The notation includes various musical elements such as notes, rests, and dynamic markings. The first system begins with a box containing the number 14. The second system has a *mf* marking. The third system has a *mf* marking. The fourth system has a *ff* marking. The fifth system has a *mp* marking. The sixth system has a *mp* marking. The notation includes various musical elements such as notes, rests, and dynamic markings.

First system of musical notation, featuring a treble and bass staff. The treble staff contains a series of eighth and sixteenth notes, while the bass staff features a steady eighth-note accompaniment. A triplet of eighth notes is marked in the bass staff. The system concludes with a forte (*sf*) dynamic marking.

Meno mosso

Second system of musical notation, marked **Meno mosso**. The treble staff begins with a fortissimo (*ff*) dynamic and features a half-note chord. The bass staff continues with eighth-note accompaniment. The system ends with a fortississimo (*fff*) dynamic marking.

Third system of musical notation. The treble staff includes a fortissimo (*f*) dynamic marking. The bass staff features a *staccato* instruction. The system concludes with a piano (*p*) dynamic marking.

Fourth system of musical notation, continuing the eighth-note accompaniment in the bass staff and block chords in the treble staff.

Fifth system of musical notation, continuing the eighth-note accompaniment in the bass staff and block chords in the treble staff.

15

Sixth system of musical notation, starting at measure 15. The treble staff features a piano (*p*) dynamic marking. The system continues with eighth-note accompaniment in the bass staff and block chords in the treble staff.

This page of musical notation consists of six systems, each with a grand staff (treble and bass clefs). The key signature is one sharp (F#). The notation includes various musical elements such as chords, arpeggios, and melodic lines. Dynamics are indicated throughout: *mf* (mezzo-forte), *sf* (sforzando), *ff* (fortissimo), and *cresc.* (crescendo). A tempo marking **Vivace** appears above the fourth system. A measure number **16** is enclosed in a box above the fifth system. The piece concludes with a final cadence in the sixth system.

First system of a musical score in G major, 2/4 time. The right hand features a melodic line with slurs and accents, while the left hand provides a steady bass accompaniment. The system concludes with a repeat sign.

Second system of the musical score, starting at measure 17. It includes the tempo marking *molto rit.* and the instruction *a tempo*. The right hand continues with a melodic line, and the left hand has a more active bass line with some slurs.

Third system of the musical score, featuring the tempo marking *Molto vivace*. The right hand has a more rhythmic, eighth-note pattern. Dynamic markings *mf* and *pp* are present. The left hand continues with a steady bass line.

Fourth system of the musical score, showing dynamic markings *[mf]* and *[pp]*. The right hand has a melodic line with slurs, and the left hand has a steady bass line.

Fifth system of the musical score, featuring dynamic markings *[pp]* and *[mf]*. The right hand has a melodic line with slurs, and the left hand has a steady bass line.

Sixth system of the musical score, starting at measure 18. It includes the dynamic marking *f*. The right hand has a melodic line with slurs, and the left hand has a steady bass line.

First system of a musical score in G major (one sharp). The right hand features a continuous eighth-note arpeggiated pattern. The left hand plays a series of chords and single notes, with some notes marked with accents (>).

Second system of the musical score. Measure 19 is indicated by a box containing the number 19. The right hand continues the arpeggiated pattern. The left hand has a *pp* (pianissimo) dynamic marking in measure 19 and a triplet of eighth notes in measure 20, marked with a bracket and the number 3.

Third system of the musical score. The right hand continues the arpeggiated pattern. The left hand features a *pp* marking in measure 1, a crescendo line in measure 2, a *mf* (mezzo-forte) marking in measure 3, and another *pp* marking in measure 4.

Fourth system of the musical score. The right hand continues the arpeggiated pattern. The left hand has a *mf* marking in measure 2, a *pp* marking in measure 3, and an accent (>) in measure 4.

Fifth system of the musical score. Measure 20 is indicated by a box containing the number 20. The right hand continues the arpeggiated pattern. The left hand has a *mf* marking in measure 1, a *f* (forte) marking in measure 2, and an accent (>) in measure 3.

Sixth system of the musical score. The right hand continues the arpeggiated pattern. The left hand continues with chords and single notes, some with accents (>).

First system of musical notation, measures 1-4. The music is in G major (one sharp) and 4/4 time. The right hand features a melodic line with eighth and sixteenth notes, while the left hand provides a harmonic accompaniment with chords and moving lines. Dynamic markings include *mf* (mezzo-forte) at the beginning and *sf* (sforzando) at the end of the system. The word *legato* is written below the right hand in the final measure.

Second system of musical notation, measures 5-8. The right hand continues with a rapid, flowing sixteenth-note pattern. The left hand consists of sustained chords and occasional moving lines. The dynamic marking *ff* (fortissimo) is present at the start of the system.

Third system of musical notation, measures 9-12. The right hand maintains the sixteenth-note texture. The left hand features more active movement, including eighth-note patterns and chords. The *ff* dynamic is maintained.

Fourth system of musical notation, measures 13-16. The right hand's sixteenth-note pattern continues. The left hand has some rests in measures 13 and 14, followed by active accompaniment. The *ff* dynamic is present.

Fifth system of musical notation, measures 17-20. The right hand features large, sweeping arpeggiated figures. The left hand continues with a steady accompaniment. The system concludes with a double bar line and the *sf* dynamic marking.

М. М. Вербицький

Вербицький Михайло Михайлович (1815—1870) належить до старшої генерації західноукраїнських композиторів XIX століття, які зв'язали свою діяльність і творчість з прогресивним рухом за розвиток передового українського національного демократичного мистецтва. Його твори здебільшого мають у своїй основі народні пісні й танці. Вербицький написав перший у Західній Україні твір на слова Т. Г. Шевченка — «Заповіт» (1868), численні пісні, хори, солові, ряд музично-драматичних творів типу народних оперет або «комедіо-опер», музику до кількох драматичних п'єс, оркестрові твори.

«Заповіт» («Завіщане») написано для двох хорів та солістів з інструментальним супроводом. Цей твір належить до найбільш монументальних творів композитора, позначених епіко-героїчними рисами. Вперше він прозвучав на літературно-музичному вечорі, влаштованому громадськістю Львова на честь Т. Г. Шевченка.

«Тост до Русі» на слова І. Гушалева. В цьому творі, відомому й під назвою «Дай, дівчино, нам шампана», композитор, обираючи жанр старогалицької застольної пісні, передає патріотичну ідею боротьби проти ворогів і поневолювачів за возз'єднання з братнім російським народом.

Дві пісні з музики до п'єси «Підгір'яни» І. Гушалева. Щира й прониклива музика М. Вербицького до цієї п'єси набула великої популярності. Окремі пісні та хори з неї увійшли в музичний побут Галичини.

У пісні «Чого лози похилилися?» в характері ліричної народної думки (дія І) героїня п'єси Оля, змушена одружитися з багатим нелюбом, виливає свою тугу за милим, свої тяжкі переживання.

«Чи я тебе, Олю» — пісня Анни (матері) з третьої дії п'єси «Підгір'яни» — близька до народних українських лірико-драматичних жіночих пісень.

Симфонія № 6 ля мінор (фрагмент) — один з дев'яти одночастинних оркестрових творів М. Вербицького типу концертних увертур, які сам автор називав симфоніями через близькість їх форми до структури сонатного алегро. Історичне значення їх у тому, що М. Вербицький вперше у Західній Україні в умовах боротьби за розвиток національної української культури звернувся до створення української симфонічної музики на основі народнопісенних або народно-танцювальних тем. Симфонії М. Вербицького, скромні щодо засобів симфонічного розвитку й перетворення рис, притаманних народній музиці, мають, проте, певну історичну цінність, зберігаючи виразність і характерність народнопісенного мелодизму, деяких ладових його рис. Подаємо задумливо-ліричний за характером вступ до симфонії та тему побічної партії, витриману в характері західноукраїнської танцювальної коломийки, в перекладенні для фортепіано Д. Січинського.

І. А. Лаврівський

Лаврівський Іван Андрійович (1822—1873) був сучасником М. Вербицького і його однодумцем щодо завдань розвитку української національної музичної культури. Протягом багатьох років він був організатором і диригентом різних хорів. Основну і найкра-

щу частину його творчості становлять саме хори, зокрема для чоловічого складу. Завдяки значному професійному рівню, пісенному мелодизмові, різноманітності образів вони набули широкого визнання.

«Річенька» — ліричний хор на слова Я. Головацького.

«Осінь» — хор на слова М. Устияновича, в якому на фоні образів природи подаються сумні переживання людини.

«До зорі» — чоловічий хор на слова І. Гушалева з теноровим соло, який своєю розспівністю, всебічним використанням виразних можливостей чоловічого хору вирізняється серед багатьох подібних творів західноукраїнських композиторів.

П. П. Сокальський

Сокальський Петро Петрович (1832—1887) — відомий композитор, дослідник народної пісні, музичний критик і публіцист. Народився у Харкові в сім'ї професора, помер в Одесі. Після закінчення Харківського університету і кількарічної роботи в Петербурзі та в Нью-Йорку у складі російського консульства працював і жив переважно в Одесі. В різних газетах і журналах Одеси і Петербурга опублікував величезну кількість статей, більшість яких була присвячена питанням музичного мистецтва. Найважливіша праця П. Сокальського в галузі дослідження народної музики — «Русская народная музыка, великорусская и малорусская в ее строении мелодическом и ритмическом» (видана у Харкові в 1888 році). П. Сокальський відомий як автор опер «Мазепа» («Марія») за Пушкіним, «Богдан Хмельницький» («Боротьба на Україні»), «Майська ніч» за Гоголем, «Осада Дубно» на сюжет «Тараса Бульби» Гоголя, багатьох романсів, фортепіанних п'єс та обробок народних пісень.

«Слухай...» (фрагмент) — поема-балада на слова І. Гольц-Міллера, одна з перших на Україні спроб створити розгорнуту хорову композицію типу кантати-поєми. Драматична музика розкриває образи твору, присвяченого поетом-різномисльцем політичним в'язням.

У «Хрестоматії» вміщено два фрагменти з опери «Осада Дубно».

«Был век железный» — арія Тараса Бульби з першої дії опери. Тарас закликає козаків твердо стояти за батьківщину.

«Есть защита для отчизны» — заключний хор з другої дії опери. Події відбуваються на Запоріжжі. Обравши новим кошовим Тараса Бульбу, козаки вирішують підняти на боротьбу весь народ і негайно вирушати в похід на ворога. Мелодичною основою цього монолітного й монументального хору є старовинна козацька пісня про перемогу війська Богдана Хмельницького при Жовтих Водах «Гей, не дивуйте, добрі люди».

«Елегія» для віолончелі з фортепіано.

І. І. Воробкевич

Воробкевич Ісидор Іванович (1836—1903) — перший буковинський композитор і поет (псевдонім Воробкевича-поета — Данило Млака). Борючись разом

з іншими сучасниками проти політики онімечування населення Буковини, Воробкевич доклав багато сил до розвитку на Буковині літератури і музики на ґрунті народно-національних традицій.

Чимало його пісень стали народними, а хорі Воробкевича міцно утвердилися в репертуарі капел «Бояна». У багатьох творах композитора звучать патріотичні мотиви, музика його пройнята народно-піднесенними інтонаціями. Водночас твори І. Воробкевича позначені певною професійною майстерністю, практичним знанням можливостей хору, прагненням розширити образні й жанрові межі буковинської музики.

«Над Прутом у лузі» — ліричний хор на власний текст Воробкевича (Данила Млак).

«Огні горять» — чоловічий хор (один з 30 творів Воробкевича на слова Т. Г. Шевченка), що своєю композиційною структурою з протиставленням двох контрастних настроїв і образів виходить за межі пісенно-строфічної форми.

А. К. Вахнянин

Вахнянин Анатоль Климентович (1841—1908) увійшов до історії української музики як автор першої західноукраїнської опери «Купало», багатьох солов'їв, хорів та обробок українських народних пісень. Відомий також як музично-громадський діяч, зокрема як один з ентузіастів хорового співу та організаторів хорових товариств «Торбан» та «Львівський Боян»; ініціатор заснування «Союзу співацьких і музичних товариств у Львові» (1903).

«Ой гулі» та «Ой тужила» — зразки обробок А. Вахнянином українських народних пісень («В'язанка народних пісень для хору»).

«Наша жизнь» — хор патріотичного змісту на слова І. Гушалеви́ча. Друкується за львівським виданням 1911 року.

«Помаріла наша доля» — хор на слова О. Партицького, в якому відчутні інтонації мужніх і сумних народних пісень.

Тут наведено також два фрагменти з триактної опери А. Вахнянина «Купало», лібретто А. Вахнянина (за рукописом БЛДК).

«Палай, палай» — великий хор-сцена з першої дії, побудований на розвитку народних обрядових купальських пісень.

«Нема мені порадо́ньки» — арія Одарки з третьої дії опери. Чекаючи страти, вона прощається із своїми мріями про щастя. З цієї арії особливо яскраво видно, як А. Вахнянин будував оперний речитатив і кантілену на основі перетворення інтонаційних особливостей української мови й пісні.

М. М. Калачевський

Калачевський Михайло Михайлович (1851—1910 (?)) — видатний представник української музики другої половини XIX століття, автор багатьох романсів, кількох камерних інструментальних творів та «Української симфонії». М. Калачевський був одним з небагатьох на той час українських композиторів, що дістали професійну музичну освіту (закінчив у 1876 році Лейпцигську консерваторію). Проте через несприятливі історичні умови талант його не зміг розвинутися повною мірою, а твори частково загубилися або забулися.

«Зови надіжду сновиденьем» на слова М. Лермонтова. «Пала ночь на землю» («Серенада») на слова К.-в (мабуть, самого композитора), «Я помню сча-

стье вешних дней» на слова А. Голенищева-Кутузова — романси М. Калачевського, що характеризуються втіленням ліричних, дещо суб'єктивних переживань. В них привертають увагу майстерне володіння засобами завжди індивідуалізованого фортепіанного супроводу та багата й виразна мелодика.

В. Г. Матюк

Матюк Віктор Григорович (1852—1912) — композитор, хоровий диригент, педагог. Відомий також як ентузіаст збирання й пропаганди народної пісні, організатор музично-видавничої справи. У його творчості переважає хорова музика, відомі й деякі солов'ї на слова українських поетів.

«Веснівка» — солоспів для жіночого голосу на слова М. Шашкевича. Музика цього твору передає сумні настрої людини, яка знає, що неминуче зіткнеться з труднощами життя й несправедливістю.

«До руської пісні» на слова Б. Кирчіва — зразок майстерного володіння засобами хорової виразності та проникнення в дух народної музики.

О. Й. Нижанківський

Нижанківський Остап Йосипович (1862—1919) увійшов до історії української музики як талановитий хоровий диригент, композитор і музично-громадський діяч. Більша частина його доробку — це вокальні (сольні або хорові) твори, які характеризуються мелодичною виразністю, значною майстерністю.

«Гуляли» — чоловічий хор на вірші Ю. Федьковича, контрастні образи та драматизм яких тонко відтворені в музиці. Майстерність та індивідуальність хорових партій цього твору свого часу відзначив М. В. Лисенко.

«Золоті зорі» — чоловічий хор з баритоновим соло на слова Ю. Федьковича, втілює задумливий ліричний настрій.

«Піснь вечірня» — хор на слова Б. Кирчіва, ліричний, спокійно-споглядальний настрій якого підкреслюється урівноваженими гармоніями, малоко́нтрастною динамікою, тембровими можливостями чоловічого хору.

«Люблю дивитись» — один з перших в Західній Україні вокальних дуетів, слова О. Кониського. Лірично-споглядальний тон музики, замилювання природою вдало сполучаються тут з традиційними романсово-пісенними інтонаціями та прийомами терцово-секстового поєднання голосів.

«Вітрогони» — п'єса для фортепіано, написана на основі українських коломийок.

Г. Г. Топольницький

Творчість Генрика Генриковича Топольницького (1869—1920 (?)) досліджена ще не повністю. Ряд творів, виданих за його життя або у 20-х роках, свідчить про значну майстерність і талант композитора, про його звернення до малорозвинених на той час у Західній Україні жанрів хорової поеми, кантати.

«Хустина» — триактинна кантата на слова Т. Шевченка для мішаного й чоловічого хорів із сопрановим і теноровим соло в супроводі оркестру відзначається яскраво народним характером музики, досить високим професіоналізмом. Подаємо першу частину кантати — «У неділю не гуляла», що від-

творює мрії та сподівання закоханої дівчини (хор і соло сопрано).

«**Перебендя**» — хор епіко-ліричного характеру та лірико-драматичний хор «**Три шляхи**» на слова Т. Шевченка розкривають тяжкі сторінки життя і побуту українського народу.

Д. В. Січинський

Січинський Денис Володимирович (1865—1909) — перший із західноукраїнських композиторів, що став на шлях музиканта-професіонала. Творча і музично-громадська діяльність його служила інтересам прогресивного українського мистецтва, але умови суспільно-політичного життя Галичини не сприяли розкриттю й розвитку таланту Д. Січинського. Не дуже велика кількісно музична спадщина Д. Січинського зайняла, проте, значне місце в музично-культурному житті Західної України. Серед його творів переважають солоспіви та хори, написані на слова українських та західноєвропейських поетів. Для музики Д. Січинського характерний ліризм, що часто пабуває драматичного звучання. Його творчість ґрунтувалася на народнопісенних інтонаціях та формах.

Кантата «**Лічу в неволі**» на слова Т. Г. Шевченка (1902) — один з перших творів у цьому жанрі в Західній Україні. На початку цієї кантати тема сумного розповідного характеру проходить в оркестрі, потім — у хорі. Соло тенора «Каламутними болотами» побудовано на інтонаціях ліричних народних пісень та романсів.

«**Пісне моя**» — хор на слова І. Франка — характерний зразок лірики Д. Січинського, що приваблює своєю простотою і виразністю.

Солоспіви Д. Січинського ще за його життя часто виконувалися в численних любительських концертах. В них з особливою глибиною розкривається тема самотності, невтішних страждань людини. Мелодика — то розспівно-кантиленна, то речитативна — завжди зберігає вокальність, характерні звороти української музики. Фортепіанні супроводи свідчать про значний професіоналізм і володіння виражальними можливостями інструмента.

«**Коби я був пташков**» — солоспів на слова І. Гравовича.

«**Як почуєш вночі**» — солоспів на вірш І. Франка (із збірки «Зів'яле листя»).

«**Не співайте мені сеї пісні**» на слова Лесі Українки та «**Бабине літо**» на слова М. Гавалевича — романси, що розкривають сумні роздуми людини, втомленої життям, яка вже не вірить у здійснення своїх сподівань.

«**Із сліз моїх**» на слова Г. Гейне — проникливий ліричний твір, в якому відтінки настрою передаються тонким динамічним нюансуванням.

Б. В. Підгорецький

Підгорецький Борис Володимирович (1874—1919) також належить до тих композиторів, творчість і діяльність яких до недавнього часу була дуже мало дослідженою. Б. Підгорецький — автор двох опер, багатьох романсів на слова російських та українських поетів, обробок народних пісень. Останній період свого життя композитор працював у Москві і після Великої Жовтневої соціалістичної революції був штатним співробітником газети «Известия», де публікувалися його численні критичні й музично-пропагандистські статті.

«**Купальна іскра**» — опера на лібретто укра-

їнської письменниці Л. Яновської — один з найфундаментальніших творів Б. Підгорецького. Створена у 1900 році, вона лише кілька разів була поставлена силами аматорів на Україні. Після Великої Жовтневої революції були спроби поставити її в Києві. Друга опера Б. Підгорецького «**Бідна Ліза**» не була завершена композитором.

У «Хрестоматії» наводяться фрагменти з опери «**Купальна іскра**».

Хор дівчат з першої дії опери — «**Івана та Івашеньку**» — ґрунтується на народних купальських піснях та хороводах.

«**Стережімося, челядонько**» — арія Марусі з першої дії опери, показова як пряме перетворення в оперній арії народнопісенних інтонацій.

«**На березі, на пісочку**» — хор з другої дії опери.

«**Ось іде він, мій коханий**» — аріозо Русалки з другої дії опери для лірико-колоратурного сопрано, характерне м'яким заміряним ліризмом, красою вокальної мелодії, візерунчастим орнаментом колоратурних розспівів та гармонічним багатством оркестрового супроводу.

«**Я прийшов к тебе з приветом**» — романс на слова А. Фета, відзначається світлим настроєм, піднесеністю й повнотою звучання.

«**Минають дні**» — один з кращих солоспівів Б. Підгорецького, в ньому автор з великим проникненням, звертаючись до засобів української пісні, передає образи і настрої Шевченкової поезії.

Я. Й. Лопатинський

Ярослав Йосипович Лопатинський (1871—1936) — лікар, композитор, якому належать кілька опер, фортепіанні п'єси, твори для духового оркестру та багато романсів, більшість яких не була надрукована за життя композитора.

«**Я вас любив**» — ліричний романс на слова О. Пушкіна — один з небагатьох творів західноукраїнських композиторів на вірші великого російського поета. Музика романса, овіяна тихим смутком, написана в характері, близькому до російських романсів першої половини XIX століття.

«**Горить моє серце**» — солоспів для жіночого високого голосу на слова Лесі Українки. Виразність музики, майстерне володіння виражальними можливостями голосу й фортепіано ставлять цей твір в число кращих українських романсів минулого.

В. І. Сокальський

Володимир Іванович Сокальський (1863—1919) — видатна постать в українській музичній культурі кінця XIX — початку XX століття. Відомий як активний музичний критик та музично-громадський діяч, піаніст, педагог, диригент і передусім талановитий композитор. На жаль, творчість В. Сокальського через несприятливі історичні умови була мало відомою за його життя. Фундаментальний та найбільш масштабний його твір — симфонію *соль* мінор — було віднайдено та виконано лише в 1954 році. Тоді ж почали звучати й інші твори композитора.

В. Сокальський — автор багатьох романсів і пісень, фортепіанних, зокрема дитячих, творів, дитячої опери «Ріпка», програмної сюїти-фантазії «Зліт соколів слов'янських», головною ідеєю якої був заклик до об'єднання слов'янських народів у спільній боротьбі за свободу.

Симфонію *соль* мінор — головний твір В. Сокальського — включено до «Хрестоматії» у дворучному

перекладенні для фортепіано, здійсненому композитором Ю. Г. Рожавською.

Чотиричастинний цикл симфонії виявляє значні впливи традицій російської романтичної музики, особливо П. І. Чайковського. Характер окремих частин симфонії (скерцо, фінал) вказує як на певний їх прототип на першу симфонію П. Чайковського та на першу симфонію В. Каліннікова.

Перша частина симфонії (сонатне алегро) має лірико-драматичний характер. Головна її партія побудована на контрастних елементах; тема побічної партії, широка й співуча, разом з темами головної партії зазнає значних змін у розробці, але в репрізі композитор не досягає нової якості звучання основного тематичного матеріалу, залишаючи його незмінним.

Друга частина — життєрадісне, жваве скерцо, що має в своїй основі жанрово-побутові теми типу валь-

са й мазурки (перше тріо) та веснянки або хороводу (друге тріо). У третій частині експонуються та розвиваються теми елегічного характеру, що й визначило її назву — «Елегія». Фінал — сповнений завзяття «Козачок» — становить яскравий контраст до мрійливої «Елегії». Він забарвлює всю симфонію тематизмом з українських фольклорних джерел, відзначається високою майстерністю розробки та різноманітних трансформацій основних тем, що свідчить про високий професіоналізм і талановитість автора.

У доборі тематичного матеріалу, у джерельних зв'язках його з вітчизняним фольклором, у справжньому демократизмі музики симфонії знайшли своє втілення найбільш типові риси творчості В. Сокальського, що характеризують його як автора одного з найвизначніших зразків української дожовтневої симфонічної музики.

53160

З М І С Т

Передмова	3	М. М. Калачевський	
М. М. Вербицький		«Зови надєжду сновидєньєм». Слова М. Лермонтова	111
«Заповіт». Слова Т. Шевченка	5	«Пала ночь на землю» («Серенада»). Слова К-в.	113
«Тост до Русі». Слова І. Гушалевича	16	«Я помню счастье вешних дней». Слова А. Голенищева-Кутузова	117
Дві пісні з музики до п'єси «Підгір'яни» І. Гушалевича		В. Г. Матюк	
1. «Чого лози похилились» (Пісня Олі з дії І)	18	«Веснівка». Слова М. Шашкевича	123
2. «Чи я тебе, Олю» (Пісня Анни з дії ІІІ)	19	«До руської пісні». Слова Б. Кирчіва	127
Симфонія № 6 (Фрагмент). Перекладення для фортепіано Д. Січинського	22	О. Я. Нижанківський	
І. А. Лаврівський		«Гуляли». Слова Ю. Федьковича	129
«Річенька». Слова Я. Головацького	31	«Золоті зорі». Слова Ю. Федьковича	132
«Осінь». Слова М. Устияновича	35	«Піснь вечірня». Слова Б. Кирчіва	137
«До зорі». Слова І. Гушалевича. Обробка С. Людкевича	39	«Люблю дивитись». Слова О. Кониського	139
П. П. Сокальський		«Вітрогони»	145
«Слушай...» (Фрагмент). Слова І. Гольц-Міллера	41	Г. Г. Топольницький	
Два фрагменти з опери «Осада Дубно»		«У неділю не гуляла» (Кантата «Хустина», частина І). Слова Т. Шевченка	151
1. «Был век железный» (Арія Тараса Бульби з дії І)	49	«Перебендя». Слова Т. Шевченка	156
2. «Есть защита для отчизны» (Заключний хор з дії ІІ)	58	«Три шляхи». Слова Т. Шевченка	158
«Елегія».	69	Д. В. Січинський	
І. І. Воробкевич		«Лічу в неволі» (Кантата). Слова Т. Шевченка	160
«Над Прутом у лузі». Слова Д. Млаки	74	«Пісне моя». Слова І. Франка	174
«Огні горять». Слова Т. Шевченка	75	«Коби я був пташков». Слова І. Грабовича	175
А. К. Вахнянин		«Як почуєш вночі». Слова І. Франка	178
«Ой гулі». Українська народна пісня. Обробка для хору	78	«Не співайте мені сеї пісні». Слова Лесі Українки	180
«Ой тужила». Українська народна пісня. Об- робка для хору	78	«Бабинє літо». Слова М. Гавалєвича	183
«Наша жизнь». Слова І. Гушалевича	79	«Із сліз моїх». Слова Г. Гейне, український текст А. Кримського	187
«Помарніла наша доля». Слова О. Партицького	85	Б. В. Підгорецький	
Два фрагменти з опери «Купало»		Чотири фрагменти з опери «Купальна іскра»	
1. «Палай, палай» (Хоровод з дії І)	88	1. «Івана та Івашеньку» (Хоровод з дії І)	189
2. «Нема мені порадоньки» (Арія Одарки з дії ІІІ)	106	2. «Стережимось, челядонько» (Арія Марусі з дії І)	192
		3. «На березі, на пісочку» (Хор русалок з дії ІІ)	194

4. «Ось іде він, мій коханий» (Аріозо русалки з дії II)	200	«Горить мое сердце». Слова Лесі Українки	214
«Я пришел к тебе с приветом». Слова А. Фета	205		
«Минають дні». Слова Т. Шевченка	209	В. І. Сокальський	
Я. Й. Лопатинський		Симфонія. Перекладення для фортепіано Ю. Рожавської	218
«Я вас любив». Слова О. Пушкіна.	212	Коментарі	293

Редактори *Т. С. Невінчана,*
Р. М. Немировський
Художник *В. І. Писаренко*
Художній редактор *К. Ф. Контар*
Технічний редактор *Р. Б. Шейнман*
Коректори *І. А. Поляруш,* *О. О. Кривой,*
О. С. Семеновська

Шреер-Ткаченко Анисия Яковлевна
(составитель)

**Хрестоматия
украинской дооктябрьской музыки**

Часть вторая

Учебное пособие для консерваторий
и музыкальных училищ

Издание второе, исправленное и дополненное
(Текст на украинском языке)

Темплан 1976 р. № 221. Здано на виробництво 15.VII. 1975 р. Підписано до друку 23.IV. 1976 р. Формат 84×108^{1/16}. Папір офсетний № 2. Умовно-друк. арк. 31,5. Обліково-видавн. арк. 34,61. Зам. 5-2064. Тираж 4000. Ціна 2 крб. 09 коп. Видавництво «Музична Україна», Київ, Пушкінська, 32. Київська нотна фабрика республіканського виробничого об'єднання «Поліграфкнига» Держкомвидаву УРСР, Київ, Фрунзе, 51-а.

2 крб. 09 коп.

